

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 28ης Απριλίου 2010*

Στην υπόθεση Τ-446/05,

Amann & Söhne GmbH & Co. KG, με έδρα το Bönningheim (Γερμανία),

Cousin Filterie SAS, με έδρα το Wervicq-Sud (Γαλλία),

εκπροσωπούμενες από τους A. Röhling, M. Dietrich και C. Horstkotte, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον F. Castillo de la Torre και την K. Mojzesowicz, επικουρούμενους από τον G. Eickstädt, δικηγόρο,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2005) 3452 της Επιτροπής, της 14ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.337 ΡΟ/Fil), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2005) 3765 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2005, επικουρικός δε αίτημα περί μειώσεως του επιβληθέντος στις προσφεύγουσες με την ως άνω απόφαση προστίμου,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά, πρόεδρο, Μ. Prek (εισηγητή) και V. Μ. Ciucă, δικαστές,

γραμματέας: T. Weiler, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Δεκεμβρίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

A — Αντικείμενο της διαφοράς

- 1 Με την απόφαση C(2005) 3452, της 14ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.337 ΡΟ/Fil, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση C(2005) 3765 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2005, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως* της 26ης Ιανουαρίου 2008 (ΕΕ C 21, σ. 10), η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες, Amann & Söhne GmbH & Co. KG (στο εξής: Amann) και Cousin Filterie SAS (στο εξής: Cousin), είχαν συμμετάσχει σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος (στο εξής: προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα) εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) για την περίοδο από τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998 έως τις 15 Μαΐου 2000, η δε Amann είχε συμμετάσχει και σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών για την αγορά βιομηχανικού νήματος εξαιρουμένου του τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας (στο εξής: βιομηχανικό νήμα) εντός των χωρών της Μπενελούξ, αλλά και της Δανίας, της Φινλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας (στο εξής: σκανδιναβικές χώρες) για την περίοδο από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001.
- 2 Η Επιτροπή επέβαλε, αφενός, στις Amann και Cousin, αλληλεγγύως υπεύθυνες, πρόστιμο ύψους 4,888 εκατομμυρίων ευρώ λόγω της συμμετοχής τους στο καρτέλ του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εντός του ΕΟΧ και, αφετέρου, στην Amann πρόστιμο ύψους 13,09 εκατομμυρίων ευρώ λόγω της συμμετοχής της στο καρτέλ για το βιομηχανικό νήμα στις χώρες Μπενελούξ και στις σκανδιναβικές χώρες.

B — Διοικητική διαδικασία

- 3 Η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους στις 7 και 8 Νοεμβρίου 2001, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), στις εγκαταστάσεις διαφόρων παραγωγών κλωστοϋφαντουργικού νήματος. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιήθηκαν κατόπιν πληροφοριών που παρέσχε τον Αύγουστο 2000 η The English Needle & Tackle Co. (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 78).
- 4 Η Coats Viyella plc (στο εξής: Coats) υπέβαλε στις 26 Νοεμβρίου 2001 αίτηση περί επιδείξεως επιεικείας σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), αίτηση στην οποία είχαν επισυναφθεί στοιχεία προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη των ακολούθων συμπράξεων: πρώτον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), δεύτερον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία του Ηνωμένου Βασιλείου νήματος και, τρίτον, σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία εντός των χωρών της Μπενελούξ, καθώς και των σκανδιναβικών χωρών νήματος (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 82).
- 5 Με βάση τα αποσπασθέντα κατά τις έρευνες έγγραφα καθώς και από τα κοινοποιηθέντα από την Coats, η Επιτροπή απηύθυνε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τους μήνες Μάρτιο και Αύγουστο 2003, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17, αιτήσεις περί παροχής πληροφοριών (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 83).
- 6 Η Επιτροπή εξέδωσε στις 18 Μαρτίου 2004 κοινοποίηση αιτιάσεων την οποία απηύθυνε σε πλείονες επιχειρήσεις λόγω της συμμετοχής τους σε μία ή περισσότερες από τις συμπράξεις για τις οποίες γίνεται λόγος ανωτέρω στη σκέψη 4 και μεταξύ των οποίων καταλέγεται η αγορά του προοριζόμενου για τη βιομηχανία εντός της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών νήματος.

- 7 Όλες οι επιχειρήσεις που ήσαν αποδέκτες της κοινοποίησης αιτιάσεων υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 90).
- 8 Στις 19 και 20 Ιουλίου 2004 πραγματοποιήθηκε ακρόαση (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 92).
- 9 Στις 24 Σεπτεμβρίου 2004 παρεσχέθη στα μέρη η δυνατότητα πρόσβασης στη μη εμπιστευτική έκδοση των απαντήσεων επί της κοινοποίησης των αιτιάσεων και επί των παρατηρήσεων των μερών κατά την ακρόαση, τους δόθηκε δε προθεσμία υποβολής περαιτέρω παρατηρήσεων (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 93).
- 10 Η Επιτροπή εξέδωσε στις 14 Σεπτεμβρίου 2005 την προσβαλλόμενη απόφαση.

Γ — Η προσβαλλόμενη απόφαση

1. Οι επίδικες αγορές

α) Οι αγορές των προϊόντων

- 11 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ο κλάδος της νηματοουργίας μπορεί να υποδιαιρεθεί σε δύο τμήματα, ήτοι, αφενός, στο τμήμα που χρησιμοποιείται από τη βιομηχανία για τη ραφή ή το κέντημα διαφόρων ειδών ενδύσεως ή άλλων, όπως δερμάτινων προϊόντων, υφασμάτων καθισμάτων αυτοκινήτων και στρωμάτων, και, αφετέρου, στο προοριζόμενο για οικιακούς σκοπούς νήμα που

χρησιμοποιούν οι ιδιώτες για εργασίες ραπτικής ή επιδιορθώσεων και για ψυχαγωγικές δραστηριότητες (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 9).

- 12 Όσον αφορά το τμήμα του βιομηχανικού νήματος, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις κατηγορίες αναλόγως της χρήσεώς του: στο νήμα προς ραφή, το οποίο προορίζεται για τα έτοιμα ενδύματα, χρησιμοποιούμενο για διάφορους τύπους ενδυμάτων, στο νήμα κεντήματος, το οποίο χρησιμοποιείται στις αυτοματοποιημένες βιομηχανικές μηχανές κεντήματος για να κοσμεί ενδύματα, αθλητικά υποδήματα και υφάσματα οικιακής χρήσεως, και στο ειδικό νήμα που χρησιμοποιείται σε διάφορους κλάδους όπως την υποδηματοποιία, τα δερμάτινα είδη και το αυτοκίνητο (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 11).
- 13 Όπως προκύπτει επίσης από την προσβαλλόμενη απόφαση, το προοριζόμενο για τη βιομηχανία νήμα μπορεί να υποδιαιρεθεί σε πλείονες κατηγορίες ανάλογα με τον τύπο της ίνας και τη δομή του νήματος (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 12).
- 14 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προοριζόμενο για τη βιομηχανία νήμα δύναται να εκληφθεί από απόψεως προσφοράς ως συνιστών ενιαία αγορά προϊόντος καθόσον δεν υφίσταται αυστηρή αντιστοιχία μεταξύ της τελικής χρήσεως και του τύπου της ίνας και/ή της δομής του νήματος. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, κατά την Coats, ορισμένοι πελάτες του κλάδου των ετοιμών ενδυμάτων χρησιμοποιούν ειδικά νήματα, ενώ ορισμένοι πελάτες του κλάδου του κεντήματος χρησιμοποιούν το χρησιμοποιούμενο για την ένδυση νήμα. Προσθέτει ότι η Coats υπογράμμισε ότι οι διαδικασίες παραγωγής του προοριζόμενου για τα έτοιμα ενδύματα νήματος, του νήματος κεντήματος και των διαφόρων τύπων ειδικών νημάτων ήσαν ενδεχομένως κοινές ή ευχερώς εναλλάξιμες (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 13).
- 15 Πάντως, με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διακρίνει μεταξύ του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, αφενός, και εκείνου που προορίζεται για τη βιομηχανία εκτός του κλάδου των αυτοκινήτων, αφετέρου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θεωρεί ότι, μολοντί οι διαδικασίες της παραγωγής των δυο αυτών τύπων νημάτων είναι παρεμφερείς ή ευχερώς εναλλάξιμες, η ζήτηση της αυτοκινητοβιομηχανίας προέρχεται από πελάτες μεγάλου διαμετρήματος οι οποίοι επιβάλλουν υψηλότερες προδιαγραφές για ορισμένα προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούν, όπως επί παραδείγματι το χρησιμοποιούμενο για τις ζώνες ασφαλείας νήμα, και οι οποίοι ενδιαφέρονται για την ομοιομορφία των προϊόντων στις διάφορες χώρες όπου τούτο επιβάλλεται για τη βιομηχανία τους (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 14).

- 16 Στην υπό κρίση υπόθεση, οι αγορές των προϊόντων υπό το πρίσμα των οποίων εξετάζονται οι προσαπτόμενες στις προσφεύγουσες παραβάσεις είναι εκείνες του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος και, όσον αφορά την προσαπτόμενη στην Amann παράβαση, εκείνη του βιομηχανικού νήματος.

β) Οι γεωγραφικές αγορές

- 17 Η Επιτροπή διευκρινίζει στην προσβαλλόμενη απόφασή της ότι η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος πρέπει να διακρίνεται από εκείνη του βιομηχανικού νήματος λόγω των προαναφερθεισών υψηλότερων προδιαγραφών που απαιτούν ομοιομορφία εντός του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μόνον ορισμένοι προμηθευτές είναι σε θέση να προσφέρουν τυποποιημένα τα εν λόγω προϊόντα για το σύνολο του ΕΟΧ. Οι λόγοι έγκεινται στο γεγονός ότι οι αγοραστές έχουν ανάγκη ομοιομόρφων νημάτων ώστε να διευκολύνεται η παραγωγή τους εντός διαφόρων χωρών, ότι τα νήματα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες ποιοτικές προδιαγραφές (επί παραδείγματι, το χρησιμοποιούμενο για τις ζώνες ασφαλείας νήμα) και ότι, όσον αφορά ζητήματα απτόμενα της ποιότητας των προϊόντων και της ευθύνης, είναι ουσιώδης η δυνατότητα εντοπισμού της προελεύσεως της παραγωγής των εν λόγω νημάτων (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 21 και 22).
- 18 Αντιθέτως, όσον αφορά το βιομηχανικό νήμα, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με τις παρασχεθείσες από τα ενδιαφερόμενα μέρη πληροφορίες, η επίδικη γεωγραφική αγορά για το βιομηχανικό νήμα είναι περιφερειακή, προσθέτει ότι η περιφέρεια καλύπτει ενδεχομένως, ανάλογα με την περίπτωση, πλείονες χώρες του ΕΟΧ, όπως επί παραδείγματι, τις χώρες της Μπενελούξ ή τις σκανδιναβικές χώρες, ή μία μόνο χώρα, όπως επί παραδείγματι το Ηνωμένο Βασίλειο (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 17).
- 19 Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, η γεωγραφική αγορά η οποία αποτελεί αντικείμενο της προσαπτόμενης στην Amann παραβάσεως για το βιομηχανικό νήμα είναι αυτή των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, ενώ αυτή η οποία αποτελεί αντικείμενο της προσαπτόμενης στην προσφεύγουσα παραβάσεως σχετικά με το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα καταλαμβάνει τον ΕΟΧ.

2. Μέγεθος και δομή των επίδικων αγορών

- 20 Με την προσβαλλόμενη απόφαση της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ο αριθμός πωλήσεων του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών ανερχόταν σε 50 περίπου εκατομμύρια ευρώ το 2000 και σε περίπου 40 εκατομμύρια ευρώ το 2004, ενώ ο αριθμός πωλήσεων του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος ανερχόταν σε 20 περίπου εκατομμύρια ευρώ το 1999 (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 28 και 35).
- 21 Στην ίδια απόφαση αναφέρεται επίσης ότι, περί τα τέλη της δεκαετίας του 90, οι κύριοι προμηθευτές βιομηχανικού νήματος εντός της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών ήσαν μεταξύ άλλων οι Amann, Barbour Threads Ltd (στο εξής: Barbour) πριν από την εξαγορά της εκ μέρους της Coats, Belgian Sewing Thread NV (στο εξής: BST), Coats, Gütermann AG και Zwicky & Co. AG (στο εξής: Zwicky), ενώ μεταξύ άλλων οι προσφεύγουσες εταιρίες, Coats, Oxley Threads Ltd (στο εξής: Oxley), Gütermann και Zwicky ήσαν οι προμηθευτές του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος.

3. Περιγραφή των παραβατικών συμπεριφορών

- 22 Με την προσβαλλόμενη απόφασή της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι προσαπτόμενες στις προσφεύγουσες και αφορώσες τη σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος συμπεριφορές σημειώθηκαν από τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998 έως Μάιο 2000.
- 23 Οι συμμετέχοντες στη σύμπραξη για την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος είχαν ως κύριο στόχο τη διατήρηση των τιμών σε υψηλό επίπεδο (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 214).
- 24 Προς τούτο, πραγματοποιήθηκαν πέντε συσκέψεις κατά τη διάρκεια των οποίων οι συμμετέχοντες κατήρτισαν κατ' «αρχάς δύο τύπους ενδεικτικών τιμών για τα πωλούμενα στον ευρωπαϊκό κλάδο αυτοκινήτων προϊόντα βάσεως, τον ένα τύπο ισχύοντα

για τους υφιστάμενους πελάτες και τον άλλο για τους νέους πελάτες. Ακολούθως, αντηλλάγησαν πληροφορίες επί των εφαρμοζομένων στους κατ' ιδίαν πελάτες τιμών και επί των ελαχίστων ενδεικτικών τιμών. Τέλος, οι συμμετέχοντες ανέλαβαν τη δέσμευση να αποφεύγουν τον μεταξύ τους ανταγωνισμό διά των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 215).

- 25 Όσον αφορά τις σχετικές με τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών συμπεριφορές, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια των ετών 1990 έως 2001.
- 26 Κατά την Επιτροπή, αναφορικά με τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός της χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πραγματοποίησαν συναντήσεις τουλάχιστον άπαξ ετησίως, οι δε σχετικές συσκέψεις είχαν οργανωθεί ώστε να περιλαμβάνουν δύο συνόδους, μία αφιερωμένη στην αγορά των χωρών της Μπενελούξ και έτερη σε εκείνη των σκανδιναβικών χωρών, ενώ αντικειμενικός σκοπός τους ήταν η διατήρηση των τιμών σε υψηλό επίπεδο σε κάθε μια από τις εν λόγω δύο αγορές.
- 27 Οι συμμετέχοντες αντάλασσαν τιμοκαταλόγους και πληροφορίες περί των εκπτώσεων, της εφαρμογής αυξήσεων στις τιμές καταλόγου, των χαμηλότερων τιμών και της αυξήσεως των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες. Είχαν επίσης συναφθεί συμφωνίες για τους μελλοντικούς τιμοκαταλόγους, για το ελάχιστο όριο εκπτώσεως, για τις μειώσεις των εκπτώσεων και για την αύξηση των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες, καθώς και συμφωνίες με σκοπό την αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού διά των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή και προς κατανομή της πελατείας μεταξύ τους (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 125).

4. Το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως

- 28 Στο άρθρο 1, παράγραφος 3, της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι έξι επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων οι προσφεύγουσες, είχαν παραβεί το

άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, και το άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος, όσον αφορά τις προσφεύγουσες, για το χρονικό διάστημα από τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998 έως Μάιο 2000. Ομοίως, στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οκτώ επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και η Amann, είχαν παραβεί το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, και το άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, όσον αφορά την Amann, για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001.

²⁹ Κατά το άρθρο 2, πρώτο εδάφιο, της προσβαλλόμενης αποφάσεως, επεβλήθησαν τα ακόλουθα πρόστιμα:

α) για τη σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος:

— στις αλληλεγγύως υπεύθυνες προσφεύγουσες: 4,888 εκατομμύρια ευρώ·

— στην Coats: 0,65 εκατομμύριο ευρώ·

— στην Oxley: 1,271 εκατομμύρια ευρώ·

— στις αλληλεγγύως υπεύθυνες Barbour and Hicking Pentecost plc: 0,715 εκατομμύριο ευρώ·

β) για τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των Χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, μεταξύ άλλων:

- στην Coats: 15,05 εκατομμύρια ευρώ·
- στην Amann: 13,09 εκατομμύρια ευρώ·
- στην BST: 0,979 εκατομμύριο ευρώ·
- στην Gütermann: 4,021 εκατομμύρια ευρώ·
- στη Zwicky: 0,174 εκατομμύριο ευρώ.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

³⁰ Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 22 Δεκεμβρίου 2005, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

31 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου τροποποιήθηκε, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πέμπτο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.

32 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθ' ο μέτρο τις αφορά·

— επικουρικώς, να μειώσει δεόντως το ύψος του προστίμου·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

33 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 34 Πρώτον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται έναν λόγο ακυρώσεως με τον οποίο σκοπείται η ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1).
- 35 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται σειρά λόγων αφορώντων την κατάργηση του προστίμου. Αφενός, προσάπτουν στην Επιτροπή ότι τους επέβαλε πρόστιμο, το ύψος του οποίου υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών τους. Αφετέρου, οι προσφεύγουσες επικαλούνται επτά λόγους ακυρώσεως αντλούμενους, αντιστοίχως, από παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας κατά την επιβολή του προστίμου, από τον πεπλανημένο προσδιορισμό του αρχικού ποσού του επιβληθέντος για την αφορώσα το βιομηχανικό νήμα σύμπραξη προστίμου, από τον πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, από τον μη συνυπολογισμό ορισμένων ελαφρυντικών περιστάσεων αφορωσών την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, από τον πεπλανημένο υπολογισμό του αρχικού ποσού και του βασικού ποσού του επιβληθέντος για την παράβαση στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος προστίμου, από τον μη συνυπολογισμό του ότι δεν τέθηκε σε εφαρμογή η αφορώσα το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα σύμπραξη και από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως και των δικαιωμάτων άμυνας.

Α — Επί του αντλούμενου από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1/2003 λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και με τον οποίο σκοπείται η ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 36 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι προσαπτόμενες στις ίδιες παραβάσεις συνιστούν ενιαία παράβαση κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1/2003, καθόσον οι αγορές του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος αλλά και εκείνη του βιομηχανικού νήματος δεν

αποτελούν διακριτές γεωγραφικές ή αγορές προϊόντων, ότι υφίσταται κοινό αντικειμενικό στοιχείο μεταξύ των εν λόγω συμπράξεων και ότι τα κριτήρια στα οποία προσέτρεξε η Επιτροπή προκειμένου να διαπιστώσει την έλλειψη ενιαίας παραβάσεως δεν είναι έγκυρα.

- 37 Όσον αφορά, πρώτον, την ύπαρξη ενιαίας αγοράς προϊόντων, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν ότι επιβεβαίωσαν ρητώς ότι το προοριζόμενο για την ένδυση νήμα καθώς και το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα ενέπιπταν σε δύο διαφορετικές αγορές. Συγκεκριμένα, η απάντηση της Amann στο αίτημα περί παροχής πληροφοριών, όπου η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος χαρακτηρίζονταν ως παγκόσμια, ουδόλως ισοδυναμεί με αναγνώριση του φερόμενου ως αυτοτελούς χαρακτήρα της εν λόγω αγοράς. Επιπλέον, αφού γνωστοποίησε τις εκτιμήσεις της για έξι διαφορετικά τμήματα νήματος, η Amann δεν ήταν σε θέση να το πράξει για το προοριζόμενο για τον κλάδο του αυτοκινήτου νήματος.
- 38 Κατά τις προσφεύγουσες, οι δηλώσεις άλλων επιχειρηματιών, όπως οι Coats και Gütermann, δεν δύνανται να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος διακρίνεται από εκείνη του βιομηχανικού νήματος.
- 39 Η ως προς τον ενιαίο χαρακτήρα της αγοράς άποψη των προσφευγουσών επιβεβαιώνεται από την εκ μέρους όλων των επιχειρήσεων παρουσίαση των προϊόντων. Αυτό συμβαίνει ειδικότερα με την κατάτμηση εκ μέρους των Gütermann, Amann και Coats. Εξ αυτής προκύπτει ότι μπορεί να γίνει χρήση του ιδίου νήματος σε πλείονες τομείς.
- 40 Το ότι υφίστανται αυστηρότερες τυποποιημένες προδιαγραφές τις οποίες απαιτούν οι σημαντικοί πελάτες της αυτοκινητοβιομηχανίας δεν δικαιολογεί περαιτέρω τη διάκριση μεταξύ βιομηχανικού νήματος και νήματος προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία. Συγκεκριμένα, τα νήματα παράγονται κατά κανόνα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αυτοκινητοβιομηχανίας και παραδίδονται στην ίδια ποιότητα στους σημαντικούς πελάτες άλλων βιομηχανικών τομέων. Εξάλλου, η παραγωγή των δύο τύπων νημάτων διαφορετικών ποιοτήτων δεν δικαιολογείται από οικονομικής απόψεως. Έτσι, τα χαρακτηριστικά τεχνικά γνωρίσματα του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος ταυτίζονται κατά τα ουσιώδη με εκείνα του

βιομηχανικού νήματος. Επομένως, είναι εναλλάξιμα, ενώ η εμπορία τους χωρεί με γνώμονα όχι τους πελάτες αλλά τα προϊόντα.

- 41 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν εξέτασε αν οι διάφορες προσαπτόμενες συμπεριφορές συνδέονταν μεταξύ τους μέσω ενός κοινού αντικειμενικού στοιχείου και αν συνιστούσαν ως εκ τούτου ενιαία παράβαση. Η ίδια η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι παραβάσεις συνίσταντο σε όλες εκείνες που είναι ικανές να στρεβλώσουν την ομαλή εξέλιξη των τιμών στην επίδικη αγορά.
- 42 Το γεγονός ότι πρόκειται για συμφωνίες επί των τιμών και ότι οι υιοθετηθείσες για τις οικείες περιοχές λύσεις ταυτίζονται στην πράξη ενισχύει την άποψη περί του ενιαίου χαρακτήρα των διαπιστωθεισών παραβάσεων. Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι, στην πλειονότητα των κρατών μελών, το αντικειμενικό στοιχείο έγκειται στο καθοριστικής σημασίας κριτήριο της διαπιστώσεως ενιαίας παραβάσεως.
- 43 Ισχυρίζονται επίσης ότι, λόγω του μεσαίου μεγέθους των περισσοτέρων από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, τα διευθυντικά στελέχη και οι μέτοχοί τους έπρεπε κατ' ανάγκη να έχουν γνώση των διαφόρων παραβάσεων. Διευκρινίζουν ότι καθ' ο μέτρο τις αφορά, το υποκειμενικό στοιχείο απορρέει περαιτέρω από την έλλειψη στεγανού των εσωτερικών αρμοδιοτήτων στον τομέα της εμπορίας του βιομηχανικού νήματος και του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος.
- 44 Επίσης, επισημαίνουν κατ' ουσίαν την έλλειψη συνοχής του τρόπου με τον οποίο ενήργησε η Επιτροπή, αφητηρία του οποίου είναι η αρχή περί ενιαίας παραβάσεως για τις διαδοχικές παραβάσεις που διαπράχθηκαν στα πλαίσια κάθε μιας συμπράξεως, ενώ δεν χώρησε η ίδια διαδικασία για τις μεταξύ τους συμπράξεις. Συναφώς, η προσβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει, στις αιτιολογικές σκέψεις 266 έως 270, πλείονες αντιφάσεις ενδεικτικές του ότι δεν ευσταθεί η άποψη της Επιτροπής, όσον αφορά την ύπαρξη διαφορετικών παραβάσεων.

- 45 Τρίτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τα εφαρμοσθέντα από την Επιτροπή κριτήρια όσον αφορά τον καθορισμό του αν συντρέχει ή μη ενιαία παραβάση.
- 46 Πρώτον, υποστηρίζουν ότι τα εν λόγω κριτήρια δεν είναι έγκυρα. Συναφώς, επικαλούνται, αφενός, το ότι η Επιτροπή επιδεικνύει η ίδια έλλειψη αποφασιστικότητας κατά τη χρήση των κριτηρίων για τον προσδιορισμό της συνδρομής ενιαίας παραβάσεως, καθόσον δικαιολογεί την ύπαρξη δύο διακριτών παραβάσεων αναφερόμενη σε διαφορετικούς εμπλεκόμενους, σε άλλη μορφή λειτουργίας και στην έλλειψη γενικού συντονισμού, ακολούθως δε στηρίζεται στη διαφορά ως προς το επίπεδο των οικείων αγορών, αναγνωρίζοντας ακολούθως ότι οι αφορώσες τις χώρες της Μπενελούξ και τις σκανδιναβικές χώρες συμφωνίες πρέπει να τύχουν από κοινού εξετάσεως δεδομένου ότι συνδέονται με πανομοιότυπη οργάνωση, τρόπο λειτουργίας και εμπλεκόμενους. Υπό την έννοια αυτή, οι προσφεύγουσες διαπιστώνουν ότι το κριτήριο περί συνολικού συντονισμού δεν διαδραματίζει πλέον κανένα ρόλο όσον αφορά την αναγνώριση ενιαίας παραβάσεως εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών.
- 47 Αφετέρου, θεωρούν ότι το κριτήριο της οριοθέτησεως της αγοράς των προϊόντων στερείται λυσιτελείας όταν πρόκειται για συγγενή προϊόντα. Συγκεκριμένα, η χρήση του ανωτέρω κριτηρίου, εξαιρουμένων των προδήλων εκείνων περιπτώσεων όπου τα προϊόντα δεν εμπίπτουν σαφώς στην ίδια αγορά, ισοδυναμεί με την απονομή στην Επιτροπή σχεδόν ανεξέλεγκτου περιθωρίου εκτιμήσεως στο πλαίσιο της επιβολής κυρώσεων λόγω παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού. Το αφορών τη μη ταυτοποίηση των εμπλεκόμενων κριτήριο στερείται επίσης λυσιτελείας. Συγκεκριμένα, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι το ζήτημα ποιοι εκπροσωπούν τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις στερείται σημασίας δεδομένου ότι η συμμετοχή προσάπτεται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση.
- 48 Δεύτερον, οι Amann και Cousin υποστηρίζουν ότι η εφαρμογή των ανωτέρω κριτηρίων θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση να οδηγήσει την Επιτροπή στο συμπέρασμα περί της συνδρομής ενιαίας παραβάσεως.
- 49 Αφετέρου, επικαλούνται το γεγονός ότι η Επιτροπή αδυνατεί να δικαιολογήσει εγκύτως την ύπαρξη διακριτών παραβάσεων θεμελιούμενη στην έλλειψη συντονισμού

μεταξύ των συμπράξεων αφ' ης στιγμής η ίδια υπογραμμίζει, επαναλαμβάνοντας συναφώς τις δηλώσεις της Coats, ότι, λόγω αγορών προϊόντων οριοθετούμενων κατά το πλείστον ανά χώρα, περίττευε τυχόν συντονισμός μεταξύ των οικείων περιοχών. Ομοίως, η απόπειρα της Επιτροπής να προβεί σε διάκριση μεταξύ του συντονισμού των γεωγραφικών αγορών και εκείνης των αγορών χωριστών προϊόντων στερείται σημασίας δεδομένου ότι, όταν πρόκειται για διαφορετικές γεωγραφικές αγορές, δεν έχει νόημα τυχόν συντονισμός μεταξύ των διαφορών χωριστών προϊόντων. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι επιβάλλεται η εκτίμηση των επιδίκων συμπεριφορών με την αποδοχή του ότι οι αφιερωμένες στις διάφορες περιοχές συσκέψεις εντάσσονταν σε συνολικό σχέδιο εγκεκριμένο από τις αντίστοιχες διευθύνσεις τους και επιβεβαιωμένο από έγγραφα τα οποία αναφέρονταν σε συχνές επαφές μεταξύ των εκπροσώπων των Coats και Amann, αντικείμενο των οποίων ήσαν ζητήματα «υπέρτερης στρατηγικής» στην Ευρώπη. Τέτοια έγγραφα αποτελούν μαρτυρίες της υπάρξεως ενός κοινού υποκειμενικού στοιχείου. Συναφώς, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν ανέλυσε το ερώτημα αν η συγκεκριμένη μορφή επαφής ίσχυε και μεταξύ της Coats και άλλων ανταγωνιστών.

50 Αφετέρου, δεν υφίσταται καθοριστικής σημασίας διαφορά σε επίπεδο των εμπλεκόμενων στις συμφωνίες και της οργανώσεώς τους. Συναφώς, οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, δεν μπορεί να αποκλείεται ενιαία παράβαση υπό νομική έννοια λόγω του απλού γεγονότος ότι κάθε επιχείρηση συμμετέχει στην παράβαση υπό προσιδιάζουσες στην ίδια μορφές, οπότε μια επιχείρηση δύναται υπό την έννοια αυτή να έχει συμμετάσχει σε ενιαία σύμπραξη χωρίς να έχει συμμετάσχει σε όλα τα στοιχειοθετούντα τη σύμπραξη αυτή στοιχεία.

51 Υπό το φως των σκέψεων αυτών, οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι μόνον τρεις επιχειρήσεις συμμετέσχον σε μια και μόνο συμφωνία, ενώ όλες οι λοιπές εμπλέκονται σε τουλάχιστον δύο συμφωνίες, γεγονός το οποίο συνιστά επικάλυψη σε επίπεδο εμπλεκόμενων συνηγορούν υπέρ της υπάρξεως ενιαίας παραβάσεως. Επιπλέον, η σύγκριση μεταξύ των συσκέψεων με αντικείμενο τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανικού νήματος και των αφορωσών τη σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος ουδόλως ενισχύουν την άποψη περί της υπάρξεως διακριτών παραβάσεων. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις οι συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν ήσαν τακτικές.

52 Η Επιτροπή αντικρούει τα ανωτέρω επιχειρήματα.

2. Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

α) Επί της διακρίσεως των αγορών προϊόντων και των γεωγραφικών αγορών

- 53 Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι, λόγω της ιδιομορφίας της, η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος έπρεπε να διακριθεί από εκείνη του βιομηχανικού νήματος τόσο από απόψεως προϊόντων όσο και από γεωγραφικής απόψεως (βλ. ανωτέρω σκέψεις 12 έως 16 και 18 έως 20).
- 54 Προκαταρκτικώς, υπογραμμίζεται ότι ο ορισμός της επίδικης αγοράς μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο περιορισμένου μόνον ελέγχου εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή καθ' ο μέτρο συνεπάγεται πολύπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις εκ μέρους της Επιτροπής (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Μαρτίου 2000, T-65/96, Kish Glass κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-1885, σκέψη 64, και της 6ης Ιουνίου 2002, T-342/99, Airtours κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-2585, σκέψη 26). Πάντως, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να απόσχει από τον έλεγχο της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας δεδομένων οικονομικής φύσεως. Συναφώς, σε αυτόν αποδίδεται να εξακριβώσει αν η Επιτροπή στήριξε την εκτίμησή της σε ακριβή, αξιόπιστα και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία απαρτίζουν το σύνολο των ληπτέων υπόψη για την εκτίμηση μιας πολύπλοκης καταστάσεως κρίσιμων στοιχείων, τα οποία είναι ικανά να στηρίζουν τα εξ αυτών αντλούμενα συμπεράσματα (βλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2007, T-201/04, Microsoft κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-3601, σκέψη 482).
- 55 Ακολούθως, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η ληπτέα υπόψη αγορά περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων τα οποία, με γνώμονα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους, είναι ιδιαίτεως ικανά να ικανοποιήσουν πάγιες ανάγκες και ελάχιστα εναλλάξιμα με άλλα προϊόντα (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 1983, 322/81, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3461, σκέψη 37). Το Δικαστήριο έχει κρίνει ειδικότερα ότι η έννοια της αγοράς των προϊόντων σημαίνει ότι υφίσταται εν τοις πράγμασι ανταγωνισμός μεταξύ των προϊόντων που τη συνθέτουν, γεγονός που προϋποθέτει επαρκή βαθμό δυνατότητας εναλλαγής μεταξύ όλων των αποτελούντων μέρος μιας και τη αυτής αγοράς προϊόντων (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 1979, 85/76, Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 215, σκέψη 28).

- 56 Όσον αφορά τη δυνατότητα εναλλαγής, αυτή εκτιμάται με γνώμονα δέσμη στοιχείων, όπως είναι τα προσιδιάζοντα στα προϊόντα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, οι όροι του ανταγωνισμού και η δομή της ζήτησεως και της προσφοράς στην αγορά (προπαρατεθείσα στη σκέψη 55 απόφαση *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin* κατά Επιτροπής, σκέψη 37).
- 57 Αν, από οικονομικής απόψεως, η δυνατότητα υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της ζήτησεως είναι το αμεσότερο και αποτελεσματικότερο κριτήριο αξιολογήσεως έναντι των προμηθευτών συγκεκριμένου προϊόντος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 2006, Τ-177/04, *easyJet* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. ΙΙ-1931, σκέψη 99), η δυνατότητα υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της προσφοράς μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη για τον ορισμό της επίδικης αγοράς όταν πρόκειται για πράξεις, στο πλαίσιο των οποίων η εν λόγω δυνατότητα υποκαταστάσεως έχει ισοδύναμα αποτελέσματα με εκείνα της δυνατότητας υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της ζήτησεως σε επίπεδο αμεσότητας και αποτελεσματικότητας. Έτσι, το κριτήριο της δυνατότητας υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της προσφοράς συνεπάγεται ότι οι παραγωγοί δύνανται, μέσω απλής προσαρμογής, να εμφανιστούν στη συγκεκριμένη αγορά με ικανή ισχύ ώστε να αποτελέσουν σοβαρό αντίβαρο στους ήδη παρόντες στην αγορά παραγωγούς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, Τ-191/98, Τ-212/98 έως Τ-214/98, *Atlantic Container Line* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. ΙΙ-3275, σκέψη 829).
- 58 Όσον αφορά τα ίδια τα προϊόντα, υπογραμμίζεται ότι δύνανται να θεωρηθούν ως συνιστώντα διακεκριμένη αγορά οσάκις εξατομικεύονται από ιδιαίτερα χαρακτηριστικά παραγωγής τα οποία τα καθιστούν ιδιαίτερος κατάλληλα για τον προορισμό αυτό ή οσάκις εξατομικεύονται εκ του γεγονότος της χρήσεώς τους (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1973, 6/72, *Europemballage* και *Continental Can* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 445, σκέψη 33).
- 59 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση περί του ορισμού της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (ΕΕ 1997, C 372, σ. 5, στο εξής: ανακοίνωση περί του ορισμού της αγοράς), με την οποία διευκρινίζονται τα ληπτέα υπόψη κριτήρια για τον ορισμό μιας σχετικής αγοράς προϊόντων και για την οριοθέτηση της επίδικης γεωγραφικής αγοράς. Η σχετική αγορά προϊόντων ορίζεται στην ανακοίνωση ως εκείνη η οποία «περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατόν να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσεως για την οποία προορίζονται». Ως προς τη γεωγραφική αγορά, ορίζεται ως εκείνη

η οποία «περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά». Επομένως, η επίδικη αγορά, στο πλαίσιο της οποίας πρέπει να εκτιμάται συγκεκριμένο πρόβλημα ανταγωνισμού, καθορίζεται από τον συνδυασμό της αγοράς των προϊόντων και της γεωγραφικής αγοράς.

- 60 Υπό το φως των σκέψεων αυτών, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμο των συμπερασμάτων που απαντούν στις αιτιολογικές σκέψεις 14 και 22 της προσβαλλόμενης απόφασης της Επιτροπής, όσον αφορά την ύπαρξη δύο διακριτών αγορών προϊόντων και γεωγραφικής αγοράς, ήτοι εκείνης του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος, αφενός, και εκείνου του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, αφετέρου. Προς τούτο, η Επιτροπή αξιολόγησε τη δυνατότητα εναλλαγής των προϊόντων, αφενός, υπό το πρίσμα της ζήτησης και, αφετέρου, υπό το πρίσμα της προσφοράς.
- 61 Πρώτον, όσον αφορά τη δυνατότητα εναλλαγής υπό το πρίσμα της ζήτησης, η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει ορισμένα στοιχεία προκειμένου να καταδειχθεί ότι δεν συντρέχει κάτι τέτοιο.
- 62 Κατ' αρχάς, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 14 και 22 της προσβαλλόμενης απόφασης, η ζήτηση της αυτοκινητοβιομηχανίας προέρχεται από σημαντικούς πελάτες, οι τελευταίοι δε είναι πολύ ολιγαριθμότεροι από τις λοιπές επιχειρήσεις οι οποίες είναι πελάτες στην αγορά του βιομηχανικού νήματος. Οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν την ανωτέρω διαπίστωση. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επιβεβαίωσαν ότι οι πελάτες του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας ήσαν οι πλέον ισχυροί λόγω των πολύ σημαντικών ποσοτήτων που αγοράζουν.
- 63 Κατά δεύτερον, όπως προκύπτει από τις προπαρατεθείσες αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης απόφασης, οι πελάτες του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας αγοράζουν το νήμα για τους τύπους παραγωγής οι οποίοι κείνται σε διάφορες χώρες, οπότε υφίσταται ομοίομορφο προϊόν σε κάθε μία από τις εν λόγω χώρες. Η σχετική ανάγκη ομοιομορφίας, την οποία άλλωστε δεν αμφισβητούν οι προσφεύγουσες, εξηγείται απόλυτα από οικονομικής απόψεως. Πράγματι, είναι εύλογο να γίνεται δεκτό ότι η προσαρμογή των μηχανών παραγωγής στον χρησιμοποιούμενο τύπο νήματος

επάγεται κόστος. Επομένως, οι βιομηχανίες του τομέα του αυτοκινήτου επιδιώκουν να μειώνουν το κόστος αγοράζοντας σε μεγάλες ποσότητες έναν απόλυτα συγκεκριμένο τύπο νήματος και προσαρμόζοντας μία και μόνο φορά στον τύπο αυτόν τις εγκατεστημένες σε διάφορες χώρες μηχανές παραγωγής τους.

- 64 Κατά τρίτον, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 14 και 22 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τα προοριζόμενα για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματα πρέπει να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες ιδιαίτερα αυστηρές τυποποιημένες προδιαγραφές του τομέα, ενώ η δυνατότητα εντοπισμού τους αποτελεί σημαντικό παράγοντα για λόγους ποιότητας των προϊόντων και ευθύνης λόγω των προϊόντων. Η ανωτέρω διαπίστωση επιβεβαιώθηκε από τις προσφεύγουσες τόσο με το δικόγραφο της προσφυγής όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 65 Πράγματι, δέχονται ότι, εν γένει, εκείνοι οι οποίοι αποφασίζουν ως προς ποιο νήμα είναι αναγκαίο για την παραγωγή τους είναι οι πελάτες, οπότε επιλέγουν το αντιστοιχούν στις ανάγκες τους ως χρηστών προϊόν. Όσον αφορά ειδικότερα τους πελάτες του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας, οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν ότι οι τελευταίοι απαιτούν το αγοραζόμενο νήμα να ανταποκρίνεται κατ' ελάχιστον στον τυποποιημένο κανόνα ISO 9002. Διευκρίνισαν μάλιστα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι τα αποκαλούμενα «TS950» ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα υφίστανται για την αυτοκινητοβιομηχανία και ότι οι ίδιες λαμβάνουν τα εν λόγω στοιχεία υπόψη για την παραγωγή.
- 66 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες περιέγραψαν τη διαδικασία πιστοποίησης των νημάτων εκ μέρους των πελατών του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας. Κατ' αρχάς, οι προσφεύγουσες αναπτύσσουν έναν τύπο νήματος ανταποκρινόμενο κατ' ελάχιστον στον τυποποιημένο κανόνα ISO 9002. Ακολούθως, το νήμα αυτό δοκιμάζεται από τον κατασκευαστή αυτοκινήτων ο οποίος επιθυμεί να το χρησιμοποιήσει για την παραγωγή του, τέλος δε πιστοποιείται από τον τελευταίο αν η δοκιμασία αποδεικνύεται θετική.
- 67 Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι το ειδικό νήμα που επιλέγει η αυτοκινητοβιομηχανία δεν μπορεί να υποκατασταθεί από άλλα βιομηχανικά νήματα. Το γεγονός ότι ο εν λόγω τύπος νήματος πωλείται σε άλλους πελάτες πλην εκείνων της αυτοκινητοβιομηχανίας δεν ασκεί εν προκειμένω καμία επιρροή. Πράγματι, σε αντίθεση με τους άλλους δυνητικούς αγοραστές του εν λόγω

προϊόντος, οι επιχειρήσεις του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας δεν θα αγοράσουν παρά μόνον το νήμα το οποίο διαθέτει ειδικά εγγενή ποιοτικά χαρακτηριστικά και το οποίο έχει πιστοποιηθεί από τις εν λόγω επιχειρήσεις λόγω των ιδιαίτερων ποιοτικών αυτών χαρακτηριστικών. Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίξουν θεμιτώς ότι υφίσταται δυνατότητα υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της ζητήσεως.

- 68 Οι δηλώσεις της Coats σε απάντηση του αιτήματος της Επιτροπής περί παροχής πληροφοριών τείνουν επίσης να επιβεβαιώσουν την έλλειψη δυνατότητας εναλλαγής υπό το πρίσμα της ζητήσεως. Πράγματι, η Coats υπογράμμισε ότι ορισμένοι πελάτες του τομέα των ετοιμών ενδυμάτων χρησιμοποιούσαν το νήμα κεντήματος όπως ακριβώς ορισμένοι πελάτες του τομέα του κεντήματος χρησιμοποιούν το προοριζόμενο για τα έτοιμα ενδύματα νήμα. Αντιθέτως, δεν αναφέρθηκε ότι υφίσταται παρόμοια δυνατότητα εναλλαγής υπό το πρίσμα της ζητήσεως όσον αφορά τους πελάτες του κλάδου του αυτοκινήτου.
- 69 Δεύτερον, ναι μεν η Επιτροπή εκτίμησε ότι, υπό το πρίσμα της προσφοράς, το βιομηχανικό νήμα μπορούσε να εκληφθεί ως ενιαία αγορά προϊόντων λόγω του ότι δεν υφίσταται αυστηρή αντιστοιχία μεταξύ της τελικής χρήσεως και του τύπου της ίνας και/ή της δομής του νήματος και της ομοιότητας ή δυνατότητας εναλλαγής των διαδικασιών παραγωγής του εν λόγω νήματος, πάντως, συνήγαγε ότι αυτό δεν συνέβαινε με το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα.
- 70 Για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις ιδιομορφίες του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, στην ανάγκη διασφάλισης τυποποιημένης προσφοράς και στην ικανότητα να είναι εφικτή η ανταπόκριση στις παραγγελίες των σημαντικών πελατών του τομέα. Στηρίχθηκε επίσης στο γεγονός ότι η γεωγραφική αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος καταλαμβάνει όλη την επικράτεια του ΕΟΧ, σε αντίθεση με εκείνη του βιομηχανικού νήματος, το οποίο έχει μόνον περιφερειακό χαρακτήρα. Ενόψει των στοιχείων αυτών, έκρινε ότι στον συγκεκριμένο τύπο ζητήσεως μπορούσαν να ανταποκριθούν μόνον ορισμένες επιχειρήσεις (βλ. αιτιολογική σκέψη 22 της προσβαλλόμενης αποφάσεως).
- 71 Κατ' αρχάς, σύμφωνα με την παράγραφο 20 της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς, για να συντρέχει δυνατότητα εναλλαγής υπό το πρίσμα της προσφοράς, οι

προμηθευτές πρέπει να είναι σε θέση να μετατοπίζουν την παραγωγή τους προς τα επίδικα προϊόντα και να τα εμπορεύονται βραχυπροθέσμως, χωρίς να διατρέχουν τον κίνδυνο του πρόσθετου κόστους ή τον επιπλέον σημαντικό κίνδυνο λόγω των μικρών αλλά και διαρκών μεταβολών των σχετικών τιμών. Ακολουθώς, στην παράγραφο 21 της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ως άνω δυνατότητα εναλλαγής παρατηρείται συχνά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιχειρήσεις προσφέρουν μεγάλη ποιοτική ποικιλία για το ίδιο προϊόν και ότι, ακόμη και αν για συγκεκριμένο τελικό καταναλωτή ή ομάδα καταναλωτών δεν υπάρχει δυνατότητα υποκαταστάσεως μεταξύ των διαφόρων ποσοτήτων, οι διαφορές αυτές ποιότητες συγκεντρώνονται σε μια αγορά προϊόντων. Εκ πρώτης όψεως, το βιομηχανικό νήμα αντιστοιχεί στον κατά την παράγραφο 21 της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς τύπο προϊόντος.

- 72 Τέλος, στις παραγράφους 22 και 23 της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς, η Επιτροπή επιβεβαιώνει, μέσω συγκεκριμένων παραδειγμάτων, ότι οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές πρέπει να είναι σε θέση να προτείνουν και να πωλούν τις διαφορετικές αυτές ποιότητες προϊόντων αμέσως και χωρίς να αυξάνουν σε σημαντικό βαθμό το κόστος, ενώ δεν πρέπει να υφίστανται ιδιαίτερες δυσχέρειες στο στάδιο της διανομής.
- 73 Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να κριθεί αν η Επιτροπή αξιολόγησε ορθώς το κριτήριο της δυνατότητας υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της προσφοράς.
- 74 Πρώτον, όπως παρατηρήθηκε ανωτέρω στη σκέψη 63 και επόμενες, οι παραγωγοί του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος πρέπει να προσαρμόζουν τις μηχανές παραγωγής τους προκειμένου το παραγόμενο νήμα να ανταποκρίνεται σε τυποποιημένες προδιαγραφές.
- 75 Δεύτερον, δεν πείθει η συλλογιστική των προσφευγουσών όσον αφορά το χαμηλό κόστος παραγωγής του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος. Πράγματι, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ασφαλώς ότι όχι μόνον τα νήματα παράγονται εν γένει σύμφωνα με τις επιταγές της αυτοκινητοβιομηχανίας και παραδίδονται στην ίδια ποιότητα στους πελάτες άλλων βιομηχανικών τομέων, αλλ' ότι ακόμη το κόστος ρυθμίσεως της παραγωγικής αλυσίδας θα ήταν πολύ υψηλότερο αν ένα

προϊόν έπρεπε να κατασκευαστεί αποκλειστικά και μόνο για τον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας, στη συνέχεια δε να τροποποιηθεί η παραγωγική αλυσίδα και να προσαρμοστεί στην κατασκευή προϊόντων προοριζόμενων για άλλους βιομηχανικούς τομείς.

- 76 Γεγονός, πάντως, παραμένει ότι, αν, για λόγους εξορθολογισμού της παραγωγής, μια ήδη παρούσα στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εταιρία παράγει κατ' ουσίαν νήματα ανταποκρινόμενα σε υψηλότερη προδιαγραφή, ανεξαρτήτως του προορισμού του προϊόντος, ενεργεί με τον τρόπο αυτόν μόνον επειδή είναι παρούσα στην αγορά των αυτοκινήτων λόγω του υψηλού κόστους που συνδέεται με την παραγωγή ανάλογα με τις τυποποιημένες προδιαγραφές των προοριζόμενων για την αυτοκινητοβιομηχανία νημάτων. Με άλλους λόγους, μια εταιρία, η κύρια δραστηριότητα της οποίας αφορά το προοριζόμενο για τα έτοιμα ενδύματα ή το κέντημα νήμα, δεν θα έχει κανένα συμφέρον να παράγει ειδικό νήμα προοριζόμενο για τον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας αποκλειστικά και μόνον επειδή θα μπορούσε να πωλήσει εν δυνάμει το νήμα αυτό σε πιθανούς πελάτες του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας.
- 77 Έτσι, η βεβαίωση των προσφευγουσών ότι το κόστος παραγωγής του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος είναι τόσο λίγο υψηλό ώστε η παραγωγή να χωρεί πάντοτε σύμφωνα με υψηλότερο τυποποιημένο κανόνα δεν καταδεικνύεται όσον αφορά τους παραγωγούς του βιομηχανικού νήματος.
- 78 Τρίτον, η σαφής διαφορά μεταξύ των δύο αγορών σε γεωγραφικό επίπεδο δεν αμφισβητήθηκε από τις προσφεύγουσες κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Σε απάντηση του αιτήματος της Επιτροπής περί παροχής πληροφοριών, η Amann χαρακτήρισε μάλιστα παγκόσμια την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος. Αλλά και η Coats επισήμανε ότι τα ειδικά χαρακτηριστικά της τελευταίας αυτής αγοράς την περιορίζουν στους «περιφερειακούς» και «παγκόσμιους» προμηθευτές, οι όροι δε αυτοί πρέπει να λαμβάνονται, στο πλαίσιο της απαντήσεως, ως «καλύπτοντες το σύνολο της επικρατείας του ΕΟΧ» και ως «παγκόσμιας εμβέλειας».
- 79 Έτσι, η δυνατότητα υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της προσφοράς προϋποθέτει ότι οι παραγωγοί νήματος είναι στην πλειονότητά τους ικανοί να παράγουν σε μεγάλες ποσότητες το συγκεκριμένο και ομοιόμορφο νήμα για κάθε πελάτη του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας και να το διανέμουν σε σύντομο χρόνο επί του συνόλου του ΕΟΧ. Παρόμοια συλλογιστική είναι παντελώς αστήρικτη υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων.

- 80 Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε καμία πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως συμπεραίνοντας την ύπαρξη δύο διακριτών, υπό το πρίσμα της προσφοράς, αγορών προϊόντων και γεωγραφικής αγοράς.
- 81 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Επιτροπή αξιολόγησε και ερμήνευσε ορθώς τις απαντήσεις των προσφευγουσών και των άλλων ενδιαφερομένων επιχειρήσεων βάσει των οποίων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίστανται δύο διακριτές αγορές προϊόντων.
- 82 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή υπέβαλε στις προσφεύγουσες το ερώτημα αν το προοριζόμενο για τη ραφή των ρούχων βιομηχανικής χρήσεως νήμα, το νήμα κεντήματος για βιομηχανική χρήση, το ειδικό νήμα για βιομηχανική χρήση και το νήμα για οικιακή χρήση συνιστούν διαφορετικές αγορές προϊόντων του κλάδου του νήματος. Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης πίνακα προς καθορισμό των σχετικών γεωγραφικών αγορών για κάθε μια από τις κατηγορίες των ανωτέρω νημάτων, προβλέποντας πάντως ειδική κατηγορία «νήμα για την αυτοκινητοβιομηχανία». Διευκρίνισε ότι η τελευταία αυτή κατηγορία περιλαμβανόταν στο ειδικό νήμα για βιομηχανική χρήση, υπογράμμισε όμως ότι επιθυμούσε να λάβει τη γνώμη των Amann και Cousin όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά του συγκεκριμένου τύπου νήματος.
- 83 Σε απάντηση της ανωτέρω αιτήσεως περί παροχής πληροφοριών, η Amann υπογράμμισε ότι η πραγματοποιηθείσα από την Επιτροπή αναλυτική ταξινόμηση σε κατηγορίες ήταν ορθή λόγω του ότι «υφίστανται προδιαγραφές προϊόντων και συγκεκριμένες ανάγκες των πελατών οι οποίοι, στον τομέα της βιομηχανίας ενδυμάτων, ειδικότερα, διακρίνονται σαφώς από εκείνες των λοιπών τομέων σε επίπεδο ποικιλίας χρωμάτων κ.λπ.» Εξάλλου, η Cousin συμφώνησε πλήρως με την εκ μέρους της Επιτροπής κατάτμηση. Πάντως, αναφέρθηκε στη μεγάλη δυσχέρεια αξιολογήσεως των αγορών, ιδίως όταν πρόκειται για ειδικά νήματα, δεδομένης της πολύ μεγάλης ποικιλομορφίας των συγκεκριμένων χρήσεων, υπογραμμίζοντας ότι καταμέτρησε πέραν των 80 επαγγελματών.
- 84 Υπό την έννοια αυτή, οι προσφεύγουσες συμφώνησαν ρητώς, βεβαίως, ότι η αγορά του ειδικού νήματος συνιστά διακριτή αγορά προϊόντος, πλην όμως, σε αντίθεση προς όσα ισχυρίστηκε η Επιτροπή με τα έγγρατά της, δεν αναγνώρισαν ρητά ότι

η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εμπίπτει στην αγορά του ειδικού νήματος, το οποίο με τη σειρά του συνιστά διακριτή αγορά προϊόντων.

- 85 Και η Gütermann επιβεβαίωσε την προταθείσα από την Επιτροπή υποδιαίρεση, δεν εξέφρασε όμως ρητή άποψη σχετικά με την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος. Όσον αφορά την Coats, απάντησε στο ερώτημα περί των αγορών ανάλογα με τα προϊόντα ότι, κατά την άποψή της, οι διαφορές μεταξύ των προϊόντων ήταν επαρκείς ώστε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υφίστανται τρεις διακριτές αγορές, αναγνωρίζοντας παράλληλα τα ειδικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αγοράς του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, όπως προξετάθη στη σκέψη 78. Μόνον η Oxley επιβεβαίωσε ευθέως και δικαιολόγησε τον διακριτό χαρακτήρα της αγοράς του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος.
- 86 Ναι μεν η ερμηνεία των ανωτέρω στοιχείων, όσον αφορά την ύπαρξη διακριτής αγοράς του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, δεν είναι τόσο προφανής όσο η Επιτροπή αποπειράται να ισχυριστεί, γεγονός πάντως παραμένει ότι τα εξ αυτής συμπεράσματά της δεν φέρουν το στίγμα οποιασδήποτε πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως ή παραμορφώσεως των πραγματικών περιστατικών.
- 87 Εξάλλου, τα συμπεράσματά της επιβεβαιώνουν άλλα στοιχεία, όπως οι διαδικτυακοί τόποι των επιχειρήσεων που εμφανίζουν κατά κανόνα διακριτό λήμμα για το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα. Όλες οι εν λόγω επιχειρήσεις είναι δικαιούχοι ειδικώς δημιουργηθέντων για τον συγκεκριμένο τομέα σημάτων επί νημάτων.
- 88 Από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως θεωρώντας ότι στην προκειμένη περίπτωση η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος διέφερε από εκείνη του βιομηχανικού νήματος.

α) Επί της φερόμενης υπέρξεως ενός «συνολικού σχεδίου»

- 89 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, με την έννοια της ενιαίας παραβάσεως, νοείται κατάσταση, στο πλαίσιο της οποίας πλείονες επιχειρήσεις συμμετέσχον σε παράβαση συνισταμένη σε αδιάλειπτη συμπεριφορά επιδιώκουσα ένα και μόνον οικονομικό σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού, ή ακόμη και μεμονωμένες παραβάσεις συνδεόμενες μεταξύ τους λόγω ταυτότητας αντικειμένου (ίδιος σκοπός του συνόλου των στοιχείων) και υποκειμένων (ταυτότητα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων εχουσών συνείδηση της συμμετοχής τους στον κοινό σκοπό) (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-53/03, BPB κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1333, σκέψη 257).
- 90 Ακολούθως, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ ενδέχεται να προκύπτει όχι μόνον από μεμονωμένη πράξη αλλά και από σειρά πράξεων ή ακόμα και από αδιάλειπτη συμπεριφορά. Η ανωτέρω ερμηνεία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για τον λόγο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς πράξεων ή της αδιάλειπτης αυτής συμπεριφοράς θα αποτελούσαν ενδεχομένως, αφ' εαυτών και μεμονωμένως εξεταζόμενα, παράβαση της εν λόγω διατάξεως. Όταν οι διάφορες πράξεις εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο», λόγω του ότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, η Επιτροπή νομιμοποιείται να καταλογίσει την ευθύνη για τις πράξεις αυτές αναλόγως της συμμετοχής στην παράβαση, λαμβανόμενη στο σύνολό της (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 258).
- 91 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, η έννοια της ενιαίας παραβάσεως ενδέχεται να αφορά τον νομικό χαρακτηρισμό αντιθέτων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού ενεργειών, συνισταμένων σε συμφωνίες, εναρμονισμένες πρακτικές και αποφάσεις ενώσεως επιχειρήσεων (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Απριλίου 1999, T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-931, σκέψεις 696 έως 698, της 20ής Μαρτίου 2002, T-9/99, HFB κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1487, σκέψη 186, και της 12ης Δεκεμβρίου 2007, T-101/05 και T-111/05, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4949, σκέψη 159).
- 92 Προέχει επίσης η διευκρίνιση ότι η έννοια του ενιαίου σκοπού δεν μπορεί να καθορίζεται μέσω της γενικής αναφοράς στη στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της

αφορώσας την παράβαση αγοράς, καθόσον ο επηρεασμός του ανταγωνισμού συνιστά, είτε ως αντικείμενο είτε ως αποτέλεσμα, ένα από τα αρρήκτως μεταξύ τους συνδεόμενα ουσιώδη στοιχεία κάθε συμπεριφοράς επιπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Παρόμοιος ορισμός της εννοίας του ενιαίου στόχου υπάρχει κίνδυνος να στερήσει την έννοια της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως εν μέρει της σημασίας της καθ' ο μέτρο θα είχε ως συνέπεια ότι πολλές σχετικές με κάποιον οικονομικό τομέα συμπεριφορές, απαγορευόμενες από το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται συστηματικά ως συστατικά ενιαίας παραβάσεως στοιχεία. Έτσι, προκειμένου να χαρακτηριστούν διάφορες ενέργειες ως ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση, πρέπει να επαληθεύεται αν εμφανίζουν μεταξύ τους δεσμό συμπληρωματικότητας υπό την έννοια ότι κάθε μία από αυτές σκοπεί στην αντιμετώπιση μιας ή περισσότερων συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και συντείνουν, μέσω της αλληλεπιδράσεώς τους, στην επέλευση του συνόλου των αντιθέτων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού αποτελεσμάτων τα οποία επιδίωξαν όσοι ενήργησαν στο πλαίσιο ενός σφαιρικού σχεδίου διώκοντας ενιαίο στόχο. Συναφώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δυνάμενες να αποδείξουν ή να θέσουν υπό αμφισβήτηση τον εν λόγω δεσμό, όπως το χρονικό διάστημα εφαρμογής, το περιεχόμενο (περιλαμβανομένων των χρησιμοποιηθεισών μεθόδων) και, συνακόλουθα, ο σκοπός των διαφόρων επιδικών ενεργειών (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 91 απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψεις 179 έως 181).

- 93 Έτσι, για λόγους αντικειμενικούς, η Επιτροπή δύναται να κινήσει χωριστές διαδικασίες, να διαπιστώσει πλείονες διακριτές παραβάσεις και να επιβάλει πλείονα χωριστά πρόστιμα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, στο εξής: απόφαση Tokai II, σκέψη 124).
- 94 Τέλος, πρέπει επίσης να παρατηρηθεί ότι ο χαρακτηρισμός ορισμένων αθέμιτων ενεργειών ως συνθετουσών μία και την αυτή παράβαση ή ως αποτελουσών πλείονες παραβάσεις επηρεάζει, κατ' αρχήν, τη δυνάμενη να επιβληθεί κύρωση. Πράγματι, η διαπίστωση πλειόνων διαφορετικών παραβάσεων ενδέχεται να συνεπάγεται την επιβολή πλειόνων χωριστών προστίμων, κάθε φορά εντός των τιθεμένων από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 ορίων (προπαρατεθείσα στη σκέψη 91 απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 158).
- 95 Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων πρέπει να χωρίσει η εκτίμηση του αν υφίσταται «συνολικό σχέδιο».

- 96 Επιβάλλεται ευθύς εξαρχής η παρατήρηση ότι οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κυρίως ότι στην προκειμένη περίπτωση το κοινό υποκειμενικό στοιχείο έγκειται στο γεγονός ότι όλες οι παραβάσεις στόχευαν στη στρέβλωση της κανονικής εξελίξεως των τιμών. Παρόμοιος στόχος παραποινήσεως των τιμών είναι συνυφασμένος με κάθε σύμπραξη επί των τιμών και δεν αρκεί αφ' εαυτού να καταδείξει την ύπαρξη κοινού υποκειμενικού στοιχείου. Συναφώς, και σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών, η Επιτροπή ουδόλως εκκίνησε από την αρχή της υπάρξεως δεσμού μεταξύ των παραβάσεων στο πλαίσιο της προσβαλλόμενης αποφάσεώς της. Πράγματι, στην αιτιολογική σκέψη 269 της αποφάσεως αυτής, αναφέρθηκε απλώς στον στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού ενιαίο στόχο και στον ενιαίο οικονομικό σκοπό συγκεκριμένο σε νόθευση της κανονικής εξελίξεως των τιμών η οποία είναι σύμφυτη με τον συγκεκριμένο τύπο συμπράξεως, επιμένοντας πάντως επί του γεγονότος ότι κάθε μια από τις τρεις διαφορετικές παραβάσεις επιδίωκε τους εν λόγω στόχο και σκοπό.
- 97 Ακολούθως, προκειμένου να αρνηθεί την ύπαρξη ενιαίας παραβάσεως, πέραν του γεγονότος ότι η αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος διακρίνεται από εκείνη του βιομηχανικού νήματος, όπως άλλωστε υπογραμμίστηκε ανωτέρω στις σκέψεις 53 έως 88, η Επιτροπή στηρίχθηκε κατ' ουσίαν στην έλλειψη ταυτότητας της πλειονότητας των εμπλεκόμενων στις συμπράξεις μελών και στην έλλειψη συνολικών μεταξύ τους συντονισμών. Οι προσφεύγουσες δεν κατέστη εφικτό να αμφισβητήσουν τα ανωτέρω κριτήρια, οπότε δεν κατέδειξαν την ύπαρξη «στενού δεσμού» μεταξύ των διαφόρων στρεφόμενων κατά του ανταγωνισμού ενεργειών.
- 98 Πρώτον, ως προς το αφορών την έλλειψη ταυτότητας των συμμετασχόντων κριτήριο, η Επιτροπή απαρίθμησε, στις αιτιολογικές σκέψεις 96 και 216 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τους συμμετασχόντες στη σύμπραξη της αγοράς του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, καθώς και εκείνης στην αγορά του βιομηχανικού νήματος. Ακολούθως, στην αιτιολογική σκέψη 265, στοιχείο α', της προσβαλλόμενης αποφάσεως, εκτίμησε ότι η πλειονότητα των επιχειρήσεων δεν είχε συμμετάσχει παρά μόνο σε μια και μόνο σύμπραξη, καθόσον δεν ασκούσαν δραστηριότητες στις αποτελούσες αντικείμενο της έτερης συμπράξεως αγοράς.
- 99 Διαπιστώνεται ότι επί των δέκα επιχειρήσεων οι οποίες συμμετέσχον σε μια και/ή άλλη από τις εν λόγω συμπράξεις, μόνον τρεις ενεπλάκησαν στις δύο συμπράξεις. Συγκεκριμένα, οι Ackermann Nähgarne GmbH & Co, Bieze Stork BV, BST, Cousin, Gütermann, Zwicky και Oxley ενεπλάκησαν μόνο σε μια εξ αυτών. Μόνον οι Coats, Barbour (μέχρι την εξαγορά της από την Coats) και Amann συμμετέσχον στις δύο

συμπράξεις. Η μόνη συμμετοχή των τριών αυτών επιχειρήσεων στις δύο συμπράξεις δεν θα μπορούσε αφ' εαυτής να αποτελέσει στοιχείο περί της υπάρξεως κοινής στρατηγικής (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 93 απόφαση Tokai II, σκέψη 120). Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, εξαιρουμένης της περιπτώσεως της Barbour, οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων που ήσαν παρόντες στις οργανωθείσες στο πλαίσιο της συμπράξεως για την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, καθώς και εκείνης για την αγορά του βιομηχανικού νήματος, συσκέψεις δεν ήσαν οι ίδιοι κατά τη διάρκεια των χρονικών περιόδων επικαλύψεως των δύο αυτών συμπράξεων (1998-2000).

- 100 Κατόπιν αυτού, η περιλαμβανόμενη στην αιτιολογική σκέψη 265, στοιχείο α', της προσβαλλόμενης αποφάσεως διαπίστωση της Επιτροπής δεν φέρει το στίγμα καμιάς πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως.
- 101 Δεύτερον, το περιεχόμενο των συμπράξεων δεν μπορεί, ούτε αυτό, να δώσει έναυσμα για τη δικαιολόγηση της υπάρξεως σφαιρικού σχεδίου. Πράγματι, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το περιεχόμενο κάθε συμπράξεως στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος και για την αγορά του βιομηχανικού νήματος διακρίνεται σαφώς στο σημείο αυτό.
- 102 Όσον αφορά τη σύμπραξη για την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 215, 220, 223, 224, 226, 228 έως 230, 233 έως 236 και 238 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, αφενός, οι ανταλλαγείσες μεταξύ των συμμετασχόντων στη σύμπραξη πληροφορίες αναφέρονταν στις τιμές οι οποίες έτυχαν εφαρμογής σε ορισμένους πελάτες, αφετέρου, οι συναφθείσες συμφωνίες έγκειντο στον καθορισμό κατώτατων στοχευμένων τιμών για τα πωλούμενα στην πελατεία του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας βασικά προϊόντα, ήτοι δύο τύπων στοχευμένων τιμών αντιστοίχως για τους υφιστάμενους πελάτες και για τους νέους πελάτες, καθώς και στον καθορισμό κατώτατων στοχευμένων τιμών για ορισμένους πελάτες που αφορούσαν οι ανταλλαγείσες πληροφορίες. Οι συμμετασχόντες συμφώνησαν επίσης να αποφεύγουν τον μεταξύ τους ανταγωνισμό μέσω των τιμών προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή.
- 103 Όσον αφορά τη σύμπραξη για την αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 153 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, αφενός, οι ανταλλαγείσες πληροφορίες αφορούσαν τους καταλόγους των τιμών εκπτώσεων, την εφαρμογή αυξήσεων επί των τιμών καταλόγου, τις μειώσεις των εκπτώσεων και την αύξηση των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες και, αφετέρου, τα μέρη συμφώνησαν επί των μελλοντικών τιμοκαταλόγων, επί του

ανώτατου ποσοστού εκπτώσεων, επί των μειώσεων των εκπτώσεων και επί της αυξήσεως των ειδικών τιμών που ίσχυαν για ορισμένους πελάτες, συμφώνησαν δε να αποφύγουν τον μεταξύ τους ανταγωνισμό προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή.

- 104 Οι προπαρατεθείσες αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης αποφάσεως επιβεβαιώνουν ότι υφίσταται σαφής διαφορά μεταξύ των δύο συμπράξεων ως προς το περιεχόμενό τους. Η ύπαρξη της μιας ή της άλλης ομοιότητας μεταξύ των δύο αυτών συμπράξεων, όπως οι σκοπούσες στην αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού επί των τιμών προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή συμφωνίες, δεν μπορεί πάντως, αφ' εαυτής, να θέσει υπό αμφισβήτηση την ανωτέρω διαπίστωση.
- 105 Τρίτον, οι λεπτομέρειες λειτουργίας κάθε μιας από τις δύο συμπράξεις υπήρξαν σε μεγάλο βαθμό διαφορετικές. Πράγματι, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 218 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η σύμπραξη για την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος οργανώθηκε κατά τρόπο αρκούντως εύκαμπτο, μέσω μικροσυσκέψεων κατά μη τακτά διαστήματα τις οποίες συμπλήρωσαν συχνές διμερείς επαφές. Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 96 έως 99 και 149 έως 153 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η σύμπραξη για την αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών συγκεκριμενοποιήθηκε μέσω της πραγματοποιήσεως συσκέψεων τουλάχιστον μια φορά ετησίως, ενώ χωρίστηκαν σε δύο τμήματα, ήτοι μια συνεδρία αφιερωμένη στην αγορά των σκανδιναβικών χωρών και έτερη σχετικά με την αγορά των χωρών της Μπενελούξ. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, είχαν πραγματοποιηθεί κατά περιόδους και διμερείς επαφές.
- 106 Υπό το φως των ανωτέρω στοιχείων, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε καμία πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως συμπεραίνοντας, στις αιτιολογικές σκέψεις 265 έως 267 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η σύμπραξη για την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος έπρεπε να διακριθεί από εκείνη του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, οπότε αμφότερες οι συμπράξεις συνιστούσαν δύο διακριτές παραβάσεις.
- 107 Προέχει συναφώς να υπογραμμιστεί ότι, σε αντίθεση προς τη σύμπραξη ως προς την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, η σύμπραξη ως προς την αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και εκείνη του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των σκανδιναβικών χωρών θεωρήθηκαν ως μια και μόνη παράβαση για τον λόγο ότι τα προϊόντα ήσαν ταυτόσημα,

οι συμμετασχόντες στη σύμπραξη ήσαν ίδιοι, το περιεχόμενο και οι λεπτομέρειες λειτουργίας της συμπράξεως ήσαν παρεμφερή, οι συσκέψεις ελάμβαναν χώρα την ίδια ημέρα και οι συμμετασχούσες επιχειρήσεις εκπροσωπούνταν σε αυτές από τα ίδια πρόσωπα.

- 108 Εξάλλου, στερούνται λυσιτελείας, αφενός, το στηριζόμενο σε έλλειψη στεγανότητας των αρμοδιοτήτων μεταξύ των προσφευγουσών επιχειρήμα, όσον αφορά τον τομέα της εμπορίας του βιομηχανικού νήματος και του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, αφετέρου, και το στηριζόμενο στο γεγονός ότι τα διευθυντικά στελέχη και οι μέτοχοι των συμμετασχουσών επιχειρήσεων όφειλαν κατ' ανάγκη να γνωρίζουν την ύπαρξη των διαφόρων συμπράξεων. Τα επιχειρήματα αυτά ουδαμώς συνιστούν την απόδειξη περί της υπάρξεως ενός κοινού υποκειμενικού στοιχείου.
- 109 Πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχειρήμα των προσφευγουσών όσον αφορά την ύπαρξη σφαιρικού συντονισμού, επιχειρήμα αρυόμενο από συχνές επαφές μεταξύ των εκπροσώπων της Coats και του διαχειριστή της Amann. Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, αυτή ουδεμία δήλωση περιλαμβάνει δυνάμενη να ερμηνευθεί ως στοιχείο σφαιρικού συντονισμού. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγουσες ομολόγησαν ότι τελούσαν σε αδυναμία να υποβάλουν ενώπιον του Πρωτοδικείου συγκεκριμένο έγγραφο πιστοποιούν βούληση των Amann και Coats για σφαιρικό συντονισμό.
- 110 Τέλος, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται εσφαλμένα ότι το κριτήριο οριοθέτησεως της αγοράς των προϊόντων δεν μπορεί να αποτελεί και έγκυρο κριτήριο εκτιμήσεως καθόσον θα παρείχε στην Επιτροπή ανεξέλεγκτο περιθώριο εκτιμήσεως στις περιπτώσεις των συγγενικών προϊόντων προκειμένου να καταλήξει στην ύπαρξη δύο διακριτών παραβάσεων. Πράγματι, αφενός, η εν λόγω εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής δεν είναι απεριόριστη δεδομένου ότι η Επιτροπή υπόκειται στον έλεγχο του Γενικού Δικαστηρίου, όπως εξαγγέλθηκε ανωτέρω στη σκέψη 54. Αφετέρου, το αφορών τις αγορές των προϊόντων κριτήριο υπήρξε στην προκειμένη περίπτωση ένα κριτήριο μεταξύ άλλων προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα περί της υπάρξεως δύο διακριτών παραβάσεων.
- 111 Υπό το φως του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1/2003.

B — Επί των λόγων με τους οποίους ζητείται η μείωση του προστίμου

1. *Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από μη τήρηση του ανώτατου ορίου του προστίμου, όπως προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

- 112 Ο λόγος ακυρώσεως τον οποίο επικαλέστηκαν οι προσφεύγουσες εμπεριέχει τρεις αιτιάσεις.
- 113 Στο πλαίσιο μιας πρώτης αιτιάσεως, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι οι δύο παραβάσεις συνιστούν στην πραγματικότητα ενιαία παράβαση και ότι ως εκ τούτου μπορεί να τους επιβληθεί μόνον ένα πρόστιμο, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 10 % επί του συνολικού κύκλου εργασιών. Υπό την έννοια αυτή, δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, δοθέντος ότι το συνολικό ποσόν που απορρέει από την πρόσθεσή τους υπερβαίνει το ως άνω ανώτατο όριο.
- 114 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν συναφώς ότι παραβιάστηκε η αρχή του κοινοτικού συνταγματικού δικαίου *nulla poena sine lege*. Κατ' ουσίαν, βάλλουν κατά του γεγονότος ότι η Επιτροπή δύναται, μέσω διαιρέσεως των αγορών επί των οποίων διαπιστώθηκαν παράλληλες παραβάσεις, να αναγνωρίσει στον εαυτό της απεριόριστο περιθώριο ελιγμών προκειμένου να επιβάλει πρόστιμα υπερβαίνοντα το ανώτατο όριο του 10 % επί του συνολικού κύκλου εργασιών. Θεωρούν ότι η αρχή της νομιμότητας συνεπάγεται όχι μόνον την απαγόρευση στον δικαστή να επιβάλλει ποινές ελλείψει νομικού θεμελίου αλλά και την υποχρέωση του νομοθέτη να καταρτίζει ποινικούς κανόνες κατά τρόπο ακριβή και σαφή. Η επιτακτική ανάγκη της σαφηνείας εφαρμόζεται υπό την έννοια αυτή επί των συστατικών στοιχείων ενός κανόνα αλλά και επί των εννόμων συνεπειών του. Παρόμοιες επιταγές ισχύουν και όσον αφορά τις προπαρατεθείσες διατάξεις οι οποίες προβλέπουν τα πρόστιμα για παραβάσεις των περί ανταγωνισμού κανόνων.

- 115 Κληθείσες να αποσαφηνίσουν την επιχειρηματολογία τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγουσες διευκρίνισαν ότι πρέπει να νοηθεί ως θέτουσα υπό αμφισβήτηση και τη νομιμότητα του ιδίου του κανόνα δικαίου και ως εκ τούτου ότι προβάλλουν ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.
- 116 Εξάλλου, αντικρούουν το επιχείρημα της Επιτροπής ως προς την υποχρέωσή της να τηρεί την αρχή non bis in idem, καθόσον η αρχή αυτή ουδεμία παρέχει εγγύηση ως προς την ορθότητα της αναγνωρίσεως μιας ή πλειόνων παραβάσεων. Υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι το πρόβλημα τοποθετείται στην πηγή, ήτοι κατά τον ίδιο τον καθορισμό της συνδρομής μιας ή πλειόνων παραβάσεων.
- 117 Με τη δεύτερη αιτίασή τους, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δύναται να επιβάλει ενιαίο πρόστιμο για διαφορετικές παραβάσεις σε περίπτωση κατά την οποία έχουν ως αντικείμενο τις ίδιες μορφές ενεργειών επί διαφόρων αγορών και οι συμμετασχόντες είναι σε μεγάλο βαθμό ίδιες επιχειρήσεις. Στην προκειμένη περίπτωση πληρούνται οι δύο αυτές προϋποθέσεις.
- 118 Οι προσφεύγουσες διαπιστώνουν ότι η Επιτροπή απέκλινε από την προγενέστερη πρακτική της χωρίς την ελάχιστη αιτιολόγηση. Θεωρούν συγκεκριμένα ότι, στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή παραιτείται της εξουσίας την οποία διαθέτει να επιβάλει ένα μόνον πρόστιμο για πλείονες παραβάσεις, οφείλει, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ευρωπαϊκού διοικητικού δικαίου, να αιτιολογή τη μη χρήση της συγκεκριμένης εξουσίας. Στην προκειμένη περίπτωση, επομένως, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 253 ΕΚ.
- 119 Ακολούθως, οι προσφεύγουσες συγκρίνουν την προσβαλλόμενη απόφαση με την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Νοεμβρίου 2001 σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-1/37.512 — Βιταμίνες) (ΕΕ 2003, L 6, σ. 1, στο εξής: απόφαση περί βιταμινών). Συγκεκριμένα, με την ανωτέρω απόφαση, η Επιτροπή συνήνωσε τα επιβληθέντα για τις διάφορες παραβάσεις πρόστιμα σε ένα και μόνο συνολικό πρόστιμο, θεωρώντας αναγκαίο, συνακόλουθα, το να τηρηθεί το ανώτατο όριο του 10 % του συνολικού κύκλου

εργασιών. Όπως και στην απόφαση περί βιταμινών, οι συμπράξεις της υπό κρίση υποθέσεως συνδέονται μεταξύ τους εντασσόμενες στο ίδιο ουσιαστικό και «χωροχρονικό» πλαίσιο.

- 120 Με την τρίτη αιτίασή τους, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το επιδιωκόμενο από την Επιτροπή ανασχετικό αποτέλεσμα είχε ήδη επιτευχθεί κατά την επιβολή του προστίμου για τη διαπραχθείσα στην αγορά του βιομηχανικού νήματος παράβαση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή όφειλε να το λάβει υπόψη της κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου ως κυρώσεως για την αφορώσα το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα σύμπραξη.
- 121 Η Επιτροπή αντικρούει τα ανωτέρω επιχειρήματα.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 122 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως τον οποίο προβάλλουν οι προσφεύγουσες εμπεριέχει κατ' ουσίαν τρεις αιτιάσεις αντλούμενες, οι μεν πρώτη, από την παραβίαση της αρχής *nulla poena sine lege*, η δεύτερη, από την υποχρέωση επιβολής ενιαίου προστίμου για πλείονες παραβάσεις και, η τρίτη, από μη τήρηση των θεμιτών στόχων της κυρώσεως.

Επί του αντλούμενου από παραβίαση της αρχής *nulla poena sine lege* αιτιάσεως και επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003

- 123 Πρώτον, επιβάλλεται η εξέταση της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, την οποία προέβλεπαν οι προσφεύγουσες σε τρία επίπεδα. Πρώτον, υποστηρίζουν κατ'

ουσίαν ότι η ίδια η έννοια της παραβάσεως, όπως παρατίθεται στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, στερείται σαφήνειας. Δεύτερον, ισχυρίζονται ότι ούτε η έννοια της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως προσδιορίζεται με σαφήνεια, οπότε η Επιτροπή θα μπορούσε να επηρεάσει αυθαιρέτως τον καθορισμό του ύψους του προστίμου μέσω διαχωρισμού των αγορών για τις οποίες διαπιστώθηκαν παράλληλες παραβάσεις. Τρίτον, προβάλλουν τον ισχυρισμό ότι οι προβλεπόμενες από το ίδιο αυτό άρθρο κυρώσεις στερούνται επίσης σαφήνειας.

¹²⁴ Εκ προοιμίου, προέχει η υπόμνηση ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή της νομιμότητας των ποινών είναι απόρροια της αρχής περί της ασφάλειας δικαίου, η οποία αποτελεί γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου και επιτάσσει, μεταξύ άλλων, να είναι σαφής και ακριβής κάθε κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, ειδικότερα δε όταν επιβάλλει ή επιτρέπει την επιβολή κυρώσεων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να είναι σε θέση να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν εξ αυτής και να λαμβάνουν τα ανάλογα μέτρα (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 1981, 169/80, *Gondrand και Garancini*, Συλλογή 1981, σ. 1931, σκέψη 17, της 13ης Φεβρουαρίου 1996, C-143/93, *Van Es Douane Agenten*, Συλλογή 1996, σ. I-431, σκέψη 27, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Απριλίου 2006, T-279/02, *Degussa κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2006, σ. II-897, σκέψη 66).

¹²⁵ Η εν λόγω αρχή, η οποία αποτελεί μέρος των κοινών συνταγματικών παραδόσεων των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με διάφορες διεθνείς συνθήκες, ιδίως δε με το άρθρο 7 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ), ισχύει κατ' ανάγκη τόσο για τους ποινικού χαρακτήρα κανόνες όσο και για τις ειδικές διοικητικές πράξεις περί επιβολής ή περί δυνατότητας επιβολής διοικητικών κυρώσεων (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Νοεμβρίου 1987, 137/85, *Maizena κ.λπ.*, Συλλογή 1987, σ. 4587, σκέψη 15). Έχει εφαρμογή όχι μόνο στους κανόνες περί θεσπίσεως των συστατικών μιας παραβάσεως στοιχείων αλλά και σε εκείνους που καθορίζουν τις απορρέουσες από παράβαση των πρώτων συνέπειες (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-74/95 και C-129/95, X, Συλλογή 1996, σ. I-6609, σκέψη 25, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση *Degussa κατά Επιτροπής*, σκέψη 67).

126 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ:

«Ουδείς δύναται να καταδικασθεί διά πράξιν ή παράλειψιν η οποία, καθ' ην στιγμήν διεπράχθη, δεν απετέλει αδίκημα συμφώνως προς το εθνικόν ή διεθνές δίκαιον. Ούτε και επιβάλλεται βαρυτέρα ποινή από εκείνην η οποία επεβάλλετο κατά την στιγμήν της διαπράξεως του αδικήματος.»

127 Κατά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ), από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι ο νόμος πρέπει να ορίζει σαφώς τις αξιόποινες πράξεις και τις ποινές που τις κολάζουν. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται όταν ο πολίτης μπορεί να γνωρίζει, με βάση το γράμμα της σχετικής διατάξεως και, εν ανάγκη, με τη βοήθεια της ερμηνείας που δίδεται στην εν λόγω διάταξη από τα δικαστήρια, ποιες πράξεις και παραλείψεις στοιχειοθετούν την ποινική ευθύνη του (βλ., μεταξύ άλλων, ΕΔΔΑ, απόφαση Coëme κ.λπ. κατά Βελγίου της 22ας Ιουνίου 2000, *Recueil des arrêts et décisions*, 2000-VII, σ. 1, § 145) (προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 69).

128 Όπως προκύπτει από τη νομολογία του ΕΔΔΑ, για να ανταποκρίνονται στις επιταγές του άρθρου 7, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, δεν απαιτείται οι όροι των διατάξεων δυνάμει των οποίων επιβάλλονται οι ανωτέρω κυρώσεις να είναι τόσο ακριβείς ώστε οι δυνάμενες να απορρέουν από την παράβαση των διατάξεων αυτών συνέπειες να μπορούν να προβλεφθούν με απόλυτη βεβαιότητα (προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 71).

129 Πράγματι, κατά τη νομολογία του ΕΔΔΑ, η ύπαρξη ασαφών όρων στη διάταξη δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη παράβαση του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ και το γεγονός ότι ένας νόμος απονέμει εξουσία εκτιμήσεως δεν συνιστά αφ' εαυτού μη τήρηση της προϋποθέσεως περί προβλεψιμότητας, υπό τον όρον ότι η έκταση και ο τρόπος ασκήσεως της εξουσίας αυτής καθορίζονται με επαρκή σαφήνεια, λαμβανομένου υπόψη του θεμιτού επιδιωκόμενου σκοπού, ώστε να παρέχεται στον ιδιώτη προσήκουσα προστασία κατά της αυθαιρεσίας (βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις Margareta και Roger

Andersson κατά Σουηδίας της 27ης Σεπτεμβρίου 1995, σειρά Α αριθ. 325-B, § 25) (προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 72).

- 130 Όσον αφορά το κύρος του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 υπό το φως της αρχής περί της νομιμότητας των ποινών, όπως αυτή έχει αναγνωριστεί από τον κοινοτικό δικαστή σύμφωνα με τα παρεχόμενα από το ΕΔΔΑ στοιχεία και τις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν διαθέτει απεριόριστη εξουσία εκτιμήσεως, πρώτον, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεων των κανόνων περί ανταγωνισμού, δεύτερον, προκειμένου να συναγάγει αν οι διάφορες παραβατικές πράξεις συνιστούν ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση ή πλείονες αυτοτελείς παραβάσεις και, τρίτον προκειμένου να καθορίσει το ύψος των αφορώντων τις εν λόγω παραβάσεις προστίμων.
- 131 Πρώτον, οι παραβάσεις των περί ανταγωνισμού κανόνων για τις οποίες η Επιτροπή δύναται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, να επιβάλει πρόστιμα είναι αποκλειστικά εκείνες των διατάξεων των άρθρων 81 ΕΚ ή 82 ΕΚ. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κακώς ότι η Επιτροπή διαθέτει απεριόριστη εξουσία εκτιμήσεως κατά τη διαπίστωση παρόμοιων παραβάσεων. Αφενός, υπενθυμίζεται ότι το ερώτημα αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 81 ΕΚ και 82 ΕΚ εμπίπτει κατ' αρχήν στον πλήρη έλεγχο του κοινοτικού δικαστή (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3111, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-99/04, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1501, σκέψη 144). Αφετέρου, να μεν, σε περίπτωση κατά την οποία η ανωτέρω διαπίστωση συνεπάγεται πολύπλοκες οικονομικές ή τεχνικές εκτιμήσεις, η νομολογία αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή διαθέτει κάποιο περιθώριο εκτιμήσεως, το οποίο, όμως, σε καμία περίπτωση δεν είναι απεριόριστο. Πράγματι, η ύπαρξη ενός τέτοιου περιθωρίου εκτιμήσεως δεν σημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να απόσχει από τον έλεγχο της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας στοιχείων τέτοιας φύσεως. Ο κοινοτικός δικαστής οφείλει, μεταξύ άλλων, όχι μόνο να εξακριβώσει την

ακρίβεια υπό ουσιαστική έποψη των επικληθέντων αποδεικτικών στοιχείων, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλ' επίσης και να ελέγξει αν τα στοιχεία αυτά συνιστούν το σύνολο των κρίσιμων εκείνων στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση μιας πολύπλοκης καταστάσεως και αν μπορούν να στηρίξουν τα εξ αυτών συναχθέντα συμπεράσματα (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 54 απόφαση Microsoft κατά Επιτροπής, σκέψη 88 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 132 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν ισχυρίζονται ότι ο ορισμός μιας από τις αποτελούσες αντικείμενο του άρθρου 81 ΕΚ μορφές παραβάσεως, οι οποίες συνίστανται σε «συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων [...] που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εκείνες που συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής [...]», δεν τους παρέσχε τη δυνατότητα να λάβουν γνώση του ότι οι συμπράξεις στην αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών και στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εντός του ΕΟΧ συνιστούν παραβάσεις κατά το εν λόγω άρθρο 81 ΕΚ και υπό την έννοια αυτή στοιχειοθετούν την ευθύνη τους.
- 133 Δεύτερον, όσον αφορά την υποτιθέμενη έλλειψη κριτηρίων επιτρεπόντων να προσδιοριστεί αν υφίσταται ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση ή πλείονες αυτοτελείς παραβάσεις, επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι τα εν λόγω κριτήρια δεν απαντούν ως τοιαύτα στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, ούτε στο άρθρο 81 ΕΚ. Εντούτοις, χρήση της έννοιας της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως και αποσαφήνισή της χωρεί σύμφωνα με πάγια και δημοσιευμένη νομολογία. Τα κριτήρια όπως η ταυτότητα του αντικειμένου (ίδιος σκοπός του συνόλου των στοιχείων) και ταυτότητα των υποκειμένων (ταυτότητα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, έχουσών συνείδηση της συμμετοχής σε κοινό αντικείμενο), με τα οποία δώκεται ο προσδιορισμός αν οι διαπραχθείσες παραβάσεις εντάσσονται σε «συνολικό σχέδιο» και υπό την έννοια αυτή εκλαμβάνονται ως ενιαία παράβαση εξειδικεύτηκαν με την παρατιθέμενη μεταξύ άλλων ανωτέρω στη σκέψη 89 νομολογία.
- 134 Έτσι, για αντικειμενικούς λόγους η Επιτροπή δύναται να κινήσει χωριστές διαδικασίες, να διαπιστώσει την ύπαρξη διακριτών παραβάσεων και να επιβάλει πλείονα χωριστά πρόστιμα (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 93 απόφαση Tokai II, σκέψη 124).

- 135 Συναφώς, όπως προκύπτει σαφώς από την ανάλυση του λόγου περί ακυρώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως (προπαρατεθείσες σκέψεις 53 επ.), τα κριτήρια τα οποία εφήρμοσε η Επιτροπή προκειμένου να συναγάγει ότι συντρέχουν δυο διαφορετικές παραβάσεις είναι πάγια κριτήρια νομολογιακής προελεύσεως.
- 136 Ναι μεν ορισμένα κριτήρια αφήνουν στην Επιτροπή ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως, γεγονός, όμως, παραμένει ότι ο έλεγχος της ως άνω εξουσίας εκτιμήσεως, τον οποίο ασκεί ο κοινοτικός δικαστής, παρέσχε ακριβώς τη δυνατότητα, μέσω πάγιας και δημοσιευμένης νομολογίας, διευκρίνισεως ορισμένων εννοιών. Αυτό συμβαίνει ειδικότερα με τον ορισμό της αγοράς προϊόντων και της γεωγραφικής αγοράς στον οποίο προέβη εν προκειμένω η Επιτροπή και για τον οποίο χρειάστηκε να προσφύγει η ίδια σε πολύπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις. Όπως προεξετέθη στο πλαίσιο της αναλύσεως του πρώτου λόγου ακυρώσεως (προπαρατεθείσες σκέψεις 53 επ.), η Επιτροπή χρειάστηκε να απόσχει, κατά την άσκηση της εξουσίας της εκτιμήσεως, από τα καθορισθέντα νομολογιακώς κριτήρια, όπως αυτό της δυνατότητας υποκαταστάσεως υπό το πρίσμα της προσφοράς και της ζήτησεως.
- 137 Για λόγους διαφανείας και προς βελτίωση της ασφαλείας δικαίου των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, η Επιτροπή προέβη και στη δημοσίευση της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς, με την οποία εξαγγέλλει τα κριτήρια τα οποία εφαρμόζει για τον ορισμό της επίδικης αγοράς σε κάθε μία περίπτωση χωριστά. Συναφώς, θεσπίζοντας τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και εξαγγέλλοντας διά της δημοσιεύσεώς τους ότι πρόκειται να τους εφαρμόσει του λοιπού σε όλες τις εμπιπτουσες σε αυτούς περιπτώσεις, η Επιτροπή αυτοπεριορίζεται κατά την άσκηση της εξουσίας της εκτιμήσεως και αδυνατεί να αποκλίνει από τους κανόνες αυτούς, διότι άλλος διατρέχει τον κίνδυνο να ελεγχθεί ενδεχομένως για παραβίαση των γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση και η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Επιπλέον, η ανακοίνωση περί του ορισμού της αγοράς, ναι μεν δεν συνιστά τη νομική βάση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ορίζει, όμως, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, τα κριτήρια τα οποία τήρησε η Επιτροπή προκειμένου να αποφασίσει αν υφίσταται μία ή πλείονες αγορές, ώστε να προσδιοριστεί αν συντρέχει μία ή πλείονες παραβάσεις, και διασφαλίζει, συνεπώς, την ασφάλεια δικαίου των επιχειρήσεων (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψεις 211 και 213). Εξ αυτού έπεται ότι η ανακοίνωση περί του ορισμού της αγοράς συνέβαλε στην αποσαφήνιση των ορίων κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής, ορίων τα οποία απορρέουν ήδη

από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

- 138 Συναφώς, όπως προκύπτει από τις παραγράφους 4 και 5 της ανακοινώσεως περί του ορισμού της αγοράς, «[η Επιτροπή προτίθεται] να βελτιώσει τη διαφάνεια της πολιτικής της και τις διαδικασίες λήψεως των αποφάσεών της στον τομέα της πολιτικής του ανταγωνισμού», ενώ, «χάρη στη μεγαλύτερη αυτή διαφάνεια, οι επιχειρήσεις και οι σύμβουλοί τους θα είναι περισσότερο σε θέση να προβλέψουν κατά πόσον η Επιτροπή θα οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η συγκεκριμένη πράξη δημιουργεί προβλήματα από την άποψη του ανταγωνισμού και, συνεπώς, να το λάβουν υπόψη τους στο πλαίσιο της δικής τους εσωτερικής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων όταν προτίθενται, για παράδειγμα [...] να προβούν στη σύναψη ορισμένων συμφωνιών».
- 139 Έτσι, υπό το φως των προπαρατεθέντων στοιχείων, ο ενημερωμένος επιχειρηματίας είναι σε θέση, υποβοηθούμενος εν ανάγκη από νομικό σύμβουλο, να προβλέψει κατά τρόπο αρκούντως ακριβή τη μέθοδο την οποία πρόκειται να εφαρμόσει η Επιτροπή προκειμένου να αποφασίσει, όσον αφορά τις συγκεκριμένες συμπεριφορές μιας επιχειρήσεως, αν συντρέχει ενιαία και διαρκής παράβαση ή πλείονες αυτοτελείς παραβάσεις.
- 140 Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι οι προβλεπόμενες στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 κυρώσεις στερούνται σαφηνείας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν διαθέτει απεριόριστη εξουσία εκτιμήσεως για τον καθορισμό των προστίμων λόγω παραβάσεως των περί ανταγωνισμού κανόνων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 74).
- 141 Πράγματι, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 περιορίζουν την εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής. Αφενός, οι ανωτέρω διατάξεις προβλέπουν αντικειμενικό κριτήριο, σύμφωνα με το οποίο, για κάθε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν δύναται να υπερβαίνει το 10 % του κύκλου εργασιών τους. Έτσι, το δυνάμενο να επιβληθεί πρόστιμο εξαρτάται από δυνάμενο να προσδιοριστεί αριθμητικώς και

απόλυτο ανώτατο όριο, υπολογιζόμενο με γνώμονα κάθε επιχείρηση, για κάθε συγκεκριμένη παράβαση, με αποτέλεσμα το ανώτατο ύψος του δυνάμενου να επιβληθεί σε συγκεκριμένη επιχείρηση προστίμου να είναι δυνατόν να προσδιοριστεί εκ των προτέρων. Αφετέρου, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, το οποίο συμπληρώνει το άρθρο 23, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να καθορίζει τα πρόστιμα σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση «[λαμβάνοντας] υπόψη, εκτός από τη σοβαρότητα της παραβάσεως και τη διάρκειά της» (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 75).

- 142 Γεγονός μεν είναι ότι το αντικειμενικό κριτήριο του ανώτατου ορίου του προστίμου και τα υποκειμενικά κριτήρια της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως αφήνουν στην Επιτροπή ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως, πλην όμως πρόκειται για κριτήρια παρέχοντα στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλλει κυρώσεις λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό της παρανομίας της επίδικης συμπεριφοράς. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί, στο παρόν στάδιο, ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 καθορίζουν τα κριτήρια και τα όρια τα οποία επιβάλλονται στην Επιτροπή κατά την άσκηση της εξουσίας της σε θέματα προστίμων, μολονότι της αφήνουν κάποιο περιθώριο εκτιμήσεως (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 76).
- 143 Επίσης, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όταν επιβάλλει πρόστιμα δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή οφείλει να τηρεί τις γενικές αρχές του δικαίου, όλως δε ιδιαίτερος τις αρχές περί ίσης μεταχειρίσεως και αναλογικότητας, όπως αυτές αναπτύχθηκαν με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση του Πρωτοδικείου Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 77, και της 8ης Οκτωβρίου 2008, T-69/04, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2567, σκέψη 41).
- 144 Πρέπει, επίσης, να προστεθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 229 ΕΚ και του άρθρου 31 του κανονισμού 1/2003, το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο αποφαινόμενα κατά πλήρη δικαιοδοσία επί των προσφυγών οι οποίες ασκούνται κατά των αποφάσεων της Επιτροπής περί ορισμού προστίμου και, επομένως, μπορούν όχι μόνο να ακυρώσουν τις αποφάσεις της Επιτροπής, αλλά και να άρουν, να μειώσουν ή

να αυξήσουν το επιβληθέν πρόστιμο. Έτσι, η διοικητική πρακτική της Επιτροπής υπόκειται στον πλήρη έλεγχο του κοινοτικού δικαστή (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 143 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 41). Ο εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή συγκεκριμένος έλεγχος ασκείται τηρουμένων των κατά το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 κριτηρίων επέτρεψε δε ακριβώς, μέσω πάγιας και δημοσιευμένης νομολογίας, να αποσαφηνιστούν οι απροσδιόριστες έννοιες τις οποίες περιέχει ενδεχομένως το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, έννοιες επαναλαμβανόμενες στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 79).

¹⁴⁵ Εξάλλου, βάσει των απαντώντων στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και περισσότερο πρόσφατα, στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 κριτηρίων, τα οποία αποσαφηνίστηκαν με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διαμόρφωσε σταδιακά γνωστή και προσιτή διοικητική πρακτική. Ναι μεν η πρακτική λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής δεν χρησιμεύει αφ' εαυτής ως νομικό πλαίσιο των προστίμων σε ζητήματα ανταγωνισμού (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουλίου 2005, T-241/01, Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2917, σκέψη 87 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), γεγονός, πάντως, παραμένει ότι, δυνάμει της αρχής περί ίσης μεταχειρίσεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να αντιμετωπίζει παρεμφερείς καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις κατά πανομοιότυπο τρόπο, εκτός και αν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικά (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1984, 106/83, Sermide, Συλλογή 1984, σ. 4209, σκέψη 28, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1129, σκέψη 309).

¹⁴⁶ Εξάλλου, πρέπει, να ληφθεί υπόψη, μεριμνώντας για διαφάνεια και για τη βελτίωση της ασφαλείας δικαίου των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, η Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5 [ΑΧ] (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), με τις οποίες εξαγγέλλει τη μέθοδο υπολογισμού τις οποίες δεσμεύεται να ακολουθήσει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Οι προπαρατιθέμενες στη σκέψη 137 εκτιμήσεις αναφορικά με την ανακοίνωση περί του ορισμού της αγοράς ισχύουν επίσης και όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές. Πράγματι, η Επιτροπή αυτοπεριορίζεται κατά την άσκηση της εξουσίας της εκτιμήσεως όταν θεσπίζει τέτοιους κανόνες συμπεριφοράς και εξαγγέλλει διά της δημοσιεύσεώς τους ότι πρόκειται του λοιπού να τους

εφαρμόζει στις διεπόμενες από αυτούς περιπτώσεις, χωρίς να αποκλίνει από αυτούς, διότι άλλως κινδυνεύει να ελεγχθεί ενδεχομένως για τυχόν παραβίαση των γενικών αρχών του δικαίου, όπως είναι η ίση μεταχείριση και η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ομοίως, οι κατευθυντήριες γραμμές, καίτοι δεν συνιστούν τη νομική βάση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, προσδιορίζουν κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, τη μεθοδολογία την οποία δεσμεύτηκε να ακολουθήσει η Επιτροπή για τον καθορισμό του ύψους των επιβληθέντων με την προσβαλλόμενη απόφαση προστίμων, οπότε κατοχυρώνεται η νομική ασφάλεια των επιχειρήσεων (προπαρατεθείσα στη σκέψη 137 απόφαση απόφαση Dansk Røringindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 211 και 213). Εξ αυτού έπεται ότι η εκ μέρους της Επιτροπής έκδοση των κατευθυντηρίων γραμμών, εφόσον εντάσσεται στο προβλεπόμενο στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και, περισσότερο πρόσφατα, στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003, νομικό πλαίσιο, συνέβαλε στην αποσαφήνιση των ορίων ασκήσεως της εξουσίας της εκτιμήσεως τα οποία προκύπτουν ήδη από τις ανωτέρω διατάξεις (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 82).

¹⁴⁷ Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων προεκτεθέντων στοιχείων, ο ενημερωμένος επιχειρηματίας, επικουρούμενος εν ανάγκη από νομικό σύμβουλο, είναι σε θέση να προβλέψει κατά τρόπο αρκούντως ακριβή μέθοδο υπολογισμού και την τάξη μεγέθους των προστίμων τα οποία διατρέχει τον κίνδυνο να του επιβληθούν για συγκεκριμένη συμπεριφορά. Το γεγονός ότι ο εν λόγω επιχειρηματίας αδυνατεί να γνωρίζει εκ των προτέρων με ακρίβεια το ύψος των προστίμων τα οποία η Επιτροπή πρόκειται να επιβάλει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να συνιστά προσβολή της αρχής της νομιμότητας των ποινών, δεδομένου ότι, λόγω της σοβαρότητας των παραβάσεων τις οποίες η Επιτροπή καλείται να κολάσει, οι στόχοι της καταστολής και της αποτροπής δικαιολογούν το να αποφεύγεται οι επιχειρήσεις να είναι σε θέση να αξιολογούν τα οφέλη που θα αποκόμιζαν από τη συμμετοχή τους σε τυχόν παράβαση, λαμβάνοντας υπόψη εκ των προτέρων το ύψος του προστίμου το οποίο πρόκειται να τους επιβληθεί συνεπεία της συγκεκριμένης αθέμιτης συμπεριφοράς (προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 83, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 143 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 45).

¹⁴⁸ Συναφώς, έστω και αν οι επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν εκ των προτέρων με ακρίβεια το επίπεδο των προστίμων τα οποία η Επιτροπή θα ορίσει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 253 ΕΚ, με την απόφαση περί επιβολής προστίμου, η Επιτροπή οφείλει, και τούτο παρά το γεγονός ότι το πλαίσιο της αποφάσεως είναι γενικώς γνωστό, να την αιτιολογήσει, ιδίως όσον αφορά το ύψος του επιβληθέντος προστίμου και την επιλεγείσα συναφώς μέθοδο

υπολογισμού του. Από την αιτιολογία αυτή πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της Επιτροπής ώστε οι μεν ενδιαφερόμενοι να είναι σε θέση να γνωρίζουν τους δικαιολογούντες τη λήψη του μέτρου λόγους και να κρίνουν κατά πόσον είναι σκόπιμο να προσφύγουν στον κοινοτικό δικαστή και ενδεχομένως ο τελευταίος να είναι σε θέση να ασκήσει τον έλεγχό του (προπαρατεθείσα στη σκέψη 124 απόφαση Degussa κατά Επιτροπής, σκέψη 84, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 143 απόφαση Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, σκέψη 46).

149 Δεύτερον, όσον αφορά το θεμελιούμενο στην ύπαρξη μιας μόνον παραβάσεως και στην υπέρβαση του ανώτατου ορίου του 10 % το οποίο προκύπτει από τον κύκλο εργασιών, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι από την εξέταση του περί ακυρώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως λόγου προέκυψε ότι η Επιτροπή συνήγαγε ορθώς ότι συντρέχουν δύο διακριτές παραβάσεις. Όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 94, η διαπίστωση πλειόνων παραβάσεων μπορεί να επάγεται την επιβολή πλειόνων διαφορετικών προστίμων, κάθε φορά εντός των προβλεπομένων από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 ορίων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διέθετε *a priori* την εξουσία να επιβάλει πρόστιμο για κάθε μία από τις παραβάσεις και εκ πρώτης όψεως δεν ήταν υποχρεωμένη να επιβάλει ενιαίο συνολικό πρόστιμο.

150 Αφενός, πρέπει να κριθεί αν το συνολικό ύψος των επιβαλλομένων σε επιχείρηση ευθυνόμενη για πλείονες παραβάσεις προστίμων μπορεί να υπερβεί το ανώτατο όριο του 10 %. Συναφώς, προέχει η υπόμνηση ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 ορίζουν ότι, για κάθε επιχείρηση και ένωση επιχειρήσεων συμμετεχουσών στην παράβαση, το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου. Οι εν λόγω διατάξεις δεν αναφέρονται στο ποσό των διαφορετικών προστίμων που επιβλήθηκαν σε εταιρία. Αν οι προσφεύγουσες διέπραξαν πράγματι χωριστές παραβάσεις, το γεγονός ότι οι παραβάσεις αυτές διαπιστώνονται με πλείονες αποφάσεις ή με μία και μόνον απόφαση στερείται σημασίας, καθόσον το μόνον κρίσιμο ερώτημα είναι αν πρόκειται στην πραγματικότητα για διακριτές παραβάσεις. Έτσι, ο χαρακτηρισμός ορισμένων αθεμίτων ενεργειών ως συνιστωσών μία και την αυτή παράβαση ή πλείονες παραβάσεις επηρεάζει κατ' αρχήν τη δυνάμενη να επιβληθεί κύρωση, δεδομένου ότι η διαπίστωση πλειόνων παραβάσεων μπορεί να συνεπάγεται την επιβολή πλειόνων διαφορετικών προστίμων, κάθε φορά εντός των προβλεπομένων στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του

κανονισμού 1/2003 ορίων (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 93 απόφαση Tokai II, σκέψη 118, καθώς και προπαρατεθείσα στη σκέψη 91 απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 158).

- 151 Από τις προηγούμενες σκέψεις έπεται ότι, επιβάλλοντας δύο πρόστιμα, το ύψος των οποίων, προστιθέμενο, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών των προσφευγουσών, η Επιτροπή ουδόλως παραβίασε την αρχή *nulla poena sine lege*.
- 152 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, πρέπει να απορριφθεί η αντλούμενη από την παραβίαση της αρχής *nulla poena sine lege* καθώς και εκείνη από την προβαλλόμενη ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 αιτίαση.

Επί της αντλούμενης από την υποχρέωση επιβολής ενιαίου προστίμου για πλείονες παραβάσεις αιτιάσεως

- 153 Το επικληθέν επικουρικό επιχείρημα των προσφευγουσών ότι, ακόμη και αν πρόκειται για δύο διακριτές παραβάσεις, θα έπρεπε να είχε επιβληθεί ενιαίο συνολικό πρόστιμο, είναι απορριπτέο.
- 154 Γεγονός είναι ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει ενιαίο πρόστιμο για διαφορετικές παραβάσεις (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Οκτωβρίου 1994, T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-755, σκέψη 236, της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψη 4761, και της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-203/01, Michelin κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4071, σκέψη 265).

- 155 Πάντως, πρόκειται απλώς για ευχέρεια, χρήση της οποίας έκανε η Επιτροπή υπό ορισμένες περιστάσεις, ιδίως όταν οι παραβάσεις εντάσσονται σε συνεκτική συνολική στρατηγική (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 154 απόφαση *Cimenteries CBR* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 4761 έως 4764, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 154 απόφαση *Tetra Pak* κατά Επιτροπής, σκέψη 236), όταν συντρέχει συρροή παραβάσεων (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 127) ή όταν οι διαπιστούμενες με την απόφαση της Επιτροπής παραβάσεις είχαν ως αντικείμενο την ίδια μορφή ενεργειών σε διαφορετικές αγορές, ιδίως τον καθορισμό τιμών και ποσοστώσεων και την ανταλλαγή πληροφοριών, οι δε συμμετασχόντες στις εν λόγω παραβάσεις ήσαν σε μεγάλο βαθμό οι ίδιες επιχειρήσεις (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-144/89, *Cockerill Sambre* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-947, σκέψη 92). Από την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως κατεδείχθη ότι δεν συνέτρεχαν στην προκειμένη περίπτωση παρόμοιες περιστάσεις.
- 156 Από την ίδια νομολογία δεν μπορεί περαιτέρω να συναχθεί η ύπαρξη προγενέστερης πρακτικής της Επιτροπής βάσει της οποίας η ίδια υποχρεούται να κάνει αυτομάτως χρήση της δυνατότητας επιβολής ενιαίου προστίμου σε περίπτωση πλειόνων παραβάσεων, ούτε ότι η ίδια όφειλε να αιτιολογήσει τον λόγο για τον οποίον δεν έκανε τέτοια χρήση. Η συγκεκριμένη νομολογία τείνει μάλλον στο να καταδείξει ότι η συνιστάμενη την επιβολή ενιαίου προστίμου πρακτική αποτελεί την εξαίρεση καθόσον τηρήθηκε μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις.
- 157 Συναφώς, οι αποφάσεις της Επιτροπής τις οποίες επικαλούνται οι προσφεύγουσες δεν μπορούν περαιτέρω να είναι αποκαλυπτικές μιας τέτοιας πρακτικής. Πράγματι, τόσο με την απόφαση της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2001 σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] (υπόθεση COMP/36.264 — *Mercedes-Benz*) (ΕΕ 2002, L 257, σ. 1), ειδικότερα δε το σημείο 253 αυτής, όσο και την προπαρατεθείσα στη σκέψη 119 απόφαση περί βιταμινών (σημεία 711 και 775), οι διάφορες διαπιστωθείσες παραβάσεις έδωσαν λαβή για διαφορετικά ποσά προστίμων, τα οποία στη συνέχεια προστέθηκαν κατά τρόπον ώστε να ληφθεί ένα συνολικό ποσόν προστίμου. Επομένως, η ακολουθηθείσα από την Επιτροπή διαδικασία συνίστατο στην επιβολή πλειόνων προστίμων τα οποία στη συνέχεια προστέθηκαν. Εν πάση δε περίπτωση, η προγενέστερη πρακτική λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής δεν προσφέρεται ως νομικό πλαίσιο των προστίμων σε θέματα ανταγωνισμού, καθόσον το πλαίσιο αυτό ορίζεται αποκλειστικώς στον κανονισμό 17, στον κανονισμό 1/2003 και στις κατευθυντήριες γραμμές (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση

του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. ΙΙ-1705, σκέψη 234, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 154 απόφαση Michelin κατά Επιτροπής, σκέψη 254).

- 158 Επομένως, είναι απορριπτό το επιχείρημα το οποίο αντλείται από υποτιθέμενη προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής συνιστάμενη, αφενός, στην επιβολή ενός μόνον ενιαίου σφαιρικού προστίμου σε περίπτωση διακριτών παραβάσεων και, αφετέρου, στην εφαρμογή του ανώτατου ορίου ύψους 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως επί του απορρέοντος από την πρόσθεση των διαφορετικών προστίμων τα οποία επιβλήθηκαν για κάθε διαπραχθείσα από την εν λόγω επιχείρηση διακριτή παράβαση συνολικού ύψους του προστίμου.

Επί της αντλούμενης από τη μη τήρηση των νομίμων στόχων της κυρώσεως αιτιάσεως

- 159 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κακώς ότι η Επιτροπή θα όφειλε να λάβει υπόψη το ανασχετικό αποτέλεσμα το οποίο επιτυγχάνεται με την καταδίκη σε ένα πρόστιμο για τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, καθόσον επέβαλε το πρόστιμο για τη σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος εντός του ΕΟΧ.
- 160 Πράγματι, ο στόχος της αποτροπής τον οποίο η Επιτροπή νομιμοποιείται να επιδιώξει κατά τον καθορισμό του ύψους ενός προστίμου σκοπεί στο να διασφαλίσει την εκ μέρους των επιχειρήσεων τήρηση των περί ανταγωνισμού κανόνων τους οποίους θέτει η Συνθήκη όσον αφορά τη συμπεριφορά τους κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή του ΕΟΧ (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-64/02, Heubach κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. ΙΙ-5137, σκέψη 181). Σε περίπτωση πλειόνων παραβάσεων, η Επιτροπή νομιμοποιείται να θεωρήσει ότι ο στόχος αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί από την επιβολή μιας μόνον κυρώσεως για τη μια των παραβάσεων.

- 161 Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη αιτίαση είναι απορριπτέα.

162 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο αντλούμενος από τη μη τήρηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και στο άρθρο 23 του κανονισμού 1/2003 ανώτατου ορίου της κυρώσεως λόγος.

2. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από παραβίαση των αρχών περί ίσης μεταχειρίσεως και αναλογικότητας κατά την επιβολή του προστίμου

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

163 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν διάφορες αιτιάσεις υποστηρικτικές του λόγου τους περί ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου και από την παραβίαση της αρχής περί ίσης μεταχειρίσεως κατά την επιβολή του προστίμου.

164 Πρώτον, όσον αφορά την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ' αρχάς ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη σημαντικές διαφορές μεγέθους μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων κατά τον προσδιορισμό των προστίμων τη στιγμή κατά την οποία οι κατευθυντήριες γραμμές είναι συναφώς δεσμευτικές. Κακώς η Επιτροπή αναφέρθηκε αποκλειστικά στον πραγματοποιηθέντα από τις επιχειρήσεις κύκλο εργασιών στην αγορά την οποία αφορά η παράβαση. Έτσι, το επιβληθέν στις προσφεύγουσες πρόστιμο ισοδυναμεί με το 13,7 % του παγκόσμιου κύκλου εργασιών του ομίλου, ενώ το επιβληθέν στην Coats αντιστοιχεί μόλις στο 2,3 % του παγκόσμιου κύκλου εργασιών της. Σε σύγκριση με σημαντικούς ανταγωνιστές όπως η Coats, η Amann θεωρεί ότι αποτελεί απλώς μια μέσου μεγέθους επιχείρηση.

165 Δεύτερον, παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας λόγω του ότι παραβιάστηκε επίσης η απαντώσα στο σημείο 1 Α, έβδομο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών

αρχή περί της ισότητας των κυρώσεων. Η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την οικονομική ή φοροδοτική ικανότητα των επιχειρήσεων η οποία μετρείται με γνώμονα τους συνολικούς κύκλους εργασιών τους.

- 166 Τρίτον, το καθιερωθέν με τις κατευθυντήριες γραμμές «σύστημα κατ' αποκοπήν υπολογισμού» περιάγει κατ' αντικανονικό τρόπο σε δυσμενέστερη θέση τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως επιβεβαιώνει το αρμόδιο για ζητήματα ανταγωνισμού μέλος της Επιτροπής καθώς και η ίδια η Επιτροπή.
- 167 Τέταρτον, το επιβληθέν στις προσφεύγουσες πρόστιμο είναι όλως δυσανάλογο σε σχέση με το μέγεθος της αγοράς. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή παραβίασε τις αρχές της προσήκουσας φύσης της ποινής και της αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, οι προσφεύγουσες επενθυμίζουν ότι οι εμπεριέχουσες την επιβολή προστίμου αποφάσεις επιδιώκουν σκοπούς συνιστάμενους τόσο στην καταστολή όσο και στην πρόληψη, οπότε οι ποινές δεν μπορούν να υπερβαίνουν ότι είναι αναγκαίο προκειμένου να επιτευχθεί η «επανακοινωνικοποίηση» του δράστη. Εξ αυτού έπεται ότι όσο περισσότερο μειώνεται ο κύκλος εργασιών τον οποίο αφορά η παράβαση σε σχέση με τον συνολικό κύκλο εργασιών μιας επιχειρήσεως τόσο περισσότερο η κύρωση πρέπει να απέχει από το όριο του 10 %.
- 168 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται, στηριζόμενες σε αριθμούς, παραβίαση της αρχής περί ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των ιδίων και της Coats, τόσο στο επίπεδο του βασικού ποσού του προστίμου όσο και του τελικού ποσού αυτού. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ουδόλως έλαβε υπόψη το μειωμένο μέγεθος της Amann τόσοσν απεριορίστως και, όσον αφορά το βιομηχανικό νήμα σχετικώς, με αποτέλεσμα να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο κατατάσσοντάς την στην ίδια ομάδα με την Coats. Επίσης, η Επιτροπή εκκίνησε από την αρχή της δεσπόζουσας θέσης της Coats, πλην όμως στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρει πώς τη λαμβάνει εν προκειμένω υπόψη.
- 169 Η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει υπόψη το μέγεθος των λοιπών ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, το μέγεθος και την οικονομική ισχύ των επιχειρήσεων, ισάξια συστατικά στοιχεία εκτιμήσεως τα οποία θα έπρεπε, πέραν των άλλων κριτηρίων, να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο του καθορισμού του ύψους του προστίμου.

170 Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Επί της παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας

171 Προέχει η υπόμνηση ότι η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην βαίνουν πέραν των ορίων του προσφόρου και αναγκαίου για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού. Στο πλαίσιο του υπολογισμού των προστίμων, η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποδεικνύεται βάσει αριθμού στοιχείων στα οποία δεν πρέπει να προσδίδεται κεχωρισμένως δυσανάλογη σημασία σε σχέση προς τα άλλα στοιχεία εκτιμήσεως. Στο ίδιο αυτό πλαίσιο, η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι η Επιτροπή οφείλει να καθορίζει το πρόστιμο κατ' αναλογίαν προς τα ληφθέντα υπόψη στοιχεία για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως και ότι οφείλει συναφώς να εφαρμόζει τα εν λόγω στοιχεία κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικώς δικαιολογημένο (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Τ-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψεις 226 έως 228).

— Αναφορικώς με το επιχείρημα το οποίο αντλείται από το ότι δεν ελήφθη υπόψη το μέγεθος της αγοράς

172 Κακώς οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι καθόρισε δυσανάλογα πρόστιμα σε σχέση με το μέγεθος των οικείων αγορών.

173 Πράγματι, πρέπει να υπομνηστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει στις επιχειρήσεις πρόστιμα, το ύψος των οποίων δεν υπερβαίνει το 10 % του πραγματοποιηθέντος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου κύκλου εργασιών για κάθε μια από

τις συμμετασχούσες στην παράβαση επιχειρήσεις. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου εντός του εν λόγω ορίου, η παράγραφος 3 της ίδιας διατάξεως επιβάλλει το να λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως. Επιπλέον, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή καθορίζει το αρχικό ποσό σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της παραβάσεως λαμβάνοντας υπόψη την ίδια τη φύση της, τον πραγματικό αντίκτυπό της στην αγορά και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς.

- 174 Έτσι ούτε ο κανονισμός 1/2003 ούτε οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι το ύψος των προστίμων πρέπει να καθορίζεται σε ευθεία σχέση με το μέγεθος της επηρεαζόμενης αγοράς, δεδομένου ότι ο παράγων αυτός αποτελεί ένα συναφές μεταξύ άλλων στοιχείο. Άρα, το συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο δεν επιβάλλει αφ' εαυτού στην Επιτροπή την υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη το μικρό μέγεθος της αγοράς των προϊόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-322/01, Roquette Frères κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3137, σκέψη 148).
- 175 Πάντως, κατά τη νομολογία, εκτιμώντας τη σοβαρότητα μιας παραβάσεως, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη μεγάλο αριθμό στοιχείων, ο χαρακτήρας και η σημασία των οποίων ποικίλλουν ανάλογα με το είδος της παραβάσεως και τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης παραβάσεως (προπαρατεθείσα στη σκέψη 155 απόφαση *Musique diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 120). Μεταξύ των στοιχείων αυτών από τα οποία προκύπτει η σοβαρότητα μιας παραβάσεως, δεν αποκλείεται να περιλαμβάνεται ενδεχομένως, ανάλογα με την περίπτωση, και το μέγεθος της αγοράς του επίδικου προϊόντος.
- 176 Επομένως, ναι μεν το μέγεθος της αγοράς μπορεί να αποτελεί ληπτέο υπόψη στοιχείο για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως, πλην όμως η σημασία του ποικίλλει ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης παραβάσεως.
- 177 Στην προκειμένη περίπτωση, η παράβαση στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος έγκειται κυρίως στον καθορισμό στοχευμένων τιμών για τα βασικά προϊόντα τα οποία πωλούνται στην ευρωπαϊκή πελατεία αυτοκινήτων,

στην ανταλλαγή πληροφοριών επί των εφαρμοστέων σε ορισμένους πελάτες τιμών, στη συμφωνία επί του καθορισμού ελάχιστων στοχευμένων τιμών για τους εν λόγω πελάτες και στη συμφωνία να αποφεύγεται ο μεταξύ τους ανταγωνισμός διά των τιμών προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 215 και 420). Αναφορικά με την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, αυτή συνίσταται κατ' ουσίαν στην ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τους τιμοκαταλόγους και/ή τις τιμές ανά πελάτη, στη συνεννόηση επί των αυξήσεων των τιμών και/ή των στοχευμένων τιμών, στην αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού διά των τιμών προς όφελος του εγκεκριμένου προμηθευτή και στην κατανομή της πελατείας (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 125 και 345).

- 178 Παρόμοιες πρακτικές συνιστούν οριζόντιους περιορισμούς της μορφής «καρτέλ επί τιμών» κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών, οπότε είναι εκ φύσεως «πολύ σοβαρές». Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν την πολύ σοβαρή φύση της διαπραχθείσας επί διετία στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος παράβαση, αφενός, ούτε την πολύ σοβαρή φύση εκείνης η οποία διεπράχθη επί διάστημα πέραν των δέκα ετών στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, αφετέρου. Στο πλαίσιο αυτό, το μικρό μέγεθος των επιδίκων αγορών, ακόμη και αν υποθεθεί ότι συντρέχει, είναι μικρότερης σημασίας έναντι του συνόλου των λοιπών στοιχείων από τα οποία προκύπτει η σοβαρότητα της παραβάσεως.
- 179 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Επιτροπή έκρινε ότι οι παραβάσεις έπρεπε να θεωρηθούν ως πολύ σοβαρές κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών, οι οποίες προβλέπουν σε παρόμοιες περιπτώσεις ότι η Επιτροπή δύναται «να επιβάλει» αρχικό ποσό υπερβαίνον τα 20 εκατομμύρια ευρώ. Πάντως, όσον αφορά την παράβαση στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, η Επιτροπή επέλεξε αρχικό ποσό το οποίο προσδιόρισε με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως στα 5 εκατομμύρια ευρώ για τις προσφεύγουσες και στο 1,3 εκατομμύρια ευρώ για τις λοιπές επιχειρήσεις (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 432 έως 435). Ομοίως, όσον αφορά την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, η Επιτροπή επέλεξε ως αρχικό ποσό τα 14 εκατομμύρια ευρώ για τις ανήκουσες στην πρώτη κατηγορία επιχειρήσεις (μεταξύ των οποίων η Amann), τα 5,2 εκατομμύρια ευρώ για τις εμπίπτουσες στη δεύτερη κατηγορία, τα 2,2 εκατομμύρια ευρώ για τις περιλαμβανόμενες στην τρίτη κατηγορία και το 0,1 εκατομμύριο ευρώ για την εντασσόμενη στην τέταρτη κατηγορία (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 358).

180 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι τα αρχικά ποσά τα οποία αποτέλεσαν το σημείο αφετηρίας για τον υπολογισμό των επιβληθέντων στις προσφεύγουσες προστίμων αντιστοιχούν σε σαφώς κατώτερο ποσό από εκείνο το οποίο θα μπορούσε η Επιτροπή, δυνάμει των κατευθυντηρίων γραμμών, «να επιβάλει» για πολύ σοβαρές παραβάσεις.

181 Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, είναι απορριπτέο το επιχείρημα των προσφευγουσών περί του δυσανάλογου χαρακτήρα των επιβληθέντων στις προσφεύγουσες προστίμων βάσει του μεγέθους της αγοράς του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος, αφενός, και του μεγέθους της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, αφετέρου.

— Αναφορικά με το επιχείρημα το οποίο αντλείται από το ότι ελήφθη υπόψη αποκλειστικά ο κύκλος εργασιών στις αγορές τις οποίες αφορούν οι παραβάσεις

182 Κακώς οι προσφεύγουσες επικαλούνται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας με το αιτιολογικό ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά στον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων στις οικείες αγορές για τα επίδικα προϊόντα προκειμένου να προσδιορίσει το αρχικό ποσόν των προστίμων, οπότε δεν έλαβε υπόψη της τη διαφορά μεγέθους των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

183 Πρώτον, όσον αφορά το προσαπτόμενο στην Επιτροπή στοιχείο ότι στηρίχθηκε στον κύκλο εργασιών των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στις οικείες αγορές, υπογραμμίζεται ότι για τον καθορισμό του αρχικού ποσού των προστίμων, το οποίο καθορίζεται με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, η Επιτροπή θεώρησε αναγκαίο να προβεί σε διαφορετική μεταχείριση των εμπλεκόμενων στις συμπράξεις επιχειρήσεων προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να ζημιώσουν σε σημαντικό βαθμό τον ανταγωνισμό, αλλά και να ορίσει το πρόστιμο σε ένα τέτοιο επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται επαρκές ανασχετικό αποτέλεσμα. Προσέθεσε ότι ήταν αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος κάθε

επιχειρήσεως και επομένως ο πραγματικός αντίκτυπος της παράνομης συμπεριφοράς της επί του ανταγωνισμού. Προκειμένου να εκτιμηθούν τα ανωτέρω στοιχεία, η Επιτροπή επέλεξε να στηριχθεί στον πραγματοποιηθέντα από κάθε επιχείρηση κύκλο εργασιών στις επίδικες αγορές για τα αφορώντα τις συμφωνίες προϊόντα.

- 184 Επομένως, όπως παρατηρήθηκε ήδη ανωτέρω στη σκέψη 179, η Επιτροπή κατένειμε τις οικείες επιχειρήσεις σε δύο κατηγορίες, όσον αφορά την παράβαση στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος. Οι προσφεύγουσες κατετάγησαν στην πρώτη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών τους ύψους 8,55 εκατομμυρίων ευρώ. Οι Oxley, Coats και Barbour ενετάγησαν στη δεύτερη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών τους ο οποίος τοποθετείται μεταξύ 1 και 3 εκατομμυρίων ευρώ. Όσον αφορά την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος, η Επιτροπή κατένειμε τις επιχειρήσεις σε τέσσερις κατηγορίες. Οι Amann και Coats κατετάγησαν στην πρώτη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών τους ο οποίος τοποθετείται μεταξύ 14 και 18 εκατομμυρίων ευρώ. Οι BST, κατετάγη στη δεύτερη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών της οποίος τοποθετείται μεταξύ 5 και 8 εκατομμυρίων ευρώ. Οι Gütermann, Barbour και Bieze Stork κατετάγησαν στην τρίτη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών τους ο οποίος τοποθετείται μεταξύ 2 και 4 εκατομμυρίων ευρώ και η Zwicky κατετάγη στην τέταρτη κατηγορία με βάση τον κύκλο εργασιών της ο οποίος τοποθετείται μεταξύ 0 και 1 εκατομμυρίου ευρώ.
- 185 Με βάση τις προηγηθείσες σκέψεις, η Επιτροπή επέλεξε ένα αρχικό ποσόν, το οποίο προσδιορίστηκε με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, σε 5 εκατομμύρια ευρώ για τις προσφεύγουσες όσον αφορά την πρώτη παράβαση (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 432 έως 435) και σε 14 εκατομμύρια ευρώ για την Amann όσον αφορά τη δεύτερη παράβαση (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 356 έως 358).
- 186 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν προβλέπουν το ποσόν των προστίμων να υπολογίζεται με βάση τον συνολικό ή τον πραγματοποιηθέντα από τις επιχειρήσεις στην οικεία αγορά κύκλο εργασιών. Εντούτοις, και υπό την προϋπόθεση ότι η επιλογή της Επιτροπής δεν πάσχει πρόδηλη πλάνη

εκτιμήσεως, οι κατευθυντήριες γραμμές δεν εμποδίζουν το να λαμβάνονται υπόψη οι εν λόγω κύκλοι εργασιών, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, ώστε να τηρούνται οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου και οσάκις το επιβάλλουν οι περιστάσεις (απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1181, στο εξής: απόφαση Tokai I, σκέψη 195). Έτσι, ο κύκλος εργασιών μπορεί να συνυπολογιστεί κατά τη συνεκτίμηση στοιχείων όπως είναι η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να προκαλέσουν σημαντική ζημία στους λοιπούς οικονομικούς παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, και ο καθορισμός του προστίμου σε επίπεδο ικανό να διασφαλίσει επαρκώς ανασχετικό χαρακτήρα. Η Επιτροπή δύναται επίσης να τον λάβει υπόψη, οσάκις εκτιμά το ειδικό βάρος, και επομένως τον πραγματικό αντίκτυπο, της παραβατικής συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως επί του ανταγωνισμού, μεταξύ άλλων όταν υφίσταται σημαντική διαφορά ως προς το μέγεθος των επιχειρήσεων που διαπράττουν παράβαση της ίδιας φύσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-220/00, Cheil Jedang κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2473, σκέψη 82).

187 Όσον αφορά την επιλογή στην οποία δύναται να προβεί η Επιτροπή μεταξύ του ενός και/ή του άλλου κύκλου εργασιών, όπως προκύπτει από τη νομολογία, στο πλαίσιο της αναλύσεως η οποία χωρεί προκειμένου να καθορισθεί το ύψος προστίμου για παράβαση των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού, της πραγματικής οικονομικής δυνατότητας των εταιριών αυτουργών της παραβάσεως να προξενήσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό, όπερ συνεπάγεται εκτίμηση της πραγματικής σημασίας των επιχειρήσεων αυτών στη θιγόμενη αγορά, ήτοι της επιδράσεώς τους επ' αυτής, ο συνολικός κύκλος εργασιών δεν παρέχει πλήρη εικόνα των πραγμάτων. Πράγματι, δεν μπορεί να αποκλείεται μια ισχυρή επιχείρηση, εμφανίζουσα πληθώρα διαφορετικών δραστηριοτήτων, να είναι παρούσα δευτερευόντως σε συγκεκριμένη αγορά προϊόντων. Ομοίως, δεν αποκλείεται επιχείρηση κατέχουσα σημαντική θέση σε εξωκοινοτική γεωγραφική αγορά να κατέχει ασημαντη θέση στην κοινοτική ή στην αγορά του ΕΟΧ. Σε παρόμοιες περιπτώσεις, το γεγονός απλώς και μόνον ότι η οικεία επιχείρηση πραγματοποιεί σημαντικό συνολικό κύκλο εργασιών δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι ασκεί σημαντική επίδραση στη θιγόμενη αγορά. Για τον λόγο αυτό, να μεν οι κύκλοι εργασιών μιας επιχειρήσεως που έχουν πραγματοποιηθεί στις επίδικες αγορές δεν μπορούν να είναι αποφασιστικής σημασίας για το αν ανήκει σε ισχυρή οικονομική οντότητα, είναι αντιθέτως κρίσιμοι για τον προσδιορισμό της επιδράσεως την οποία η επιχείρηση αυτή μπορεί να έχει στην αγορά (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-52/02, SNCZ κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5005, σκέψη 65, και T-62/02, Union Pigments κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5057, σκέψη 152).

- 188 Συναφώς, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το προερχόμενο από τα αποτελούμενα αντικείμενο της παραβάσεως εμπορεύματα ποσοστό του κύκλου εργασιών είναι ικανό να παράσχει ορθό δείκτη του μεγέθους της παραβάσεως στην οικεία αγορά (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 91, και απόφαση της 9ης Ιουλίου 2003, T-224/00, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2597, σκέψη 196). Πράγματι, ο συγκεκριμένος κύκλος εργασιών είναι ικανός να παράσχει ορθό δείκτη της ευθύνης κάθε επιχειρήσεως επί των εν λόγω αγορών δεδομένου ότι συνιστά αντικειμενικό στοιχείο προκειμένου να αποτιμηθεί στον προσήκοντα βαθμό η νοσηρότητα της οικείας πρακτικής για την κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού και ως εκ τούτου απηχεί έναν ορθό δείκτη της ικανότητας κάθε εμπλεκόμενης επιχειρήσεως να προκαλέσει ζημία.
- 189 Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας δίδοντας προτεραιότητα, κατά τον καθορισμό των αρχικών ποσών που επέλεξε στο πλαίσιο του υπολογισμού των επιβληθέντων στις προσφεύγουσες προστίμων, τους πραγματοποιηθέντες στις οικείες αγορές και για τα οικεία προϊόντα κύκλους εργασιών.
- 190 Δεύτερον, υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, στερείται περαιτέρω σημασίας το να προσάπτεται στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη, κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, το μέγεθος των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων το οποίο καθορίζεται από τον συνολικό κύκλο εργασιών τους.
- 191 Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να προσεγήσουν σημαντική ζημία στους λοιπούς οικονομικούς παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, και το ύψος του προστίμου να ορίζεται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να έχει επαρκώς ανασχετικό χαρακτήρα (σημείο 1 Α, τέταρτο εδάφιο). Με τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές προστίθεται ότι, στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται πλείονες επιχειρήσεις, όπως συμβαίνει με τα καρτέλ, είναι ενδεχομένως σκόπιμο να γίνεται στάθμιση του γενικού αρχικού ποσού ώστε να λαμβάνεται υπόψη το ειδικό βάρος, και άρα ο πραγματικός αντίκτυπος, της παραβατικής συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως επί του ανταγωνισμού, ιδίως όταν υφίστανται σημαντική διαφορά μεγέθους

των επιχειρήσεων που έχουν διαπράξει παράβαση της ίδιας φύσεως, και να προσαρμόζονται ως εκ τούτου το γενικό αρχικό ποσό σύμφωνα με τον συγκεκριμένο χαρακτήρα κάθε επιχείρησης (σημείο 1 Α, έκτο εδάφιο) (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

- 192 Επιπλέον, όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω στη σκέψη 186, οι κατευθυντήρες γραμμές δεν προβλέπουν το ύψος των προστίμων να υπολογίζεται με γνώμονα τον συνολικό κύκλο εργασιών των οικείων επιχειρήσεων, αλλ' όμως ούτε αποκλείουν να λαμβάνεται υπόψη, για τους σκοπούς του συγκεκριμένου υπολογισμού και τηρώντας τις εξαγγελόμενες στην ίδια σκέψη της παρούσας αποφάσεως προϋποθέσεις, ένας τέτοιος κύκλος εργασιών.
- 193 Στην προκειμένη περίπτωση, όπως παρατηρήθηκε ανωτέρω στις σκέψεις 183 έως 189, η επιλογή της Επιτροπής να ανατρέξει στον κύκλο εργασιών επί των επιδίκων αγορών προκειμένου να καθορίσει την ικανότητα κάθε δυνάμενης να προξενήσει ζημία εμπλεκόμενης επιχείρησης ήταν συνεπής και δικαιολογούνταν αντικειμενικά. Προς τούτο, η Επιτροπή επιδίωξε και ανασχετικό σκοπό καθόσον γνωστοποίησε προς πάσα κατεύθυνση ότι είχε την πρόθεση να επιβάλει αυστηρότερες κυρώσεις στις επιχειρήσεις οι οποίες είχαν συμμετάσχει σε καρτέλ επί της αγοράς στην οποία είχαν αποκτήσει σημαντικό βάρος.
- 194 Επομένως, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα το οποίο αντλείται από τον δυσανάλογο χαρακτήρα των προστίμων σε σχέση με τους αντίστοιχους συνολικούς κύκλους εργασιών των προσφευγουσών. Πράγματι, οι τελευταίες δεν μπορούν να συναγάγουν εγκύρως το συμπέρασμα περί δυσαναλογίας του τελικού ποσού του επιβληθέντος προστίμου, δοθέντος ότι το σημείο αφετηρίας των προστίμων τους δικαιολογείται υπό το φως των επιλεγέντων από την Επιτροπή κριτηρίων για την εκτίμηση της σημασίας κάθε μιας από τις επιχειρήσεις στη σχετική αγορά (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 304, και της 5ης Δεκεμβρίου 2006, T-303/02, Westfalen Gassen Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-4567, σκέψη 185).

— Αναφορικός με το προβλεπόμενο από τις κατευθυντήριες γραμμές «σύστημα κατ' αποκοπήν υπολογισμού»

- 195 Οι αφορώσες το προβλεπόμενο από τις κατευθυντήριες γραμμές «σύστημα κατ' αποκοπήν υπολογισμού» επικρίσεις των προσφευγουσών στερούνται λυσιτελείας.
- 196 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, δεν μπορεί να ελέγχεται, υπό τον όρον ότι τηρούνται οι αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως, η μέθοδος η οποία συνίσταται, όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των επιβαλλόμενων στις διάφορες συμμετέχουσες σε σύμπραξη επιχειρήσεις προστίμων, στην κατανομή των μελών της συμπράξεως σε πλείονες κατηγορίες, όπερ συνεπάγεται τον συστηματικό κατ' αποκοπή υπολογισμό του αρχικού ποσού των προστίμων το οποίο καθορίζεται για τις ανήκουσες στην ίδια κατηγορία επιχειρήσεις, μολονότι ισοδυναμεί με αγνόηση των διαφορών μεγέθους μεταξύ επιχειρήσεων της ίδιας κατηγορίας (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 2003, T-213/00, CMA CGM κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-913, σκέψη 385, της 15ης Μαρτίου 2006, T-26/02, Daiichi Pharmaceutical κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-713, σκέψεις 83 έως 85, και της 15ης Μαρτίου 2006, T-15/02, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-497, σκέψη 150). Εφόσον τηρούνται οι ανωτέρω αρχές, δεν εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να αποφαίνεται επί της σκοπιμότητας ενός τέτοιου συστήματος, ακόμη και αν υποτεθεί ότι περιάγει σε δυσμενέστερη θέση τις επιχειρήσεις ήσσονος σημασίας μεγέθους. Στο πλαίσιο του ελέγχου του νομιμότητας της ασκήσεως της εξουσίας εκτιμήσεως την οποία διαθέτει επί του θέματος η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να περιορίζεται συγκεκριμένα στον έλεγχο του αν η κατανομή των μελών της συμπράξεως σε κατηγορίες είναι συνεκτική και δικαιολογείται αντικειμενικώς, χωρίς να υποκαθιστά, ευθύς εξ αρχής, την Επιτροπή στην εκτίμησή της (προπαρατεθείσα απόφαση της 15ης Μαρτίου 2006, BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 157).

— Αναφορικός με τον μη συνυπολογισμό της καταστάσεως των προσφευγουσών ως «μεσαίων επιχειρήσεων»

- 197 Στερείται λυσιτελείας το επιχείρημα ότι η Επιτροπή θα όφειλε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες ήσαν μεσαίες επιχειρήσεις.

- 198 Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να υπολογίσει το ύψος του προστίμου με αφετηρία ποσά στηριζόμενα στον κύκλο εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, δεν οφείλει περαιτέρω ούτε να διασφαλίσει, σε περίπτωση κατά την οποία επιβάλλονται πρόστιμα σε πλείονες εμπλεκόμενες στην ίδια παράβαση επιχειρήσεις, ότι τα τελικά ποσά των προστίμων στα οποία καταλήγει ο υπολογισμός της για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις απηχούν οποιαδήποτε διαφοροποίηση μεταξύ τους ως προς τον συνολικό κύκλο εργασιών τους ή ως προς τον κύκλο εργασιών τους επί της αγοράς του επίδικου προϊόντος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-21/99, Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1681, σκέψη 202).
- 199 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 δεν απαιτεί περαιτέρω, σε περίπτωση κατά την οποία επιβάλλονται πρόστιμα σε πλείονες εμπλεκόμενες στην ίδια παράβαση επιχειρήσεις, το ύψος του επιβληθέντος σε μικρού ή μεσαίου μεγέθους επιχείρηση προστίμου να μην υπερβαίνει, σε ποσοστό επί του κύκλου εργασιών, εκείνο των επιβληθέντων στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις προστίμων. Πράγματι, όπως προκύπτει από την ανωτέρω διάταξη, τόσο για τις επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους όσο και για τις επιχειρήσεις μεγαλύτερου μεγέθους, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως. Κατά το μέτρο που η Επιτροπή επιβάλλει στις επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην ίδια παράβαση δικαιολογημένα πρόστιμα για καθεμία από αυτές, σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως, δεν μπορεί να της προσαφθεί ότι, για ορισμένες από αυτές, το πρόστιμο είναι υψηλότερο, βάσει του κύκλου εργασιών, από το πρόστιμο άλλων επιχειρήσεων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσες στη σκέψη 198 απόφαση Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, σκέψη 203, και στη σκέψη 194 απόφαση Westfalen Gassen Nederland κατά Επιτροπής, σκέψη 174).
- 200 Υπό την έννοια αυτή, η Επιτροπή δεν οφείλει να μειώσει το ύψος των προστίμων αν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες. Πράγματι, το μέγεθος της επιχείρησης λαμβάνεται υπόψη ήδη από το καθοριζόμενο στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και από το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, καθώς και από τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών, ανώτατο όριο. Πέραν των ανωτέρω κριτηρίων αφορώντων το μέγεθος, ουδείς λόγος συντρέχει για την αντιμετώπιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά τρόπο διαφορετικό από τις λοιπές επιχειρήσεις. Το γεγονός ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είναι μικρομεσαίες

δεν τις απαλλάσσει από την υποχρέωσή τους να τηρούν τους περί ανταγωνισμού κανόνες (βλ. κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 187 απόφαση SNCZ κατά Επιτροπής, σκέψη 84).

- 201 Για όλους τους προαναφερθέντες λόγους, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα το οποίο αντλείται από φερόμενη παραβίαση της αρχής της ισότητας των κυρώσεων.

Επί της παραβίασεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

- 202 Όσον αφορά τη φερόμενη παραβίαση της αρχής περί ίσης μεταχειρίσεως, παρατηρείται ότι η κατάταξη σε κατηγορίες πρέπει να τηρεί τη αρχή, σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η διαφορετική αντιμετώπιση παρομοίων καταστάσεων και η με όμοιο τρόπο αντιμετώπιση διαφορετικών καταστάσεων, εκτός και αν η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς. Υπό την οπτική αυτή, οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν, στο σημείο 1Α, έκτο εδάφιο, ότι σημαντική διαφορά ως προς το μέγεθος των επιχειρήσεων οι οποίες διέπραξαν παράβαση της ίδιας φύσεως είναι, μεταξύ άλλων, ικανή να δικαιολογήσει διαφοροποίηση για τους σκοπούς της εκτιμήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως.

- 203 Η κατάταξη σε ομάδες παραβιάζει ενδεχομένως την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως είτε μεταξύ των διαφόρων ομάδων, μέσω της διαφορετικής μεταχειρίσεως των τελούντων σε παρεμφερή κατάσταση επιχειρήσεων, είτε στο πλαίσιο κάθε ομάδας, διά της ταυτόσημης μεταχειρίσεως των επιχειρήσεων οι οποίες τελούν σε διαφορετική κατάσταση. Εν προκειμένω, οι δύο υποθετικές περιπτώσεις καταγγέλλονται από τις προσφεύγουσες, η πρώτη στο πλαίσιο της συμπράξεως στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, η δε δεύτερη στο πλαίσιο της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν υφίστανται διαφορές ως προς τη μεταχείριση μεταξύ των επιχειρήσεων και αν ναι, ενδεχομένως, αν αυτές δικαιολογούνται αντικειμενικώς (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 196 απόφαση CMA CGM κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 407 και 408).

- 204 Δεν αμφισβητείται ότι μεταξύ των προσφευγουσών και της Coats υφίσταται σημαντική διαφορά μεγέθους. Αφ' ης στιγμής εφαρμόστηκε επ' αυτών, όσον αφορά τη σύμπραξη στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία εντός του ΕΟΧ νήματος, διαφορετικό αρχικό ποσό λόγω της κατατάξεώς τους σε δύο διαφορετικές κατηγορίες, και, όσον αφορά τη σύμπραξη στην αγορά του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, το ίδιο αρχικό ποσό λόγω της κατατάξεώς τους στην ίδια ομάδα, πρέπει να εξεταστεί αν η διαφορετική μεταχείριση δικαιολογείται ενδεχομένως αντικειμενικώς από την υπεροχή η οποία αναγνωρίστηκε στην αντίστοιχη σημασία των επιχειρήσεων στην επίδικη αγορά (όπως αυτή προσδιορίζεται από τον πραγματοποιηθέντα στην επίδικη αγορά για το οικείο προϊόν κύκλο εργασιών) σε σχέση με το μέγεθος των επιχειρήσεων (το οποίο προσδιορίζεται από τον συνολικό κύκλο εργασιών).
- 205 Συναφώς, το Πρωτοδικείο έχει κρίνει ήδη ότι είναι συνεπές και δικαιολογείται αντικειμενικώς το να κατατάσσονται στην ίδια ομάδα πλείονες επιχειρήσεις, η μια εκ των οποίων είχε συνολικό κύκλο εργασιών σαφώς, και μάλιστα «αισθητά», κατώτερο από εκείνο των λοιπών επιχειρήσεων, με βάση τους κύκλους εργασιών τους και τα πολύ παρεμφερή μερίδιά τους επί της αγοράς, καθώς και το να εφαρμοστεί στην περίπτωση τους το ίδιο ειδικό αρχικό ποσό. Ενεργώντας με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή κρίθηκε ότι ουδόλως παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισεως (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψεις 104 έως 115, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 187 απόφαση Union Pigments κατά Επιτροπής, σκέψεις 155 έως 158).
- 206 Το ίδιο συμπέρασμα επιβάλλεται και στην προκειμένη περίπτωση. Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, όσον αφορά την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος, οι προσφεύγουσες και η Coats κατετάγησαν αντιστοίχως στην πρώτη και στη δεύτερη κατηγορία με το αιτιολογικό ότι ο πραγματοποιηθείς στην εν λόγω αγορά κύκλος εργασιών των προσφευγουσών ήταν περίπου πέντε φορές υψηλότερος από εκείνον της Coats. Ομοίως, όσον αφορά την αγορά του βιομηχανικού νήματος, οι Amann και Coats κατετάγησαν στην ίδια κατηγορία, καθόσον ο πραγματοποιηθείς στη συγκεκριμένη αγορά κύκλος εργασιών τους ήταν πολύ παρεμφερής. Υπό την έννοια αυτή, είναι συνεπής και δικαιολογείται αντικειμενικώς η ομαδοποίηση των εν λόγω επιχειρήσεων επί της συγκεκριμένης βάσεως.
- 207 Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή ουδόλως παραβίασε την αρχή περί ίσης μεταχείρισεως.

208 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως.

3. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίον αντλεί από τον πεπλανημένο καθορισμό του αρχικού ύψους του επιβληθέντος προστίμου για την αφορώσα το βιομηχανικό νήμα σύμπραξη

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

209 Η Amann υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αθέτησε τις κατευθυντήριες γραμμές κατά-τάσσοντάς την στην ίδια κατηγορία με την Coats.

210 Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά στους πραγματοποιηθέντες το 2000 κύκλους εργασιών των προϊόντων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος προκειμένου να διακρίνει τις επιχειρήσεις μεταξύ τους. Αγνόησε το γεγονός ότι η Coats είχε εξαγοράσει το σύνολο των μεριδίων της Barbour από το έτος 1999 και ότι ως εκ τούτου ο κύκλος εργασιών της θα έπρεπε να έχει προστεθεί, για τους σκοπούς της διαφοροποιήσεως, σε εκείνον της Barbour.

211 Ακολούθως, δεδομένου ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε απλώς στο εύρος του κύκλου εργασιών των εν λόγω δύο επιχειρήσεων (από 2 έως 4 εκατομμύρια ευρώ για τη μεν και από 14 έως 18 εκατομμύρια ευρώ για τη δε), η Amann θεώρησε ότι δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει το ακριβές ύψος των συγκεκριμένων κύκλων εργασιών. Κατά την Amann, η Επιτροπή θα όφειλε να επιδείξει όλως ιδιαίτερη προσοχή κατά τον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου καθόσον το κατ' αποκοπήν σύστημα του προβλεπόμενου από τις κατευθυντήριες γραμμές υπολογισμού των προστίμων δεν λαμβάνει εντέλει υπόψη το διαφορετικό μέγεθος των επιχειρήσεων. Η Amann υπογραμμίζει ότι η χρησιμοποιηθείσα για την κατάταξη των επιχειρήσεων σε διαφορετικές ομάδες μέθοδος πρέπει να είναι ορθή, συνεπής και μη εισάγουσα διακρίσεις. Η Επιτροπή δεν τήρησε τις απορρέουσες από την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως υποχρεώσεις της. Η Amann εκτιμά περαιτέρω ότι, επειδή δεν διαθέτει το εύρος του κύκλου

εργασιών, δεν είναι σε θέση να γνωρίζει αν η Επιτροπή προέβη με ορθό, συνεπή και μη εισάγοντα διακρίσεις τρόπο στον προσδιορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου. Υπό την έννοια αυτή, επικαλείται επίσης παράβαση του άρθρου 253 ΕΚ.

- 212 Τέλος, η Επιτροπή απέδωσε στον προερχόμενο από την πώληση των προϊόντων τα οποία είχαν αποτελέσει αντικείμενο της παραβάσεως προϊόντων κύκλο εργασιών δυσανάλογη σημασία σε σχέση με τα λοιπά στοιχεία εκτιμήσεως.
- 213 Η Επιτροπή επικαλείται το αβάσιμο του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 214 Πρώτον, επιβάλλεται η εξέταση της αιτιάσεως της Amann ότι η Επιτροπή δεν προέβη με τρόπο ορθό, συνεπή και μη εισάγοντα διακρίσεις στην κατάταξη των επιχειρήσεων στις διάφορες ομάδες και στον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου.
- 215 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η απόρριψη του επιχειρήματος της Amann ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη, κατά τη διαφοροποίηση των αρχικών ποσών, τον κύκλο εργασιών της Barbour, το σύνολο των μεριδίων της οποίας είχε εξαγοράσει η Coats ήδη από τον μήνα Σεπτέμβριο 1999.
- 216 Πράγματι, με την από 11 Απριλίου 2005 απάντησή της στο αίτημα της Επιτροπής περί προσκομίσεως πληροφοριακών στοιχείων, η Coats διευκρίνισε ότι, από τον Σεπτέμβριο 1999 η Barbour δεν εκμεταλλευόταν οποιαδήποτε ενεργό επιχείρηση

ούτε είχε πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών. Έτσι, ο μεταξύ 14 έως 18 εκατομμυρίων ευρώ κύκλος εργασιών που πραγματοποιήθηκε η Coats το έτος 2000 στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών περιλαμβάνει τόσο την εμπορική δραστηριότητα της Coats όσο και εκείνη της Barbour την οποία εξαγόρασε η Coats τον Σεπτέμβριο του 1999, οπότε δεν μπορεί να αμφισβητείται.

- 217 Ακολούθως, επενθυμίζεται ότι η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να προβεί σε διαφορετική μεταχείριση των εμπλεκόμενων στο καρτέλ επιχειρήσεων προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να προξενήσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό, αλλά και προκειμένου να καθορίσει το ύψος του προστίμου κατά τρόπο διασφαλίζοντα επαρκές ανασχετικό αποτέλεσμα. Προσέθεσε ότι ήταν αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος της αθέμιτης συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως και άρα του πραγματικού αντικτύπου της επί του ανταγωνισμού (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 354 και 355). Για να εκτιμήσει τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή επέλεξε να στηριχθεί στον πραγματοποιηθέντα από κάθε επιχείρηση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος κύκλο εργασιών του τελευταίου έτους της παραβάσεως, ήτοι του έτους 2000, όπως προκύπτει από τον παρατιθέμενο στην αιτιολογική σκέψη 356 της προσβαλλόμενης αποφάσεως πίνακα.
- 218 Επομένως, όπως παρατηρήθηκε ήδη ανωτέρω στη σκέψη 184, η Επιτροπή κατέταξε τις επιχειρήσεις σε τέσσερις κατηγορίες, υπήγαγε τις Amann και Coats στην πρώτη κατηγορία και επέλεξε ένα αρχικό ποσό ύψους 14 εκατομμυρίων ευρώ για αμφοτέρες τις επιχειρήσεις.
- 219 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο του ελέγχου του της νομιμότητας της ασκούμενης από την Επιτροπή εξουσίας εκτιμήσεως, οφείλει να περιορίζεται στον έλεγχο του αν η εν λόγω κατανομή είναι συνεπής και δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 196 απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 157 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 220 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι τυχόν κατάταξη των επιχειρήσεων σε τέσσερις κατηγορίες δεν συνιστά παράλογο τρόπο λήψεως υπόψη της σχετικής σημασίας τους επί

της αγοράς προκειμένου να καθοριστεί το αρχικό ποσό, καθ' ο μέτρο δεν καταλήγει σε χονδροειδώς διαστρεβλωμένη εικόνα της επίδικης αγοράς. Στην προκειμένη περίπτωση, η μέθοδος της Επιτροπής, η οποία συνίσταται στον προσδιορισμό των κατηγοριών με γνώμονα τους πραγματοποιηθέντες στην επίδικη αγορά κύκλους εργασιών για το οικείο προϊόν, ήτοι αντιστοίχως από 14 έως 18 εκατομμύρια ευρώ, από 5 έως 8 εκατομμύρια ευρώ, από 2 έως 4 εκατομμύρια ευρώ και από 0 έως 1 εκατομμύριο ευρώ, δεν δύναται α ριγοί να εκληφθεί ως στερούμενη εσωτερικής συνοχής.

- 221 Οι επικρίσεις της Amann όσον αφορά τη μέθοδο προσδιορισμού των κατηγοριών και τον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου για εκάστη εξ αυτών είναι τοσούτο μάλλον αβάσιμες καθόσον, όσον αφορά την κατηγορία στην οποία κατετάγη η Amann, το επιλεγέν ως αρχικό ποσό των 14 εκατομμυρίων ευρώ για τον υπολογισμό του προστίμου ήταν το χαμηλότερο της συγκεκριμένης κατηγορίας.
- 222 Συναφώς, είναι απορριπτέο το επιχείρημα της Amann ότι δεν θα έπρεπε να έχει ενταχθεί στην ίδια κατηγορία με την Coats με το προβαλλόμενο επιχείρημα ότι οι αντίστοιχοι κύκλοι εργασιών τους στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εμφάνιζαν διαφορά τουλάχιστον 2 εκατομμυρίων ευρώ και ότι επιχειρήσεις εμφανίζουσες την ίδια διαφορά είχαν καταταγεί σε διαφορετικές κατηγορίες. Πράγματι, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, με την απόφαση της 14ης Ιουλίου 2005, C-57/02 P, Acerinox κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. I-6689, σκέψεις 74 έως 80), στην οποία παραπέμπει ορθά η Επιτροπή, το Δικαστήριο είχε κάνει δεκτή την κατάταξη στην ίδια κατηγορία επιχειρήσεων, η απόκλιση των οποίων, όσον αφορά τα μερίδια της αγοράς, ήταν μεγαλύτερη από την ισχύουσα στην προκειμένη περίπτωση.
- 223 Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις προπαρατεθείσες σκέψεις 182 έως 194, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της Amann το οποίο αντλείται από το ότι η Επιτροπή απέδωσε δυσανάλογη σημασία στον προερχόμενο από την πώληση των προϊόντων τα οποία είχαν αποτελέσει αντικείμενο της παραβάσεως κύκλο εργασιών σε σχέση με τα άλλα στοιχεία εκτιμήσεως.
- 224 Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή προέβη κατά τρόπο ορθό, συνεπή και μη εισάγοντα διακρίσεις στην κατάταξη των επιχειρήσεων στις διάφορες ομάδες και στον καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου.

- 225 Δεύτερον, η Amann προβάλλει κακώς την αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως στηριζόμενη στο ότι δεν διέθετε παρά μόνον το εύρος των κύκλων εργασιών και ως εκ τούτου τελούσε σε αδυναμία να γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή είχε προσδιορίσει τα αρχικά ποσά με γνώμονα τους συγκεκριμένους κύκλους εργασιών.
- 226 Πράγματι, αφενός, όπως προκύπτει από τη νομολογία, για τον προσδιορισμό του ύψους του προστίμου σε περίπτωση παραβάσεως των κανόνων περί ανταγωνισμού, πληρούνται οι περί ουσιαστών τύπων επιταγές, όπως είναι η υποχρέωση αιτιολογήσεως, όταν η Επιτροπή διευκρινίζει με την απόφασή της τα στοιχεία εκτιμήσεως τα οποία της επέτρεψαν να προσμετρήσει τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-191/98, T-212/98 έως T-214/98, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-3275, σκέψη 1521). Σύμφωνα με τις ανωτέρω επιταγές, η Επιτροπή δεν δεσμεύεται να υποδείξει με την απόφασή της τα αφορώντα τον τρόπο υπολογισμού των προστίμων αριθμητικά στοιχεία, ενώ σε κάθε περίπτωση υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή δεν μπορεί, με αποκλειστική και αυτόματη προσφυγή σε αριθμητικούς τύπους, να απεκδυθεί της εξουσίας της εκτιμήσεως. Όσον αφορά απόφαση επιβάλλουσα πρόστιμα σε πλείονες επιχειρήσεις, το εύρος της υποχρέωσης αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται, μεταξύ άλλων, υπό το φως του στοιχείου ότι η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποτιμάται με γνώμονα μεγάλο αριθμό στοιχείων, όπως, μεταξύ άλλων, οι προσιδιάζουσες στην υπόθεση περιστάσεις, η συγκυρία και η ανασχετική σημασία των προστίμων, και τούτο χωρίς να έχει καταρτιστεί υποχρεωτικός ή εξαντλητικός πίνακας κριτηρίων τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατ' ανάγκη (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψεις 464 και 465).
- 227 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, πληρούνται οι επιβαλλόμενες από τη νομολογία προϋποθέσεις, δεδομένου ότι η Επιτροπή διευκρίνισε ότι αξιολόγησε τη σοβαρότητα της παραβάσεως εφαρμόζοντας τα κριτήρια των κατευθυντηρίων γραμμών, ακολούθως δε κατέταξε τις επιχειρήσεις με γνώμονα τη σημασία τους επί της συγκεκριμένης αγοράς μέσω του κύκλου εργασιών τους επ' αυτής και καθορίζοντας αρχικό ποσό λαμβάνον υπόψη το εύρος της επίδικης γεωγραφικής αγοράς.
- 228 Αφετέρου, η Επιτροπή εξεπλήρωσε την υποχρέωσή της αιτιολογήσεως παραθέτοντας ανώτατα και κατώτατα όρια των κύκλων εργασιών αρκούντως στενά ώστε

να παράσχει στην Amann τη δυνατότητα να εντοπίσει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή καθόρισε τα βασικά ποσά, διασφαλίζοντας παράλληλα το απόρρητο των εργασιών.

229 Ως εκ τούτου, ουδεμία αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή.

230 Κατόπιν αυτού, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο αντλούμενος από τον πεπλανημένο προσδιορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου το οποίο επεβλήθη για την αφορώσα το βιομηχανικό νήμα σύμπραξη λόγος ακυρώσεως.

4. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίο αντλεί από τον πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

231 Κατά την Amann, ο υπολογισμός της διάρκειας της παραβάσεως είναι πεπλανημένος.

232 Πρώτον, η παράβαση την οποία διέπραξε στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και εντός των σκανδιναβικών χωρών διήρκεσε μόνον έντεκα έτη και όχι έντεκα έτη και εννέα μήνες. Η συμμετοχή της στην παράβαση για τελευταία φορά ανάγεται στη σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001 και όχι σε εκείνη της 18ης Σεπτεμβρίου 2001, όπως επιβεβαιώνει η αιτιολογική σκέψη 147 της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Έτσι, στο αρχικό ποσό του προστίμου έπρεπε να ισχύσει προσαύξηση μόνον 110 % κατ' ανώτατο όριο και όχι 115 %.

- 233 Επιπλέον, η Amann υπογραμμίζει ότι, έστω και αν, με βάση τις διμερείς επαφές, την πραγματοποίηση των οποίων επικαλείται η Επιτροπή, έπρεπε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι εμπλεκόταν στις επίδικες συμφωνίες μετά τις 16 Ιανουαρίου 2001, τούτο θα ίσχυε μόνο μέχρι τον Μάιο 2001. Υπό την έννοια αυτή, η παράβαση θα είχε διαρκέσει επί ανώτατο χρονικό διάστημα έντεκα ετών και τεσσάρων μηνών.
- 234 Δεύτερον, επικαλούμενη συναφώς πλείονες αποφάσεις της Επιτροπής, η Amann υποστηρίζει ότι το πρώτο έτος της παραβάσεως δεν θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά την προσαύξηση του αρχικού ποσού του προστίμου.
- 235 Τρίτον, η Επιτροπή όφειλε να κάνει χρήση της εξουσίας της εκτιμήσεως προκειμένου να αυξήσει, κατ' εφαρμογήν του σημείου 1 Β, δεύτερο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών, το αρχικό ποσό, εφαρμόζοντας στην περίπτωση της αρκετά κατώτερο του 10 % ποσοστό για κάθε έτος παραβάσεως, καθόσον οι τιμές του προοριζόμενου για την κλωστοϋφαντουργία νήματος δεν ήσαν ικανές a priori, ή ήσαν ελάχιστα ικανές, να παράγουν διαρκώς αρνητικά αποτελέσματα έναντι των καταναλωτών, δεδομένου ότι το ποσοστό του κόστους του νήματος αντιπροσώπευε μόλις το 0,15 % του κόστους των τελικών προϊόντων.
- 236 Η Επιτροπή αντικρούει το σύνολο των αιτιάσεων και ως εκ τούτου ζητεί την απόρριψη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως ως αβασίμου.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 237 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, η διάρκεια της παραβάσεως αποτελεί ένα από τα στοιχεία τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του επιβλητέου στις υπεύθυνες παραβάσεων των κανόνων περί ανταγωνισμού επιχειρήσεις προστίμου.

- 238 Όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, οι κατευθυντήριες γραμμές καθιερώνουν διάκριση μεταξύ των παραβάσεων σύντομης διάρκειας (κατά κανόνα μικρότερης του έτους), για τις οποίες δεν προβλέπεται προσαύξηση του ποσού που έχει καθοριστεί βάσει της σοβαρότητας της παραβάσεως, των παραβάσεων μέσης διάρκειας (κατά κανόνα από ένα έως πέντε έτη), για τις οποίες η προσαύξηση μπορεί να φθάσει έως το 50 %, και των παραβάσεων μεγάλης διάρκειας (κατά κανόνα άνω των πέντε ετών), για τις οποίες το ποσό αυτό μπορεί να προσαυξηθεί κατά 10 % για κάθε έτος (σημείο 1 B, πρώτο έως τρίτο εδάφια).
- 239 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 359 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Amann συμμετέσχε στη σύμπραξη της αγοράς του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών από τον Ιανουάριο 1990 έως τον Σεπτέμβριο 2001, ήτοι επί παραβατική περίοδο έντεκα ετών και εννέα μηνών. Η χρονική αυτή περίοδος ισοδυναμεί με παράβαση μακράς διάρκειας. Επομένως, το αρχικό ποσό του προστίμου της προσαυξήθηκε κατά 115 % λόγω της διάρκειας της παραβάσεως (αιτιολογική σκέψη 360 της προσβαλλόμενης αποφάσεως).
- 240 Πρώτον, το γεγονός ότι η Amann δεν συμμετέσχε στην πολυμερή σύσκεψη της 18ης Σεπτεμβρίου 2001 δεν αρκεί να καταδείξει ότι δεν συνέπραττε πλέον στη διάπραξη της παραβάσεως μετά τις 16 Ιανουαρίου 2001, ημερομηνία της τελευταίας πολυμερούς συσκέψεως κατά την οποία ήταν η ίδια παρούσα.
- 241 Η οριστική διακοπή της συμμετοχής της στη σύμπραξη θα μπορούσε να συναχθεί μόνον εφόσον η ίδια είχε αποστασιοποιηθεί δημοσίως από το περιεχόμενο της συμπράξεως κατά τη σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001, γεγονός το οποίο δεν συνέβη (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, T-141/89, Tréfileurope κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-791, σκέψη 85, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 145 απόφαση BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, σκέψη 203).
- 242 Επίσης, όπως αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 99 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η σύμπραξη επί της αγοράς του βιομηχανοποιημένου νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών είχε οργανωθεί τόσο μέσω πολυμερών συναντήσεων όσο και διμερών. Όντως, η Amann διατηρούσε τακτικές διμερείς επαφές μετά τις 16 Ιανουαρίου 2001. Πράγματι, όπως προκύπτει από

την αιτιολογική σκέψη 151 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, οι Amann και Coats αντήλλαξαν ηλεκτρονικά μηνύματα συνιστάμενα στην αμοιβαία ενημέρωση επί των τιμών, γεγονός το οποίο άλλωστε δεν αμφισβητεί η Amann.

- 243 Ότι τα τελευταία ηλεκτρονικά μηνύματα τα οποία αντηλλάγησαν ανέρχονται στον μήνα Μαΐου 2001 δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η Amann έθεσε τέρμα στη συμμετοχή της στην παράβαση από τον μήνα Ιούνιο 2001.
- 244 Συναφώς, παρατηρείται ότι, όπως υπομνήστηκε ανωτέρω στη σκέψη 27, η σύμπραξη ενέκειτο στην ανταλλαγή πληροφοριών επί των τιμών, των εκπτώσεων, και των ειδικών τιμών, καθώς και σε συμφωνίες επί των μελλοντικών τιμοκαταλόγων, επί των εκπτώσεων και των ειδικών τιμών, καθώς και σε συμφωνίες σκοπούσες στην αποφυγή του μεταξύ τους ανταγωνισμού μέσω των τιμών υπέρ του εγκεκριμένου προμηθευτή και στη μεταξύ τους κατανομή της πελατείας. Το απλό γεγονός, ακόμη και αν υποτεθεί ότι αποδεικνύεται, ότι η Amann έπαυσε, κατόπιν των ηλεκτρονικών μηνυμάτων του Μαΐου 2001, να κοινοποιεί πληροφορίες στα λοιπά μέλη της συμπράξεως δεν καταδεικνύει ότι η ίδια έπαυσε να συμμετέχει σε αυτήν (βλ., συναφώς, απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-329/01, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3255, σκέψη 252).
- 245 Από τις προηγηθείσες σκέψεις έπεται ότι η Επιτροπή σε ουδεμία υπέπεσε πλάνη υπολογισμού εφαρμόζοντας προσαύξηση ύψους 5 % του αρχικού ποσού του επιβληθέντος στην Amann προστίμου λόγω της συμμετοχής της στην παράβαση μετά την πολυμερή σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001.
- 246 Δεύτερον, ο τρόπος υπολογισμού, ο οποίος συνίσταται στον μη συνυπολογισμό του πρώτους έτους παραβάσεως κατά την προσαύξηση του προστίμου με γνώμονα τη διάρκεια της παραβάσεως, δεν εμφανίζει τα χαρακτηριστικά γνώρισμα μιας πάγιας πρακτικής της Επιτροπής. Πράγματι, ο συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού εφαρμόστηκε σε πλέον πρόσφατες αποφάσεις της Επιτροπής. Επιπλέον, διαπιστώνεται, όπως άλλωστε το πράττει και η Επιτροπή, ότι οι αποφάσεις τις οποίες επικαλείται η Amann, προκειμένου να στηρίξει την αφορώσα παραβάσεις μέσης διάρκειας (μέχρι 5 έτη) επιχειρηματολογία της, ουδόλως είναι, συνεπώς, ενδεικτικές μιας υποτιθέμενης πάγιας πρακτικής λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής στην περίπτωση παραβάσεων μακράς διάρκειας. Επίσης, η Επιτροπή διαθέτει στον τομέα του καθορισμού

του ύψους των προστίμων ευρεία εξουσία εκτιμήσεως και δεν δεσμεύεται από τις εκτιμήσεις στις οποίες προέβη προηγουμένων (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 154 απόφαση Michelin κατά Επιτροπής, σκέψη 292).

247 Επιπλέον, όπως προκύπτει αντιθέτως από την απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186, σκέψη 133), την οποία επικαλέστηκε η Amann, οι διατάξεις του σημείου 1 Β των κατευθυντηρίων γραμμών ουδόλως εξαγγέλλουν ότι δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το πρώτο έτος της παραβάσεως. Πράγματι, προβλέπεται απλώς ότι, για τις παραβάσεις σύντομης διάρκειας, κατά κανόνα μικρότερης του έτους, δεν εφαρμόζεται καμία προσαύξηση. Αντιθέτως, εφαρμόζεται προσαύξηση για τις παραβάσεις μεγαλύτερης διάρκειας, προσαύξηση δυνάμενη, επί παραδείγματι, να ανέλθει μέχρι το 50 % εφόσον η παράβαση είχε διάρκεια μεταξύ ενός και πέντε ετών. Το Πρωτοδικείο προσέθεσε ότι, ναι μεν η ανωτέρω διάταξη δεν προβλέπει αυτόματη προσαύξηση 10 % ετησίως για τις παραβάσεις μέσης διάρκειας, πλην όμως αφήνει συναφώς στην Επιτροπή ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως. Το ίδιο ισχύει, άλλωστε, όσον αφορά το σημείο 1 Β, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών, σχετικά με τις παραβάσεις μακράς διάρκειας, το οποίο προβλέπει μόνον ότι το ποσόν μπορεί να προσαυξηθεί κατά 10 % ετησίως (προπαρατεθείσα απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψεις 133 και 134). Στην προπαρατεθείσα απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, ο λόγος ο οποίος ώθησε το Πρωτοδικείο να συναγάγει ότι δεν έπρεπε να εφαρμοστεί προσαύξηση ύψους 10 % έγκειται αποκλειστικά στις ιδιομορφίες της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ήτοι στο ότι, με την απόφασή της, η Επιτροπή εφήρμοσε, χωρίς την παραμικρή αιτιολόγηση, ποσοστό ύψους 40 % έναντι ορισμένων επιχειρήσεων για παράβαση η οποία διήρκεσε πέντε έτη, ενώ επέλεξε προσαύξηση ύψους 30 % έναντι της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της υποθέσεως εκείνης για παράβαση διάρκειας δύο ετών και δέκα μηνών.

248 Τρίτον, κακώς η Amann ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έκανε χρήση της εξουσίας της εκτιμήσεως εφαρμόζοντας αυτομάτως το ανώτατο ποσοστό προσαυξήσεως ύψους 10 % ανά έτος παραβάσεως, μη λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη το γεγονός ότι οι τιμές του βιομηχανικού νήματος δεν είναι a priori ικανές ή είναι ελάχιστα ικανές να παράγουν διαρκώς αρνητικά αποτελέσματα έναντι του καταναλωτή.

249 Υπενθυμίζεται ότι, καίτοι το σημείο 1 Β, πρώτο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών δεν προβλέπει αυτόματη προσαύξηση ύψους 10 % ανά έτος για τις παραβάσεις μακράς διάρκειας, καταλείπει, πάντως, συναφώς ευρύ περιθώριο

εκτιμήσεως στην Επιτροπή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουνίου 2008, T-410/03, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-881, σκέψη 396, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 89 απόφαση BPB κατά Επιτροπής, σκέψη 362).

- 250 Έν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη σκέψη 239 ανωτέρω, η Επιτροπή τήρησε τους κανόνες τους οποίους δεσμεύτηκε να ακολουθεί με τις κατευθυντήριες γραμμές κατά την αύξηση του επιλεγέντος, βάσει της διαρκείας της παραβάσεως, ύψους των προστίμων. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως, πρέπει να κριθεί ότι η Επιτροπή έκανε ορθή χρήση της εξουσίας της εκτιμήσεως προσουζάνοντας το πρόστιμο κατά 10 % για κάθε έτος κατά τη διάρκεια του οποίου συνέτρεχε η παράβαση.
- 251 Όπως προκύπτει επίσης από πάγια νομολογία, η αύξηση του ύψους του προστίμου με γνώμονα τη διάρκεια δεν περιορίζεται στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία υφίσταται άμεση σχέση μεταξύ της διαρκείας και της σημαντικής ζημίας που προκλήθηκε στους κοινοτικούς στόχους στους οποίους αναφέρονται οι κανόνες περί ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2001, T-202/98, T-204/98 και T-207/98, Tate & Lyle κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-2035, σκέψη 106, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 154 απόφαση Michelin κατά Επιτροπής, σκέψη 278).
- 252 Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 347 έως 351 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή εξέτασε τα συγκεκριμένα αρνητικά αποτελέσματα της συμπράξεως επί της οικείας αγοράς. Συνήγαγε ότι της ήταν δυσχερές να τα μετρήσει επακριβώς αλλ' ότι ήταν όντως πραγματικός ο αντίκτυπος των περί συμπαιγνίας συμφωνιών.
- 253 Υπό το φως της νομολογίας και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προσιδιάζουν στην προκειμένη περίπτωση, εκτιμάται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως προσουζάνοντας το πρόστιμο κατά 10 % ανά έτος παραβάσεως.
- 254 Κατόπιν αυτού, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από τον πεπλανημένο υπολογισμό της διαρκείας της παραβάσεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος.

5. *Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίο αντλεί από το ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις αφορώσες την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

255 Η Amann επικαλείται υπέρ της ελαφρυντική περίσταση κατ' εφαρμογήν του σημείου 3, έβδομη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών, λόγω της μονομερούς αποφάσεώς της να παύσει, με δική της πρωτοβουλία και πριν από τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής, την παράβαση. Υποστηρίζει συγκεκριμένα ότι, μετά τη σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001, δεν συμμετέσχε πλέον σε καμία συνάντηση και από τον μήνα Μάρτιο 2001 ουδεμία είχε πλέον διμερή επαφή. Υπογραμμίζει συναφώς ότι, εφόσον δεν επικαλέστηκε το σημείο 3, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών, η νομολογία ότι οι παρεμβάσεις της Επιτροπής πρέπει να είναι εκείνες που αποτέλεσαν για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις το κίνητρο να παύσουν τις στρεφόμενες κατά του ανταγωνισμού συμπεριφορές ουδόλως απαγορεύει την αναγνώριση ελαφρυντικής περιστάσεως. Ενεργώντας με τον συγκεκριμένο τρόπο, η Amann εκτιμά ότι εξετέθη στον κίνδυνο να υποστεί κυρώσεις εκ μέρους των ανταγωνιστών της, ειδικότερα δε της Coats. Μακράν του να είναι θεωρητικός, ο συγκεκριμένος κίνδυνος αντιποίνων καταδείχθηκε άλλωστε από τα ανταλλαγέντα με τον εκπρόσωπο της Coats ηλεκτρονικά μηνύματα, όπως επιβεβαίωσε άλλωστε η BST κατά τις επ' ακροατηρίου συζητήσεις της 19ης και 20ής Ιουλίου 2004. Επίσης, η Επιτροπή απέσχε από την εξέταση των σχετικών δηλώσεων, παραβιάζοντας έτσι την υποχρέωση αποσαφηνίσεως των πραγματικών περιστατικών από την οποία δεσμεύεται η ίδια.

256 Εξάλλου, επικαλούμενη το ότι η παύση της παραβάσεως είχε ήδη ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της διάρκειάς της, η Επιτροπή αγνοεί το γεγονός ότι η αντικειμενική διάρκεια μιας παραβάσεως πρέπει να διακρίνεται από το υποκειμενικό στοιχείο του τερματισμού της. Τυχόν συνεκτίμηση συμπεριφοράς ως ελαφρυντικής περιστάσεως δεν θα έπρεπε να αποκλείεται αφ' ης στιγμής η συμπεριφορά αυτή έχει θετικά αποτελέσματα για την επιχείρηση σε επίπεδο διάρκειάς της παραβάσεως.

257 Η Επιτροπή αντικρούει τα ανωτέρω επιχειρήματα.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 258 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν στο σημείο 3 τη μείωση του βασικού ποσού όταν συντρέχουν «ειδικές ελαφρυντικές περιστάσεις», όπως ο αποκλειστικός παθητικός ή μιμητικός ρόλος στη διάπραξη της παραβάσεως, η μη εφαρμογή εν τοις πράγμασι των συμφωνιών συμπαιγνίας, η διακοπή των παραβάσεων ήδη από τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής ή άλλες περιστάσεις μη ρητώς μνημονευόμενες.
- 259 Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι η εν λόγω πράξη δεν απαριθμεί επιτακτικώς τις ελαφρυντικές περιστάσεις τις οποίες θα όφειλε να λάβει υπόψη της η Επιτροπή. Επομένως, η Επιτροπή διατηρεί ορισμένο περιθώριο προκειμένου να εκτιμήσει σφαιρικώς τη σημασία της ενδεχόμενης μείωσης του ποσού των προστίμων λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-50/00, *Dalmine* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2395, σκέψη 326). Υπό την έννοια αυτή, η Επιτροπή ουδαμώς είναι υποχρεωμένη να προβεί, στο πλαίσιο της εξουσίας της εκτιμήσεως, σε μείωση ενός προστίμου λόγω πρόδηλου τερματισμού μιας παραβάσεως, ανεξαρτήτως αν ο τερματισμός αυτός έλαβε χώρα πριν ή μετά τις παρεμβάσεις της (προπαρατεθείσα στη σκέψη 93 απόφαση *Tokai II*, σκέψη 292).
- 260 Επίσης, προέχει η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, ο τερματισμός των θιγουσών τους κανόνες του ανταγωνισμού παραβάσεων ήδη από τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής, όπως προβλέπει το σημείο 3, τρίτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών, δύναται ευλόγως να συνιστά ελαφρυντική περίπτωση μόνον αν συντρέχουν λόγοι ώστε να υποτεθεί ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις παροτρύνθηκαν να θέσουν τέρμα στις θιγούσες τον ανταγωνισμό συμπεριφορές τους λόγω των συγκεκριμένων παρεμβάσεων. Πράγματι, σκοπός της ανωτέρω διατάξεως είναι προφανώς η ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να παύσουν τις θιγούσες τον ανταγωνισμό συμπεριφορές τους ευθύς αμέσως μόλις η Επιτροπή κινήσει σχετική έρευνα. Είναι αδύνατη συναφώς τυχόν μείωση του ύψους του προστίμου στην περίπτωση κατά την οποία η ακλόνητη απόφαση να τεθεί τέρμα στην παράβαση είχε ήδη ληφθεί από τις επιχειρήσεις πριν από την ημερομηνία των πρώτων παρεμβάσεων της Επιτροπής ή σε περίπτωση κατά την οποία η παράβαση είχε ήδη τερματιστεί πριν από την ως άνω ημερομηνία. Η τελευταία αυτή υποθετική περίπτωση ελήφθη επαρκώς υπόψη για τον υπολογισμό της διάρκειας της επιλεγείσας παραβατικής χρονικής περιόδου (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-407/04 P, *Dalmine* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-829, σκέψη 158, απόφαση του Πρωτοδικείου της

8ης Ιουλίου 2004, T-44/00, Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2223, σκέψεις 280 και 281, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 91 απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2007, BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 128).

- 261 Εξάλλου, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Amann θεμελιώνει το δικαίωμά της να υπαχθεί στις ελαφρυντικές περιστάσεις επί του γεγονότος ότι αποφάσισε μονομερώς, ήδη μετά τη σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001, να μη συμμετάσχει πλέον σε καμία περαιτέρω σύσκεψη και να θέσει τέρμα σε κάθε διμερή επαφή. Όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω στις σκέψεις 240 επ., η Amann εξακολούθησε να συμμετέχει σε διμερείς συσκέψεις μετά την ανωτέρω πολυμερή σύσκεψη.
- 262 Για τους ίδιους αυτούς λόγους, πρέπει να απορριφθεί και το επιχείρημα της Amann ότι η Coats είχε διαδραματίσει τον ρόλο του επικεφαλής της συμπράξεως και είχε εκτοξεύσει εις βάρος της απειλές κατόπιν της αποφάσεώς της να μη συμμετάσχει πλέον στην παράβαση. Συναφώς, είναι αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας το οποίο αντλείται από αθέτηση της υποχρέωσης την οποία δεσμεύτηκε να τηρήσει η ίδια η Επιτροπή περί διευκρίνσεως των πραγματικών περιστατικών. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 261 ανωτέρω, το τεκμαιρόμενο ως αληθές σημείο αφετηρίας της συλλογιστικής της προσφεύγουσας ότι έθεσε τέρμα στη συμμετοχή της στην παράβαση μετά τη σύσκεψη της 16ης Ιανουαρίου 2001 είναι ανακρίβες. Επομένως, δεν μπορεί να υποστηρίξει εγκύρως ότι ο τερματισμός της παραβάσεως μετά την ανωτέρω σύσκεψη είχε ως συνέπεια για την ίδια ότι ήταν έκθετη σε αντίποινα εκ μέρους της Coats, οπότε δεν μπορεί να επικαλεστεί οποιαδήποτε αθέτηση της περί διευκρίνσεων των πραγματικών περιστατικών υποχρέωσης συναφώς.
- 263 Τέλος, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η Amann έπαυσε να συμμετέχει νωρίτερα στην παράβαση, όπως προκύπτει από την προπαρατεθείσα νομολογία, η Επιτροπή διατηρεί ορισμένο περιθώριο προκειμένου να εκτιμήσει σφαιρικώς τη σημασία της ενδεχόμενης μείωσης του ποσού των προστίμων λόγω των ελαφρυντικών περιστάσεων και ουδαμώς είναι υποχρεωμένη να προβεί σε παρόμοια μείωση προστίμου συνεπεία του πρόδηλου τερματισμού παραβάσεως πριν από τις παρεμβάσεις της.
- 264 Επομένως, είναι απορριπτός ο παρών λόγος ακυρώσεως.

6. *Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από τον πεπλανημένο υπολογισμό του αρχικού ποσού και του βασικού ποσού του επιβληθέντος προστίμου λόγω της παραβάσεως στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

265 Πρώτον, οι προσφεύγουσες καταγγέλλουν αυθαίρετο καθορισμό του αρχικού ποσού του επιβληθέντος προστίμου λόγω της παραβάσεως στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος. Ειδικότερα, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επιτρέπει να εξακριβωθεί ο τρόπος βάσει του οποίου η Επιτροπή υπολόγισε το εν λόγω ποσό ούτε επί ποίας βάσεως προέβη στην κατάταξη ανά κατηγορίες. Συγκεκριμένα, τα αρχικά ποσά (5 εκατομμύρια ευρώ για τις προσφεύγουσες και 1,3 εκατομμύριο ευρώ για τις λοιπές εμπλεκόμενες επιχειρήσεις) δεν αντιστοιχούν επακριβώς στους διαφόρους κύκλους εργασιών οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν αναφορικά με το αποτελούν αντικείμενο της συμπράξεως προϊόν.

266 Ακολούθως, σε αντίθεση με την περίπτωση των Coats και Barbour, η Επιτροπή δεν διευκρίνισε τον λόγο για τον οποίο θεώρησε ότι οι προσφεύγουσες αποτελούν ενόχτητα επιχειρήσεων. Συναφώς, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής όσον αφορά την άσκηση μεγάλης επιρροής εκ μέρους της Amann επί της Cousin πριν από την εξαγορά της πλειονότητας των μεριδίων της δεύτερης δεν είναι πειστικοί. Σύμφωνα με τις προσφεύγουσες, η κατάσταση των Coats και Barbour θα έπρεπε να εκτιμηθεί με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως συνέβη και με τις προσφεύγουσες. Οι παρασχεθείσες από την Oxley πληροφορίες με την απάντηση επί της κοινοποίησεως των αιτιάσεων τείνουν επίσης να καταδείξουν ότι η Επιτροπή είχε υποτιμήσει τη σημασία των «Coats/Barbour». Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δεν αποκλείεται η Επιτροπή να κατέληγε σε άλλο αρχικό ποσό αν είχε κατατάξει ορθώς τις ανωτέρω επιχειρήσεις. Υπό το φως των ανωτέρω παρατηρήσεων, στερείται αιτιολογίας η προσβαλλόμενη απόφαση.

267 Η απάντηση της Επιτροπής επιβεβαιώνει τη νομική πλάνη της, καθόσον η συμμετοχή της Barbour δεν ελήφθη υπόψη παρά μόνο μέχρι της εξαγοράς της εκ μέρους της Coats τον Σεπτέμβριο 1999, ενώ μετά την ανωτέρω εξαγορά η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μόνον τον κύκλο εργασιών της Coats τη στιγμή κατά την οποία θα όφειλε

επίσης να καταλογίσει στην Coats τον πραγματοποιηθέντα από τη Barbour κατά τη διάρκεια του έτους 1999 κύκλο εργασιών. Το ύψος του συγκεκριμένου κύκλου εργασιών ανερχόταν σε περίπου 6 εκατομμύρια ευρώ. Κατόπιν αυτού, οι προσφεύγουσες επικρίνουν το γεγονός ότι το αρχικό ποσό που εφαρμόστηκε στην περίπτωση τους ανήλθε σε πέντε εκατομμύρια ευρώ (λαμβανομένου υπόψη ότι οι κύκλοι εργασιών τους ανέρχονται σωρευτικώς σε 8,55 εκατομμύρια ευρώ), ενώ το αρχικό ποσό το οποίο εφαρμόστηκε στην περίπτωση της Coats ανέρχεται μόλις σε 1,3 εκατομμύριο ευρώ για τις (λαμβανομένου υπόψη ότι ο κύκλος εργασιών της ανέρχεται σε περίπου 6 εκατομμύρια ευρώ). Καταγγέλλουν επίσης το γεγονός ότι η πραγματοποιηθείσα από την Επιτροπή κατηγοριοποίηση κατέληξε στο ότι ελήφθησαν υπόψη αθροιστικώς οι κύκλοι εργασιών τους για το σύνολο της περιόδου, ενώ δεν ελήφθη υπόψη ο κύκλος εργασιών της Barbour στο πλαίσιο του καθορισμού του ύψους του προστίμου από την εξαγορά της εκ μέρους της Coats.

268 Δεύτερον, υπολογίστηκαν πεπλανημένως το βασικό ποσό με γνώμονα τη διάρκεια της παραβάσεως από τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998 έως τις 15 Μαΐου 2000, ήτοι ένα έτος και ένδεκα μήνες, και η απορρέουσα εξ αυτού αύξηση κατά 15 % του αρχικού ποσού του προστίμου.

269 Κατά τις προσφεύγουσες, δεν αποδεικνύεται ότι έλαβε χώρα κατά τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998 σύσκεψη ούτε ότι οι ίδιες έλαβαν μέρος σ' αυτή. Παρατηρούν ότι η μόνη απόδειξη επί της οποίας στηρίζεται η Επιτροπή είναι η απάντηση της Coats στο αίτημα περί παροχής πληροφοριών. Η εν λόγω απάντηση της Coats εδράζεται απλώς σε σημείωμα παλαιού συνεργάτη. Επομένως, το ότι η συγκεκριμένη σύσκεψη έλαβε χώρα θεμελιώνεται σε «λεγόμενα» ενώ η εγκυρότητα του σημειώματος εγείρει αμφιβολίες τις οποίες η Επιτροπή όφειλε να ελέγξει προβαίνοντας σε επαληθεύσεις. Κατά τις προσφεύγουσες, η πρώτη σύσκεψη έλαβε χώρα μόλις τον Ιούνιο 1999. Η Oxley τελούσε σε αδυναμία να παράσχει το παραμικρό στοιχείο σχετικά με την ανωτέρω σύσκεψη, η δε Coats αδυνατούσε να παράσχει συγκεκριμένες διευκρινίσεις αφορώσες τη συμμετοχή της. Δεδομένων των υφισταμένων αβεβαιοτήτων ως προς τη συγκεκριμένη σύσκεψη, οι προσφεύγουσες προσάπτουν περαιτέρω στην Επιτροπή ότι ουδόλως επιδίωξε να διευκρινίσει σε ποιον τόπο έλαβε χώρα η εν λόγω σύσκεψη. Κατόπιν αυτού, θεωρούν ότι ο υπολογισμός του βασικού ποσού του προστίμου έπρεπε να χωρίσει μόνον από τις 15 Απριλίου 1999.

270 Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 271 Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί το αντλούμενο από αυθαίρετο καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου επιχείρημα.
- 272 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν, πρώτον, την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, βάσει της οποίας μπορεί να καθοριστεί ένα «γενικό αρχικό ποσό». Έτσι, η σοβαρότητα της παραβάσεως προσδιορίζεται με γνώμονα αντικειμενικά στοιχεία όπως είναι η φύση της παραβάσεως, ο πραγματικός αντίκτυπος της επί της αγοράς, εφόσον είναι μετρήσιμος, και η έκταση της επίδικης γεωγραφικής αγοράς. Δεύτερον, η σοβαρότητα της παραβάσεως αναλύεται με βάση πληθώρα υποκειμενικών στοιχείων. Λαμβάνονται έτσι υπόψη τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της συγκεκριμένης επιχειρήσεως, ιδίως το μέγεθος και η θέση της στη σχετική αγορά, οπότε το γεγονός αυτό δύναται να οδηγήσει στη στάθμιση του αρχικού ποσού, στην κατάταξη των επιχειρήσεων σε κατηγορίες και στον καθορισμό ενός «ειδικού αρχικού ποσού». Τρίτον, για τον καθορισμό του βασικού ποσού λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια της παραβάσεως, καθώς και, τέταρτον, λαμβάνονται υπόψη οι επιβαρυντικές και οι ελαφρυντικές περιστάσεις από τις οποίες δύναται να εκτιμηθεί μεταξύ άλλων η σοβαρότητα σχετικά με τη συμμετοχή στην παράβαση καθεμιάς από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.
- 273 Όσον αφορά ειδικότερα τα λαμβανόμενα για τον καθορισμό του αρχικού ποσού υπόψη υποκειμενικά στοιχεία, οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των αυτοργών της παραβάσεως να προξενήσουν σημαντική ζημία στους λοιπούς οικονομικούς παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, το δε ύψος του προστίμου πρέπει να καθορίζεται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται αρκούντως ανασχετική φύση (σημείο 1 Α, τέταρτο εδάφιο).
- 274 Σύμφωνα με τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές, στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται πλείονες επιχειρήσεις, όπως συμβαίνει με τα καρτέλ, ενδείκνυται ενδεχομένως η στάθμιση του γενικού αρχικού ποσού προκειμένου να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος και, κατ' επέκταση, ο πραγματικός αντίκτυπος της παραβατικής συμπεριφοράς κάθε

επιχειρήσεως επί του ανταγωνισμού, ιδίως όταν υφίστανται σημαντικές διαφορές μεγέθους μεταξύ των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν διαπράξει παράβαση της ίδιας φύσεως, και η συνακόλουθη προσαρμογή του γενικού αρχικού ποσού ανάλογα με τον συγκεκριμένο χαρακτήρα κάθε επιχειρήσεως (σημείο 1 Α, έκτο εδάφιο) (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

- 275 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν προβλέπουν ότι το ποσό των προστίμων υπολογίζεται με βάση τον συνολικό κύκλο εργασιών ή τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις στην οικεία αγορά. Πάντως, οι κατευθυντήριες γραμμές δεν εμποδίζουν περαιτέρω να ληφθούν υπόψη αυτοί οι κύκλοι εργασιών κατά την επιμέτρηση του ποσού του προστίμου, προκειμένου να τηρηθούν οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου και όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις. Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών μπορεί να συνυπολογιστεί όταν λαμβάνονται υπόψη τα διάφορα στοιχεία που απαριθμούνται στις σκέψεις 269 και 270 ανωτέρω (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Cheil Jedang κατά Επιτροπής, σκέψη 82, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Tokai I, σκέψη 195).
- 276 Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 418 επ. της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή τήρησε τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών. Συγκεκριμένα, έλαβε υπόψη τη φύση της παραβάσεως, τον πραγματικό αντίκτυπο της επί της αγοράς, καθώς και την έκταση της συγκεκριμένης γεωγραφικής αγοράς. Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες αυτούς, χαρακτήρισε την παράβαση ως πολύ σοβαρή, διευκρινίζοντας, πάντως, στην αιτιολογική σκέψη 428 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, επρόκειτο να λάβει υπόψη το μικρό μέγεθος της σχετικής αγοράς.
- 277 Ακολούθως, όπως έπραξε και στο πλαίσιο της συμπράξεως στην αγορά του βιομηχανικού νήματος εντός των χωρών της Μπενελούξ και των σκανδιναβικών χωρών, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να προβεί σε διαφορετική μεταχείριση των εμπλεκόμενων στο καρτέλ του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος επιχειρήσεων ώστε να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική ικανότητα των παραβατών να προξενήσουν σημαντική ζημία στον ανταγωνισμό, καθώς και να ορίσει το πρόστιμο σε τέτοιο επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται επαρκές ανασχετικό αποτέλεσμα. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι ήταν αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το ειδικό βάρος της παράνομης συμπεριφοράς κάθε επιχειρήσεως, κατ' επέκταση δε και του πραγματικού αντίκτυπου της επί του ανταγωνισμού. Προκειμένου να εκτιμήσει τα στοιχεία

αυτά, η Επιτροπή επέλεξε να στηριχτεί στον κύκλο εργασιών στην οικεία αγορά, όσον αφορά το αποτελούν αντικείμενο της συμπράξεως προϊόν (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 430 έως 432).

- 278 Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή κατέταξε τις επιχειρήσεις σε δύο κατηγορίες. Λαμβάνοντας υπόψη κύκλο εργασιών ύψους 8,55 εκατομμυρίων ευρώ αθροιστικώς, οι Amann και Cousin κατετάγησαν στην πρώτη κατηγορία. Οι Coats, Oxley και Barbour ενετάγησαν στη δεύτερη κατηγορία λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών τους, υπολογιζόμενο μεταξύ 1 και 3 εκατομμυρίων ευρώ. Η Επιτροπή επέλεξε αρχικό ποσό ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ, προσδιορισθέν με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, για τις Amann και Cousin, και ύψους 1,3 εκατομμυρίου ευρώ για τις Coats, Oxley και Barbour (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 432 έως 435).
- 279 Όπως υπογραμμίστηκε ανωτέρω στις σκέψεις 216 έως 221, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει, στο πλαίσιο του εκ μέρους του ελέγχου της νομιμότητας της ασκούμενης από την Επιτροπή εξουσίας της εκτιμήσεως, να περιορίζεται στον έλεγχο αν η εν λόγω κατάταξη είναι συνεπής και αντικειμενικώς δικαιολογημένη (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 196 απόφαση BASF κατά Επιτροπής, σκέψη 157 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 280 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η κατάταξη των επιχειρήσεων σε δύο κατηγορίες δεν συνιστά παράλογο τρόπο λήψεως υπόψη της σχετικής σημασίας τους επί της αγοράς προκειμένου να καθοριστεί το αρχικό ποσό, καθ' ο μέτρο δεν καταλήγει σε χονδροειδώς διαστρεβλωμένη εικόνα της επίδικης αγοράς. Στην προκειμένη περίπτωση, η μέθοδος της Επιτροπής, η οποία συνίσταται στον προσδιορισμό των κατηγοριών με γνώμονα τους πραγματοποιηθέντες στην επίδικη αγορά κύκλους εργασιών για το οικείο προϊόν, δεν δύναται a priori να εκληφθεί ως στερούμενη εσωτερικής συνοχής.
- 281 Όσον αφορά τον προσδιορισμού αυτού τούτου του αρχικού ποσού, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η επιλογή του κύκλου εργασιών ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ για τις καταταγείσες στην πρώτη κατηγορία επιχειρήσεις δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αυθαίρετη και δεν υπερβαίνει τα όρια της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει

η Επιτροπή επί του θέματος. Πράγματι, ο συγκεκριμένος κύκλος εργασιών προσδιορίστηκε λαμβανομένων υπόψη των κατηγοριών οι οποίες δημιουργήθηκαν εγκύρως, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω στις σκέψεις 277 και 278. Επιπλέον, ο κύκλος εργασιών ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ, ο οποίος επελέγη ως αρχικό ποσό, είναι κατώτερος του κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας ο οποίος απετέλεσε το σημείο αναφοράς για την πρώτη κατηγορία.

- 282 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω παρατηρήσεων, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται κακώς ότι η Επιτροπή προσδιόρισε αυθαιρέτως τις δύο κατηγορίες και υπολόγισε το αρχικό ποσό του προστίμου.
- 283 Ακολούθως, στερείται λυσιτελείας το προσαπτόμενο στην Επιτροπή γεγονός ότι δεν εξελήφθησαν ως «ενότητα επιχειρήσεων» οι Coats και Barbour, οπότε δεν αθροίστηκαν οι κύκλοι εργασιών τους. Πράγματι, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογικές σκέψεις 40 και 67), η Coats εξαγόρασε τη Barbour μόλις τον Σεπτέμβριο 1999. Έτσι, η τελευταία ήταν νομικώς ανεξάρτητη επιχείρηση και υπό την έννοια αυτή ήταν δυνατόν να υπέχει ατομικώς ευθύνη λόγω της διαπραχθείσας κατά το χρονικό διάστημα από Μάιο/Ιούνιο 1998 έως Σεπτέμβριο 1999 παραβάσεως. Όσον αφορά την Coats, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, συμμετέσχε στην παράβαση από τις 8 Ιουνίου 1999 έως τις 15 Μαΐου 2000, οπότε δεν ήταν δυνατόν να υπέχει ατομικώς ευθύνη για τις παραβατικές συμπεριφορές της.
- 284 Έτσι, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, δεν συνέτρεχε λόγος αθροίσεως των κύκλων εργασιών των Coats και Barbour και κατατάξεώς τους στην πρώτη κατηγορία.
- 285 Πάντως, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη αποκλειστικά και μόνον τον κύκλο εργασιών της Coats για το έτος 1999. Θα δικαιολογούνταν ο εν λόγω κύκλος εργασιών να προστεθεί στο μερίδιο του κύκλου εργασιών της Barbour για τους μήνες Οκτώβριο έως Δεκέμβριο 1999, ήτοι 3/12 του ετήσιου κύκλου εργασιών της Barbour. Έτσι, ο κύκλος εργασιών της Coats θα έπρεπε να αυξηθεί κατά ποσό κείμενο μεταξύ των 250 000 και 750 000 ευρώ. Πάντως, ο πεπλανημένος αυτός υπολογισμός ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση την κατάταξη των προσφευγουσών

στην πρώτη κατηγορία, ούτε το αρχικό ποσό το οποίο εφαρμόστηκε στην περίπτωση τους. Πράγματι, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν τα διαπιστωθέντα εκ μέρους της Επιτροπής με τις αιτιολογικές σκέψεις 323 και 433 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, σύμφωνα με τα οποία έπρεπε να θεωρηθούν ως «ενότητα επιχειρήσεων» και ότι υπό την έννοια αυτή η Επιτροπή άθροισε ορθώς τους αντίστοιχους κύκλους εργασιών τους.

- 286 Τέλος, είναι απορριπτέο το επιχείρημα το οποίο αντλείται από παράβαση του άρθρου 253 ΕΚ με το αιτιολογικό, αφενός, ότι η Επιτροπή δεν διευκρίνισε τον λόγο για τον οποίο, σε αντίθεση προς ό,τι έπραξε με τις Coats και Barbour, εξέλαβε τις προσφεύγουσες ως «ενότητα επιχειρήσεων» και, αφετέρου, ότι ο προσδιορισμός και ο υπολογισμός του αρχικού ποσού ήταν ακατανόητοι.
- 287 Πράγματι, αφενός, η Επιτροπή διευκρίνισε σαφώς, στις αιτιολογικές σκέψεις 323 και 433 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους οι προσφεύγουσες έπρεπε να εκληφθούν ως «ενότητα επιχειρήσεων». Αφετέρου, όπως παρατηρήθηκε ανωτέρω στη σκέψη 226, η υποχρέωση αιτιολογήσεως δεν συνεπάγεται για την Επιτροπή την υποχρέωση να αναφέρει με την απόφασή της τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τον τρόπο υπολογισμού των προστίμων, σημειωτέον δε ότι εν πάση περιπτώσει η Επιτροπή δεν μπορεί να απεκδυθεί, με αποκλειστική και αυτόματη προσφυγή σε αριθμητικούς τύπους, της εξουσίας της εκτιμήσεως.
- 288 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 276 έως 278 ανωτέρω, η Επιτροπή εξεπλήρωσε απολύτως την υποχρέωσή της αιτιολογήσεως αναφέροντας, στις αιτιολογικές σκέψεις 418 επ. της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τα στοιχεία εκτιμήσεως τα οποία της επέτρεψαν να μετρήσει τη σοβαρότητα της παραβάσεως.
- 289 Δεύτερον, όσον αφορά το αντλούμενο από πεπλανημένο καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου επιχείρημα λόγω πεπλανημένου προσδιορισμού της διάρκειας της παραβάσεως, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η αφορώσα την αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος πρώτη σύσκεψη έλαβε χώρα όχι τον Ιούνιο 1999, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, αλλά κατά τους μήνες Μάιο/Ιούνιο 1998.

- 290 Με την απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, η Amann μνημονεύει ρητώς ότι έλαβε χώρα η ανωτέρω σύσκεψη και διευκρινίζει ότι παρέσχε τη δυνατότητα στους συμμετασχόντες να έλθουν σε μια πρώτη επαφή μεταξύ τους, να ανταλλάξουν πληροφορίες επί ορισμένων τιμών και να εκδηλώσουν την πρόθεσή τους να καθορίσουν τιμές για χρονική περίοδο μη υπερβαίνουσα τους έξι μήνες.
- 291 Επομένως, εκτιμάται ότι η επιχειρηματολογία αυτή δεν εδράζεται σε πραγματικά περιστατικά.
- 292 Επιπλέον, το προσαπτόμενο στην Επιτροπή γεγονός ότι δεν μπόρεσε να προσδιορίσει επακριβώς αν η σύσκεψη είχε λάβει χώρα τον Μάιο ή τον Ιούνιο είναι αλυσιτελές αφ' ης στιγμής ο υπολογισμός της διαρκείας της παραβάσεως χώρισε από την μήνα Ιούνιο, ήτοι με σημείο αφετηρίας ευνοϊκότερο για τις προσφεύγουσες.
- 293 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, είναι απορριπτέος ο λόγος ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από τον πεπλανημένο υπολογισμό του αρχικού ποσού και του βασικού ποσού του προστίμου.

7. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και τον οποίο αντλούν εκ του ότι δεν ελήφθη κατ' αυτές υπόψη το ότι δεν τέθηκε σε εφαρμογή η αφορώσα το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα σύμπραξη

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

- 294 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι αφορώσες την επίπτωση της παραβάσεως επί της αγοράς διαπιστώσεις της Επιτροπής είναι πεπλανημένες. Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν καταδεικνύει την εν τοις πράγμασι εφαρμογή των

συναφθεισών στο πλαίσιο της συμπράξεως σχετικά με το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα συμφωνιών. Τα έγγραφα επί των οποίων στηρίζει τους ισχυρισμούς της η Επιτροπή σχετικά με την εν τοις πράγμασι εφαρμογή της συμπράξεως προβάλλονται απλώς ως αποδείξεις του ότι έλαβαν χώρα συσκέψεις μεταξύ των συμμετασχόντων. Η ίδια η Επιτροπή παραδέχεται, στην αιτιολογική σκέψη 427 της προσβαλλόμενης απόφασεως, ότι προσέκρουσε σε δυσχέρειες όσον αφορά τη διαπίστωση της υλοποίησεως της συμπράξεως.

²⁹⁵ Ειδικότερα, η Επιτροπή ισχυρίζεται κακώς ότι η Cousin επέβαλε αυξήσεις τιμών στον πελάτη της Johnson Controls. Οι προσφεύγουσες υπογράμμισαν ότι η εν λόγω αύξηση αντιστοιχούσε στην πολιτική τους περί εφαρμογής ατομικών τιμών και ουδεμία σχέση είχε με τις συμφωνίες. Συναφώς, δεν αναγνωρίστηκε στις προσφεύγουσες το δικαίωμα να τύχουν ακροάσεως επί του σημείου αυτού το οποίο τέθηκε για πρώτη φορά με την προσβαλλόμενη απόφαση, οπότε εκτιμούν ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη της υλοποίησεως της συμπράξεως.

²⁹⁶ Οι προσφεύγουσες επικαλούνται τη βαρύνουσα την Επιτροπή υποχρέωση να λάβει υπόψη, κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, όλα τα δυνάμενα να έχουν αποφασιστική σημασία σε επίπεδο του πραγματικού αντικτύπου της παραβάσεως επί της αγοράς στοιχεία. Συναφώς, η Επιτροπή επέλεξε την ύπαρξη ελαφρυντικής περιστάσεως δικαιολογώντας ελάφρυνση του προστίμου ακόμη και στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι συμφωνίες είχαν εκτελεστεί μερικώς. Δεδομένου ότι η μη υλοποίηση στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι σημαντικότερη, οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι η Επιτροπή θα όφειλε να λάβει το στοιχείο αυτό υπόψη της σύμφωνα με την πρακτική της λήψεως αποφάσεων και να τους αναγνωρίσει, συνακόλουθα, το πλεονέκτημα ελαφρυντικής περιστάσεως δυνάμει του σημείου 3, δεύτερη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών ή να το λάβει υπόψη στο πλαίσιο του προσδιορισμού της σοβαρότητας της παραβάσεως.

²⁹⁷ Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

- 298 Προκαταρκτικώς, υπογραμμίζεται ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 233 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, κατά τη σύσκεψη της 9ης Ιουλίου 1999, η Cousin διευκρίνισε ότι επροτίθετο να αυξήσει τις ισχύουσες για τον πελάτη της Johnson Controls τιμές. Όπως προκύπτει επίσης από τις παρατηρήσεις της Barbour, εκπρόσωπος της Cousin τηλεφώνησε σε εκπρόσωπο της Barbour προκειμένου να του επιβεβαιώσει ότι η αύξηση είχε λάβει όντως χώρα. Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι Cousin επιβεβαιώνει την αύξηση των τιμών της, πλην όμως υποστηρίζει ότι η αύξηση αυτή ουδαμώς ήταν προϊόν συμφωνίας.
- 299 Πρώτον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται κακώς ότι η μεία της αυξήσεως των ισχυουσών για την Johnson Controls τιμών ουδέποτε έγινε με την κοινοποίηση των αιτιάσεων και ότι ως εκ τούτου δεν είχαν τη δυνατότητα να δώσουν επ' αυτής απάντηση. Παρόμοιο επιχείρημα δεν εδράζεται στα πραγματικά περιστατικά, δεδομένου ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε επ' αυτού ρητώς στα σημεία 192 και 201 της κοινοποίησέως της των αιτιάσεων.
- 300 Δεύτερον, η Επιτροπή κατέληξε ορθώς στο συμπέρασμα ότι η συμφωνία υλοποιήθηκε, στηριζόμενη στην προπαρατεθείσα αύξηση των τιμών έναντι της Johnson Controls. Πράγματι, οι δηλώσεις της Cousin κατά τη σύσκεψη της 9ης Ιουλίου 1999 σχετικά με την πρόθεσή της να αυξήσει τις τιμές έναντι της Johnson Controls, η τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ αυτής και της Barbour, στο πλαίσιο της οποίας ανακοινώθηκε η συγκεκριμενοποίηση της προθέσεως αυτής, και η εκ μέρους της Cousin επιβεβαίωση της αυξήσεως στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας συνιστούν δέσμη επαρκών συναφώς ενδείξεων. Επομένως, εναπόκειται στις προσφεύγουσες να καταδείξουν ότι η αύξηση των τιμών ουδόλως συνιστούσε την εφαρμογή μιας συμφωνίας, όπερ και απέφυγαν να πράξουν περιοριζόμενες στην έκκληση της «ατομικής πολιτικής σε θέματα τιμών».
- 301 Τρίτον, όσον αφορά τις συνέπειες της παραβάσεως, η Επιτροπή έκρινε, στην αιτιολογική 427 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι οι συμφωνίες συμπαιγνίας είχαν ήδη τεθεί σε εφαρμογή και είχαν αντίκτυπο επί της οικείας αγοράς και για το σχετικό

προϊόν, «έστω και αν είναι δυσχερής η μέτρηση του αντικτύπου αυτού μετά ακριβείας». Υπενθυμίζεται ότι σε θέματα ανταγωνισμού το βάρος της αποδείξεως περί επελεύσεως συνεπειών από παράβαση σε συγκεκριμένη αγορά, το οποίο φέρει η Επιτροπή όταν λαμβάνει υπόψη τις συνέπειες αυτές στο πλαίσιο του υπολογισμού του προστίμου με γνώμονα τη σοβαρότητα της παραβάσεως, είναι λιγότερο επαχθές από εκείνο το οποίο φέρει η ίδια οσάκις οφείλει να αποδείξει την ίδια την ύπαρξη παραβάσεως σε περίπτωση συμπράξεως. Πράγματι, για να ληφθεί υπόψη ο πραγματικός αντίκτυπος της συμπράξεως στην αγορά, αρκεί η Επιτροπή να προβάλει «σοβαρούς λόγους για τους οποίους πρέπει [ο αντίκτυπος αυτός] να ληφθεί υπόψη» (προπαρατεθείσα στη σκέψη 171 απόφαση *Jungbunzlauer* κατά Επιτροπής, σκέψη 161). Έτσι, η αύξηση των τιμών έναντι της Johnson Controls συνιστά αφ' εαυτής έναν πολύ σοβαρό λόγο ώστε να ληφθεί υπόψη ο συγκεκριμένος αντίκτυπος της παραβάσεως επί της αγοράς.

302 Τέταρτον, όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, οι προσφεύγουσες ουδώς είναι σε θέση να διεκδικήσουν το πλεονέκτημα της ελαφρυντικής περιστάσεως λόγω της μη εφαρμογής εν τοις πράγμασι των συμφωνιών.

303 Εξ αυτών έπεται ότι ο λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτός.

8. *Επί του λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως και των δικαιωμάτων άμυνας*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

304 Προς στήριξη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως, γίνεται επίκληση δύο αιτιάσεων. Η πρώτη αιτίαση αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως, ενώ η δεύτερη από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.

305 Πρώτον, η Amann εκτιμά ότι προσεβλήθη το δικαίωμά της να τύχει ακροάσεως, το οποίο αναγνωρίζεται από το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θεμελίωσε σημαντικό τμήμα της αποφάσεώς της αναφορικά με ορισμένες εκπτώσεις επί εγγράφων τα οποία απαριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 116 της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Με την κοινοποίηση των αιτιάσεων, όμως, τα εν λόγω έγγραφα και τα εξ αυτών συμπεράσματα τα οποία συνήγαγε η Επιτροπή δεν περιήλθαν, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης συγκυρίας, σε γνώση της Amann. Επομένως, τα οικεία έγγραφα δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία παραβάσεως των άρθρων 81 ΕΚ και 53 ΕΟΧ. Ειδικότερα, η Amann αναφέρει ότι το απλό γεγονός ότι τα συγκεκριμένα έγγραφα περιελήφθησαν στον φάκελο της Επιτροπής και η δυνατότητά της να τα συμβουλευθεί στο πλαίσιο της προσβάσεως στη δικογραφία δεν αρκούν αφ' εαυτών για τον σεβασμό του δικαιώματος της ακροάσεως.

306 Επίσης, η Επιτροπή παραβίασε το δικαίωμά της ακροάσεως στηριζόμενη σε αιτιάσεις για τις οποίες δεν είχε την ευκαιρία να υποβάλει η ίδια τις παρατηρήσεις της. Η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται συγκεκριμένα σε συζήτηση σχετικά με τη μείωση των εκπτώσεων στη Σουηδία, στις 19 Σεπτεμβρίου 2000, προκειμένου να θεμελιωθεί η προσαπτόμενη στην προσφεύγουσα ανταλλαγή πληροφοριών επί των εκπτώσεων και επίτευξη συμφωνίας περί της μειώσεώς τους. Η κοινοποίηση των αιτιάσεων δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο αναφορικά με συμφωνίες της μορφής αυτής αφορώσες τη Σουηδία, αλλ' αναφέρεται μάλλον σε παρόμοιες συμφωνίες με τη Φινλανδία. Η Amann διαπιστώνει ότι η Επιτροπή αναγνώρισε η ίδια, στην αιτιολογική σκέψη 116 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι στην κοινοποίηση των αιτιάσεων αναφέρθηκε εκ παραδρομής στη Φινλανδία αντί της Σουηδίας. Κατόπιν αυτού, εκτιμά ότι δεν έτυχε ακροάσεως επί του συγκεκριμένου σημείου. Η Επιτροπή ισχυρίζεται κακώς ότι η Amann ήταν σε θέση να συναγάγει από το παρατιθέμενο στην κοινοποίηση των αιτιάσεων έγγραφο ότι επρόκειτο για ψόγο αφορώντα τη Σουηδία. Το επίμαχο έγγραφο, ήτοι ηλεκτρονικό μήνυμα της 10ης Οκτωβρίου 2000, αναφέρθηκε συγκεκριμένα σε διαφορετική συγκυρία από εκείνη των αφορωσών τις εκπτώσεις συμφωνιών. Επιπλέον, το περιεχόμενο του εγγράφου ουδαμώς επέτρεπε να συναχθεί η σύναψη συγκεκριμένης συμφωνίας περί των εκπτώσεων. Η Amann ισχυρίζεται ότι, κατά τη νομολογία, εκείνα που ενδιαφέρουν δεν είναι τα ίδια τα έγγραφα αλλά τα εξ αυτών συμπεράσματα τα οποία συνήγαγε η Επιτροπή. Η συγκεκριμένη νομολογία έχει εφαρμογή εν προκειμένω έστω και αν η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρθηκε στο προπαρατεθέν ηλεκτρονικό μήνυμα, δεδομένου ότι η σχετική μνεία έλαβε χώρα στο πλαίσιο άλλης συγκυρίας.

307 Επιπλέον, η Επιτροπή περιπίπτει σε αντιφάσεις υποστηρίζοντας ότι στην πραγματικότητα πρόθεσή της ήταν να αναφερθεί στη Σουηδία αντί της Φινλανδίας, υποστηρίζοντας παράλληλα ότι υπήρξαν συμφωνίες εντός των δύο χωρών.

- 308 Δεύτερον, κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματά τους άμυνας απαιτώντας από τις ίδιες απαντήσεις σε ερωτήσεις αφορώσες επαφές με ανταγωνιστές τους, όπως εμφανίζεται με τις αιτήσεις περί παροχής πληροφοριών της 6ης και της 24ης Μαρτίου 2003, χωρίς να διευκρινίζεται αν ερωτώντο ως «ενοχοποιούμενες». Ισχυρίζονται ότι, κατά τη νομολογία, δεν μπορεί να απαιτείται από τις προσφεύγουσες να παράσχουν λεπτομέρειες επί των θιγομένων πτυχών και επί των ληφθεισών αποφάσεων στο πλαίσιο επαφών με ανταγωνιστές τους, κατά μείζονα δε λόγο να ζητούνται από τις επιχειρήσεις, πέραν μιας απλής περιγραφής των πραγματικών περιστατικών και της προσκομίσεως υφισταμένων εγγράφων, πληροφορίες αφορώσες το αντικείμενο, την εξέλιξη και τα αποτελέσματα επαφών με τους ανταγωνιστές οσάκις η Επιτροπή υποψιάζεται προδήλως ότι οι εν λόγω συναντήσεις αποσκοπούσαν στον περιορισμό του ανταγωνισμού. Οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι αυτό συνέβη εν προκειμένω επικαλούμενες συναφώς το σημείο 4.1 των προπαρατεθεισών αιτήσεων περί παροχής πληροφοριών.
- 309 Επειδή οι προσφεύγουσες έδωσαν εμπεριστατωμένες απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις της Επιτροπής, παρά το δικαίωμά τους να το αρνηθούν, επικαλούνται το πλεονέκτημα μεγαλύτερης μειώσεως εκείνης του εφαρμοσθέντος επί των προστίμων τους ποσοστού 15 %, κατ' εφαρμογή του σημείου D 2 της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας. Υπό την έννοια αυτή, εκτιμούν ότι είχαν ανταποκριθεί σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό εκείνου τον οποίο η Επιτροπή νομιμοποιούνταν να απαιτήσει.
- 310 Θεωρούν επίσης ανεπαρκή την προπαρατεθείσα μείωση ύψους 15 % σε σύγκριση με εκείνη ύψους 50 % η οποία χορηγήθηκε στην Coats. Συγκεκριμένα, κατ' «αυτές, η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της επαληθεύσεως, είχε ήδη εντοπίσει ουσιώδη έγγραφα τα οποία της παρείχαν τη δυνατότητα να διαπιστώσει άνευ δυσχερειών την ύπαρξη παραβάσεως στους συγκεκριμένους τομείς. Πέραν τούτου, η Coats διέθετε πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της δεδομένου ότι ήταν ήδη ενήμερη του ότι επέκειτο διαδικασία, οπότε η υποβολή αιτήσεως περί επιδείξεως επιεικειάς ήταν αφ' εαυτής επιβαλλόμενη. Επίσης, η Coats είχε διαδραματίσει ρόλο επικεφαλής, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνουν πλείονες εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία, οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι θα έπρεπε να έχουν τύχει τουλάχιστον της ίδιας μεταχειρίσεως με εκείνη της Coats.
- 311 Η Επιτροπή αντικρούει τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Επί της φερόμενης προσβολής του δικαιώματος ακροάσεως

- 312 Σύμφωνα με παγιωμένη πλέον νομολογία, η κοινοποίηση των αιτιάσεων πρέπει να περιλαμβάνει παράθεση των αιτιάσεων υπό αρκούντως σαφείς όρους, έστω και συνοπτικώς, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να είναι σε θέση να αντιληφθούν για ποιες ενέργειες τους επικρίνει η Επιτροπή και να αμυνθούν λυσιτελώς πριν αυτή εκδώσει οριστική απόφαση. Η ανωτέρω επιταγή πληρούται οσάκις η συγκεκριμένη απόφαση δεν προσάπτει στους ενδιαφερομένους παραβάσεις διαφορετικές από εκείνες που παρατίθενται στην κοινοποίηση των αιτιάσεων και λαμβάνει υπόψη μόνον τα πραγματικά περιστατικά για τα οποία οι ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να παράσχουν εξηγήσεις (απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-352/94, Mo och Domsjö κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1989, σκέψη 63, προπαρατεθείσα στη σκέψη 196 απόφαση CMA CGM κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 109, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 93 απόφαση Tokai II, σκέψη 138).
- 313 Υπό την έννοια αυτή, τα δικαιώματα άμυνας προσβάλλονται λόγω αποκλίσεως μεταξύ της κοινοποίησης των αιτιάσεων και της τελικής αποφάσεως μόνον υπό την προϋπόθεση ότι τυχόν αιτίαση περιλαμβανόμενη στην απόφαση αυτή δεν είχε εκτεθεί κατά τρόπο επαρκή ώστε να επιτρέψει στους αποδέκτες της να αμυνθούν (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-48/00, Cogus UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2325, σκέψη 100).
- 314 Επίσης, όπως προκύπτει από τη νομολογία, αυτό που έχει σημασία δεν είναι τόσο τα ίδια τα έγγραφα όσο τα εξ αυτών συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή, ενώ, αν τα έγγραφα αυτά δεν περιελήφθησαν στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, ορθώς η ενδιαφερόμενη επιχείρηση θεώρησε ότι στερούνταν σημασίας για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Μη ενημερώνοντας μια επιχείρηση για το ότι ορισμένα έγγραφα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην απόφαση, η Επιτροπή δεν της επιτρέπει να διατυπώσει εγκαίρως την άποψή της ως προς την αποδεικτική ισχύ των εγγράφων αυτών (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1983, 107/82, AEG-Telefunken κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3151, σκέψη 27, και απόφαση της 3ης Ιουλίου 1991, C-62/86, AKZO κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-3359,

σκέψη 21, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-11/89, Shell κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-757, σκέψη 55).

- 315 Πάντως, συγκεκριμένο έγγραφο το οποίο χρησιμοποίησε η Επιτροπή προκειμένου να στηρίξει αιτίαση περιλαμβανόμενη στην τελική απόφαση, τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία το εν λόγω έγγραφο χρησιμοποιήθηκε και στο πλαίσιο της κοινοποίησης των αιτιάσεων προκειμένου να θεμελιωθεί άλλη αιτίαση, μπορεί να περιληφθεί στην κατά της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως απόφαση μόνον αν η τελευταία ήταν σε θέση να συναγάγει ευλόγως, από την κοινοποίηση των αιτιάσεων και από το περιεχόμενο του εγγράφου, τα συμπεράσματα τα οποία η Επιτροπή είχε την πρόθεση να συναγάγει (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 314 απόφαση Shell κατά Επιτροπής, σκέψη 62).
- 316 Η εξέταση της αιτιάσεως της Amann πρέπει να χωρήσει υπό το φως της νομολογίας που μόλις εξετέθη.
- 317 Υπενθυμίζεται ότι, με την αιτιολογική σκέψη 116 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι είχε αναφέρει πεπλανημένως στα σημεία 104 και 126 της κοινοποίησης των αιτιάσεων ότι στη σύσκεψη της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 στη Βουδαπέστη (Ουγγαρία) είχε συμφωνηθεί μείωση των εκπτώσεων στη Φινλανδία. Στην ίδια αιτιολογική σκέψη 116, η Επιτροπή επανόρθωσε το λάθος διευκρινίζοντας ότι η ενδιαφερόμενη από τη μείωση της εκπτώσεως χώρα ήταν στην πραγματικότητα η Σουηδία.
- 318 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο επικεφαλής των σημείων 125 και 126 της κοινοποίησης των αιτιάσεων τίτλος «Σύσκεψη στο ξενοδοχείο Mercure της Βουδαπέστης στις 19 Σεπτεμβρίου 2000», παραπέμπει στην υποσημείωση 244 της αντίστοιχης σελίδας, όπου γίνεται μνεία του ηλεκτρονικού μηνύματος της 10ης Οκτωβρίου 2000, το οποίο περιελάμβανε τα θιγέντα κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συσκέψεως στοιχεία, μεταξύ των οποίων η μείωση των εκπτώσεων στη Σουηδία.
- 319 Επιβάλλεται επίσης η υπογράμμιση ότι η Amann έλαβε γνώση του εγγράφου αυτού, όπως πιστοποιείται με την απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων.

Πράγματι, με την ανωτέρω κοινοποίηση αναφέρεται ότι το συγκεκριμένο έγγραφο περιλαμβάνει ηλεκτρονικό μήνυμα του J. L. (Coats) στον F. S. (Coats) της 10ης Οκτωβρίου 2000, στο οποίο περιλαμβάνονταν πολύ λεπτομερής έκθεση του περιεχομένου της συσκέψεως της Βουδαπέστης.

- 320 Όπως προκύπτει σαφέστατα από το ανωτέρω ηλεκτρονικό μήνυμα, η μόνη χώρα την οποία αφορούσε η μείωση των εκπτώσεων ήταν η Σουηδία, ενώ κανένα άλλο στοιχείο αφορών τη Φινλανδία δεν ήταν σε θέση να δώσει λαβή για σύγκυση ως προς την ύπαρξη τυχόν συμφωνίας περί μιας τέτοιας μείωσης στην εν λόγω χώρα.
- 321 Επιπλέον, και σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η Amann, το ανωτέρω ηλεκτρονικό μήνυμα δεν προσκομίστηκε σε διαφορετικό πλαίσιο, καθόσον απαριθμεί τα όσα συμφωνήθηκαν κατά τη σύσκεψη της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 στην οποία η Amann δεν αμφισβητεί άλλωστε ότι είχε συμμετάσχει.
- 322 Έτσι, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα νομολογία, εκτιμάται ότι η Amann κατέστη εφικτό να συναγάγει ευλόγως, από την κοινοποίηση των αιτιάσεων και το περιεχόμενο του εγγράφου, τα συμπεράσματα τα οποία η Επιτροπή είχε την πρόθεση να συναγάγει, οπότε μπόρεσε να επανορθώσει το αφορών τη μοναδική ενδιαφερόμενη από τη μείωση των εκπτώσεων χώρα λάθος.
- 323 Συναφώς, στερείται λυσιτελείας το επιχείρημα της Amann ότι η περιλαμβανόμενη στο ηλεκτρονικό μήνυμα φράση «Σουηδία: [...] πρέπει να αυξηθούν οι ειδικές τιμές κατά 3,5 % από 1ης Απριλίου 2001 ή να μειωθούν οι εκπτώσεις» δεν της είχε επιτρέψει να αντιληφθεί ότι επιδίωξη της Επιτροπής ήταν να στηριχθεί στην εν λόγω φράση προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη συμφωνίας επί τα μειώσεως των εκπτώσεων στη Σουηδία. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις προπαρατεθείσες σκέψεις, η Amann ήταν αναμενόμενο να αντιληφθεί ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στο ανωτέρω στοιχείο.
- 324 Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν προσβλήθηκε το δικαίωμα της Amann να τύχει ακροάσεως.

Επί της φερόμενης προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, ιδίως της αρχής της απαγορεύσεως της αυτοενοχοποιήσεως

- 325 Όπως προκύπτει από την αφορώσα την έκταση των εξουσιών της Επιτροπής σε θέματα διαδικασιών προγενέστερης έρευνας και των διοικητικών διαδικασιών νομολογία, η Επιτροπή δικαιούται να επιβάλλει σε επιχείρηση, ενδεχομένως, εκδίδοντας απόφαση, την υποχρέωση να της παράσχει όλες τις αφορώσες πραγματικά περιστατικά των οποίων έχει λάβει γνώση απαραίτητες πληροφορίες. Πάντως, δεν μπορεί να επιβάλλει στην ίδια επιχείρηση την υποχρέωση να δώσει απαντήσεις από τις οποίες η Επιτροπή θα μπορούσε να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι συντρέχει παράβαση, το υποστατό της οποίας οφείλει να αποδεικνύει η ίδια η Επιτροπή (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283, σκέψεις 34 και 35, προπαρατεθείσα στη σκέψη 90 απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 61 και 65, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 260 απόφαση Dalmine κατά Επιτροπής, σκέψη 34).
- 326 Υπό την έννοια αυτή, δεν μπορεί να αναγνωριστεί το δικαίωμα απόλυτης σιωπής μιας επιχείρησης η οποία είναι αποδέκτης αποφάσεως περί αιτήσεως παροχής πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 5, του κανονισμού 17. Πράγματι, η αναγνώριση ενός τέτοιου δικαιώματος θα υπερέβαινε ό,τι είναι αναγκαίο για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων και θα συνιστούσε αδικαιολόγητο εμπόδιο στην εκπλήρωση της αποστολής της Επιτροπής να μεριμνά για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Το δικαίωμα σιωπής μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στο μέτρο που η οικεία επιχείρηση υποχρεώνεται να παράσχει απαντήσεις με τις οποίες θα οδηγούνταν στο σημείο να παραδεχθεί την ύπαρξη παραβάσεως, με την απόδειξη της οποίας βαρύνεται η Επιτροπή (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Tokai I, σκέψη 402).
- 327 Ως εκ τούτου, προκειμένου να διαφυλάξει την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 11 του κανονισμού 17, η Επιτροπή νομιμοποιείται να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να παρέχουν όλες τις αφορώσες τα πραγματικά περιστατικά των οποίων έχουν λάβει γνώση απαραίτητες πληροφορίες και να της προσκομίζουν, εν ανάγκη, τα σχετικά έγγραφα τα οποία βρίσκονται στην κατοχή τους, έστω και αν αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη στρεφόμενης κατά του ανταγωνισμού συμπεριφοράς. Η εν λόγω εξουσία λήψεως πληροφοριών εκ μέρους της Επιτροπής δεν προσκρούει ούτε στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, της ΕΣΔΑ ούτε στη νομολογία του ΕΔΔΑ (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Tokai I, σκέψεις 403 και 404).

328 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι ο αποδέκτης της αιτήσεως παροχής πληροφοριών οφείλει να απαντήσει στις ερωτήσεις της Επιτροπής σχετικά με αμιγώς πραγματικά γεγονότα και να προσκομίσει τα ζητούμενα προϋπάρχοντα έγγραφα δεν μπορεί να συνιστά παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας ή του δικαιώματος για μια δίκαιη δίκη, που παρέχουν, στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού, προστασία ισοδύναμη με αυτή που εγγυάται το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Συγκεκριμένα, ο αποδέκτης της αιτήσεως παροχής πληροφοριών έχει κάθε δικαίωμα να αποδείξει αργότερα, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, ότι τα γεγονότα που εξέθεσε στις απαντήσεις του ή τα έγγραφα που κοινοποίησε έχουν διαφορετικό νόημα από αυτό που δέχθηκε η Επιτροπή (προπαρατεθείσα στη σκέψη 186 απόφαση Tokai I, σκέψη 406).

329 Τέλος, συναφώς, όταν η Επιτροπή, υποβάλλοντας αίτηση παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού 17, εκτός από τις ερωτήσεις που αφορούν αμιγώς πραγματικά περιστατικά και από τα αιτήματα προσκομίσεως υφιστάμενων εγγράφων, ζητεί από μια επιχείρηση να περιγράψει το αντικείμενο και το περιεχόμενο διαφόρων συσκέψεων στις οποίες μετέσχε, καθώς και τα αποτελέσματα ή τα συμπεράσματα αυτών, ενώ είναι σαφές ότι η Επιτροπή υποψιάζεται ότι το αντικείμενό τους ήταν ο περιορισμός του ανταγωνισμού, μια τέτοια αίτηση μπορεί να υποχρεώσει την εν λόγω επιχείρηση να ομολογήσει τη συμμετοχή της σε παράβαση των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού, οπότε η εν λόγω επιχείρηση δεν οφείλει να απαντήσει σ' αυτού του είδους τις ερωτήσεις. Σε μια τέτοια περίπτωση, το γεγονός ότι η επιχείρηση παρέσχε τουλάχιστον πληροφοριακά στοιχεία επί των σημείων αυτών πρέπει να θεωρηθεί ως αυθόρμητη συνεργασία της επιχείρησης, ικανή να δικαιολογήσει μείωση του προστίμου κατ' εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 2005, T-48/02, *Brouwerij Haacht κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2005, σ. II-5259, σκέψη 107). Όπως επίσης προκύπτει από τη νομολογία, σε παρόμοια υποθετική περίπτωση, οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να ισχυρίζονται ότι προσβλήθηκε το δικαίωμά τους να μην αυτοενοχοποιούνται εκ του γεγονότος ότι απήντησαν οικειοθελώς σε παρόμοια αίτηση (προπαρατεθείσα στη σκέψη 259 απόφαση του Πρωτοδικείου *Dalmine κατά Επιτροπής*, σκέψη 46).

330 Υπό το φως της οικείας νομολογίας, πρέπει να προσδιοριστεί αν η Επιτροπή προσέβαλε το δικαίωμα των προσφευγουσών να μη αυτοενοχοποιούνται.

- 331 Πρώτον, επιβάλλεται η υπογράμμιση ότι η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες μέσω της υποβολής αιτήσεων παροχής πληροφοριών (αλληλογραφία της 6ης και 24ης Μαρτίου 2003) και όχι μέσω λήψεως αποφάσεων.
- 332 Όσον αφορά το περιεχόμενο των αιτηθεισών πληροφοριών, όπως προκύπτει από το σημείο 4 των προπαρατεθεισών αιτήσεων, η Επιτροπή επιδίωξε μεταξύ άλλων να λάβει στοιχεία αναφερόμενα στις συσκέψεις με τους ανταγωνιστές, την ημερομηνία, τον τόπο και τον κατάλογο των συμμετασχόντων, το αντικείμενο και την εξέλιξη των συσκέψεων αυτών, καθώς και πληροφορίες αφορώσες τις διμερείς επαφές. Οι προσφεύγουσες ουδόλως υπείχαν την υποχρέωση να απαντήσουν στις ερωτήσεις αν αποδεικνυόταν ότι οι απαντήσεις τους τις εξωθούσε στο να ομολογήσουν τη συμμετοχή τους στην υποτιθέμενη παράβαση. Πάντως, απάντησαν οικειοθελώς στις εν λόγω αιτήσεις και ως εκ τούτου δεν μπορούν να ισχυρίζονται ότι εκ του λόγου αυτού παραβιάστηκε το δικαίωμά τους να μην αυτοενοχοποιούνται.
- 333 Δεύτερον, όσον αφορά το προσαπτόμενο από τις προσφεύγουσες στην Επιτροπή ότι δεν τις ενημέρωσε για τις κατηγορίες που τους απέδιδε, υπενθυμίζεται, προκαταρκτικώς, η επιταγή οι αιτούμενες από την Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11 του κανονισμού 17, πληροφορίες να συνδέονται με τη φερόμενη παράβαση, μνεία της οποίας γίνεται στην αίτηση. Πράγματι, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 παρέχει στην Επιτροπή την ευχέρεια να συλλέγει, ιδίως από τις επιχειρήσεις, «όλες τις απαραίτητες πληροφορίες» για τους σκοπούς της εφαρμογής εκ μέρους του εν λόγω οργάνου των εξαγγελλομένων στα άρθρα 81 ΕΚ και 82 ΕΚ αρχών. Επιπλέον, το άρθρο 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 προβλέπει ότι, με την αίτησή της περί παροχής πληροφοριών, η Επιτροπή διευκρινίζει μεταξύ άλλων «τις νομικές βάσεις και τον σκοπό της αιτήσεώς της». Επομένως, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 11 του κανονισμού 17, καθώς και από τις αφορώσες τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων απαιτήσεις, το εξαγγελλόμενο στο άρθρο 11 του κανονισμού 17 κριτήριο περί της αναγκαιότητας πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τον σκοπό της έρευνας, όπως διευκρινίζεται κατ' ανάγκη στην αίτηση περί παροχής πληροφοριών. Πράγματι, όπως έκρινε το Δικαστήριο σε περίπτωση διατάξεως παρεμφερούς προς εκείνη του άρθρου 11 του κανονισμού 17, με την απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, 46/87 και 227/88, Hoechst κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 2859, σκέψη 29), αναφορικά με τις αναγνωριζόμενες στο άρθρο 14 του κανονισμού 17 στην Επιτροπή εξουσίες ελέγχου, η βαρύνουσα την Επιτροπή υποχρέωση να διευκρινίζει το αντικείμενο και τον σκοπό του ελέγχου συνιστά θεμελιώδη επιταγή σκοπούσα όχι μόνο στο να καταδείξει τον δικαιολογημένη χαρακτήρα της μελετώμενης παρεμβάσεως εντός

των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, αλλ» επίσης να τους παράσχει τη δυνατότητα να αντιληφθούν την έκταση της υποχρεώσεώς τους να συνεργαστούν, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα δικαιώματά τους άμυνας. Εξ αυτού προκύπτει ότι εκείνο που μπορεί να απαιτείται από την Επιτροπή και μόνον είναι η κοινοποίηση πληροφοριών δυναμένων να της παράσχουν τη δυνατότητα να εξακριβώσει τις εικασίες περί παραβάσεως οι οποίες δικαιολογούν τη διεξαγωγή της έρευνας και αναφέρονται στην αίτηση περί παροχής πληροφοριών (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1991, T-39/90, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1497, σκέψη 25, και της 8ης Μαρτίου 1995, T-34/93, Société Générale κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-545, σκέψεις 40, 62 και 63).

- 334 Όπως προκύπτει από την ανωτέρω νομολογία, με την αίτησή της περί παροχής πληροφοριών, η Επιτροπή δεν οφείλει να ψέξει ρητώς τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για φερόμενη παράβαση και ως εκ τούτου δεν οφείλει στο στάδιο αυτό να ενημερώσει στην επιχείρηση ότι κατηγορείται. Πράγματι, υπό την επιφύλαξη ότι η Επιτροπή διευκρινίζει σαφώς τις νομικές βάσεις και τον σκοπό της αιτήσεώς της, πρέπει να θεωρείται ότι κατοχυρώθηκαν τα δικαιώματα άμυνας της εμπλεκόμενης επιχείρησης.
- 335 Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή εξεπλήρωσε απολύτως τις υποχρεώσεις της διευκρινίζοντας σαφώς, με τις προπαρατεθείσες αιτήσεις της περί παροχής πληροφοριών, το αντικείμενο και τον σκοπό της αιτήσεως.
- 336 Τρίτον, συναφώς, το προσαπτόμενο από τις προσφεύγουσες στην Επιτροπή γεγονός ότι δεν τους έκανε λόγο για πληροφορίες που είχε στην κατοχή της ήδη στερείται επίσης λυσιτελείας. Πράγματι, στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας αφορώσας τον ανταγωνισμό, τα στοιχεία που διασφαλίζουν τα δικαιώματα άμυνας και το δικαίωμα για δίκαιη δίκη της εμπλεκόμενης επιχείρησης είναι η αποστολή της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων, αφενός, και η πρόσβαση στον φάκελο ώστε να παρέχεται στον αποδέκτη της εν λόγω κοινοποιήσεως η δυνατότητα να λάβει γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που απαντούν στον φάκελο της Επιτροπής, αφετέρου. Πράγματι, με την κοινοποίηση των αιτιάσεων, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση λαμβάνει γνώση όλων των ουσιωδών στοιχείων στα οποία στηρίζεται η Επιτροπή στο συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας. Επομένως, μόνον κατόπιν της αποστολής της εν λόγω κοινοποιήσεως η ενδιαφερόμενη επιχείρηση είναι σε θέση να προβάλει πλήρως τα δικαιώματά της άμυνας. Αν η ισχύς των προαναφερθέντων δικαιωμάτων εκτεινόταν καταλαμβάνοντας και τον προ της αποστολής της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων χρόνο, θα θιγόταν η αποτελεσματικότητα της έρευνας της Επιτροπής, καθόσον η επιχείρηση θα

ήταν ήδη κατά την πρώτη φάση της έρευνας της Επιτροπής σε θέση να εντοπίσει τις γνωστές στην Επιτροπή πληροφορίες και ως εκ τούτου εκείνες που μπορούν ακόμη να της αποκρυβούν (προπαρατεθείσα στη σκέψη 260 απόφαση του Δικαστηρίου *Dalmine* κατά Επιτροπής, σκέψεις 58 έως 60).

- 337 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες κακώς διεκδικούν το πλεονέκτημα επιπρόσθετης μείωσης του ύψους του προστίμου λόγω του ότι ανταποκρίθηκαν, στο πλαίσιο της συνεργασίας, στην αίτηση περί παροχής πληροφοριών γνωστοποιώντας πληροφορίες οι οποίες υποτίθεται ότι βαίνουν «πολύ πέραν» εκείνων, η προσκόμιση των οποίων θα μπορούσε να απαιτείται δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού 17.
- 338 Λόγω του πνεύματος συνεργασίας που επέδειξαν οι προσφεύγουσες κατά τη διάρκεια της αφορώσας τις δύο συμπράξεις έρευνας, τα επιβληθέντα πρόστιμα μειώθηκαν αμφότερα κατά 15 % κατ' «εφαρμογήν του σημείου D 2, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, της ανακοινώσεως περί της συνεργασίας. Πράγματι, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες είχαν διαβιβάσει πληροφορίες και έγγραφα τα οποία συνέβαλαν επί της ουσίας στο να αποδειχθεί η ύπαρξη της παραβάσεως, μεταξύ άλλων δε παραδέχθηκαν ότι συμμετέσχον σε συσκέψεις με τους ανταγωνιστές τους προκειμένου να ανταλλάξουν, συζητήσουν, ακόμη δε και να διατηρήσουν, τις τιμές. Εξάλλου, δεν αμφισβήτησαν κατ' ουσίαν τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε τις κατηγορίες της (αιτιολογικές σκέψεις 390 έως 397 και 460 έως 463 της προσβαλλόμενης αποφάσεως).
- 339 Αφενός, υπενθυμίζεται ότι η μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται μόνον αν η συμπεριφορά της επιχειρήσεως διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παραβάσεως με λιγότερες δυσχέρειες και, ενδεχομένως, τον τερματισμό της (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψη 156, και της 13ης Δεκεμβρίου 2001, T-45/98 και T-47/98, Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3757, σκέψη 270).
- 340 Αφετέρου, η συνεργασία μιας επιχειρήσεως κατά την έρευνα δεν γεννά δικαίωμα για μείωση του προστίμου όταν η συνεργασία αυτή δεν υπερβαίνει τα όρια των υποχρεώσεων τις οποίες υπέχει η εν λόγω επιχείρηση κατά το άρθρο 11, παράγραφοι 4 και 5,

του κανονισμού 17 (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-12/89, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-907, σκέψεις 341 και 342). Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση παρέχει, απαντώντας στην αίτηση περί παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 11, πληροφορίες υπερβαίνουσες κατά πολύ εκείνες, την προσκόμιση των οποίων δύναται να απαιτήσει η Επιτροπή δυνάμει του ίδιου άρθρου, η εν λόγω επιχείρηση μπορεί να τύχει μείωσης του προστίμου (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-308/94, Cascades κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ-925, σκέψη 262).

- ³⁴¹ Πάντως, εκείνο το οποίο επιτρέπει κατ' ανάγκη να προσδιοριστεί αν οι προσφεύγουσες διαβίβασαν όντως πληροφορίες βαίνουσες πολύ πέραν εκείνων τις οποίες η Επιτροπή νομιμοποιούνταν να απαιτήσει είναι το περιεχόμενο των κοινοποιηθεισών στην Επιτροπή πληροφοριών.
- ³⁴² Οι προσφεύγουσες, πάντως, δεν κατέδειξαν κατά τί οι διαβιβασθείσες πληροφορίες έβαιναν πολύ πέραν εκείνου που μπορούσε να απαιτήσει η Επιτροπή ως προς το περιεχόμενό τους.
- ³⁴³ Επίσης, διαπιστώνεται ότι οι προσφεύγουσες δεν παρεδέχθησαν το σύνολο των στοιχείων επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση. Πράγματι, επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι η Cousin ισχυρίστηκε ότι πάντοτε συνέχισε να υποβάλλει τις προσφορές της προϊόντων χωρίς να λαμβάνει υπόψη σε καμία χρονική στιγμή τις συζητήσεις, ενώ η Amann αμφισβήτησε τη διάρκεια της παραβάσεως.
- ³⁴⁴ Κατόπιν αυτού, η κατά 15 % μείωση του προστίμου υπέρ των προσφευγουσών παράσταται δικαιολογημένη υπό το φως των συγκεκριμένων περιστάσεων. Επομένως, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα το οποίο αντλείται από τον ανεπαρκή χαρακτήρα τής κατά 15 % μείωσης σε σύγκριση με εκείνη ύψους 50 % η οποία αναγνωρίστηκε υπέρ της Coats.

345 Επομένως, και ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτός.

346 Από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων προκύπτει ότι είναι απορριπτέα η ασκηθείσα από τις προσφεύγουσες προσφυγή.

Επί των δικαστικών εξόδων

347 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Οι Amann & Söhne GmbH & Co. KG και Cousin Filterie SAS καταδικάζονται στα δικαστικά έξοδα.

Βηλαράς

Prek

Ciucă

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Απριλίου 2010.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	II - 1272
A — Αντικείμενο της διαφοράς	II - 1272
B — Διοικητική διαδικασία	II - 1273
Γ — Η προσβαλλόμενη απόφαση	II - 1274
1. Οι επίδικες αγορές	II - 1274
α) Οι αγορές των προϊόντων	II - 1274
β) Οι γεωγραφικές αγορές	II - 1276
2. Μέγεθος και δομή των επίδικων αγορών	II - 1277
3. Περιγραφή των παραβατικών συμπεριφορών	II - 1277
4. Το διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως	II - 1278
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	II - 1280
Σκεπτικό	II - 1282
A — Επί του αντλούμενου από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1/2003 λόγω ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και με τον οποίο σκοπεύεται η ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως	II - 1282
1. Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1282
2. Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1287
α) Επί της διακρίσεως των αγορών προϊόντων και των γεωγραφικών αγορών	II - 1287
β) Επί της φερόμενης υπάρξεως ενός «συνολικού σχεδίου»	II - 1296
B — Επί των λόγων με τους οποίους ζητείται η μείωση του προστίμου	II - 1302
1. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από μη τήρηση του ανώτατου ορίου του προστίμου, όπως προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003	II - 1302
α) Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1302

- β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου II - 1304
- Επί του αντλούμενου από παραβίαση της αρχής *nulla poena sine lege* αιτιάσεως και επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 II - 1304
- Επί της αντλούμενης από την υποχρέωση επιβολής ενιαίου προστίμου για πλείονες παραβάσεις αιτιάσεως II - 1315
- Επί της αντλούμενης από τη μη τήρηση των νομίμων στόχων της κυρώσεως αιτιάσεως II - 1317
2. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από παραβίαση των αρχών περί ίσης μεταχειρίσεως και αναλογικότητας κατά την επιβολή του προστίμου II - 1318
- α) Επιχειρήματα των διαδίκων II - 1318
- β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου II - 1320
- Επί της παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας II - 1320
- Αναφορικώς με το επιχείρημα το οποίο αντλείται από το ότι δεν ελήφθη υπόψη το μέγεθος της αγοράς II - 1320
- Αναφορικώς με το επιχείρημα το οποίο αντλείται από το ότι ελήφθη υπόψη αποκλειστικά ο κύκλος εργασιών στις αγορές τις οποίες αφορούν οι παραβάσεις II - 1323
- Αναφορικώς με το προβλεπόμενο από τις κατευθυντήριες γραμμές «σύστημα κατ' αποκοπήν υπολογισμού» II - 1328
- Αναφορικώς με τον μη συνυπολογισμό της καταστάσεως των προσφευγουσών ως «μεσαίων επιχειρήσεων» II - 1328
- Επί της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως II - 1330
3. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίον αντλεί από τον πεπλανημένο καθορισμό του αρχικού ύψους του επιβληθέντος προστίμου για την αφορώσα το βιομηχανικό νήμα σύμπραξη II - 1332
- α) Επιχειρήματα των διαδίκων II - 1332
- β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου II - 1333
4. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίο αντλεί από τον πεπλανημένο υπολογισμό της διάρκειας της παραβάσεως επί της αγοράς του βιομηχανικού νήματος II - 1337
- α) Επιχειρήματα των διαδίκων II - 1337
- β) Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου II - 1338
5. Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλείται η Amann και τον οποίο αντλεί από το ότι δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις αφορώσες την παράβαση στην αγορά του βιομηχανικού νήματος II - 1343

α)	Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1343
β)	Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1344
6.	Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και ο οποίος αντλείται από τον πεπλανημένο υπολογισμό του αρχικού ποσού και του βασικού ποσού του επιβληθέντος προστίμου λόγω της παραβάσεως στην αγορά του προοριζόμενου για την αυτοκινητοβιομηχανία νήματος	II - 1346
α)	Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1346
β)	Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1348
7.	Επί του λόγου ακυρώσεως τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγουσες και τον οποίο αντλούν εκ του ότι δεν ελήφθη κατ' αυτές υπόψη το ότι δεν τέθηκε σε εφαρμογή η αφορώσα το προοριζόμενο για την αυτοκινητοβιομηχανία νήμα σύμπραξη	II - 1353
α)	Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1353
β)	Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1355
8.	Επί του λόγου ακυρώσεως ο οποίος αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως και των δικαιωμάτων άμυνας	II - 1356
α)	Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 1356
β)	Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου	II - 1359
	Επί της φερόμενης προσβολής του δικαιώματος ακροάσεως	II - 1359
	Επί της φερόμενης προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, ιδίως της αρχής της απαγορεύσεως της αυτοενοχοποιήσεως	II - 1362
	Επί των δικαστικών εξόδων	II - 1368